

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

**Analiza sytuacji na rynku pracy
w województwie warmińsko-mazurskim
w 2015 roku**

**Monitoring realizacji Regionalnego Planu Działań na
rzecz Zatrudnienia za 2015 rok**

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Definicje i objaśnienia	6
1. Makrootoczenie rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku	11
1.1. Stan i ruch naturalny ludności.....	11
1.2. Szkolnictwo.....	13
1.3. Podmioty gospodarki narodowej	14
1.4. Produkt Krajowy Brutto.....	19
1.5. Liczba oraz struktura pracujących	20
1.6. Bezrobocie i rynek pracy według Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)	21
1.7. Wynagrodzenia	25
1.8. Zatrudnienie oraz wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw	28
2. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim.....	29
2.1. Poziom bezrobocie	29
2.1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2015 roku.....	34
2.2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy	37
2.3. Struktura regionalnego bezrobocia w 2015 roku	41
2.3.1. Bezrobotni wg płci.....	41
2.3.2. Bezrobotni wg wieku	42
2.3.3. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia	43
2.3.4. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy.....	45
2.3.5. Bezrobotni wg stażu pracy.....	46
2.3.6. Bezrobotni wg miejsca zamieszkania.....	48
2.3.7. Bezrobotni z prawem do zasiłku.....	48
2.3.8. Bezrobotni wg wielkich grup zawodów	49
2.4. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	52
2.5. Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych	59
3. Oferty zatrudnienia i podjęcia pracy.....	60
3.1. Oferty pracy.....	60
3.2. Podjęcia pracy	63
4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu finansowane z Funduszu Pracy	65
4.1. Zatrudnienie bezrobotnych subsydiowane z Funduszu Pracy.....	67
4.2. Inne usługi i instrumenty rynku pracy służące aktywizacji bezrobotnych.....	70
4.3. Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.....	72
4.4. Efektywność zatrudnieniowa usług i instrumentów rynku pracy służących aktywizacji bezrobotnych	74
5. Środki Funduszu Pracy	78
5.1. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy	78
5.1.1. Samorządy powiatowe.....	78
5.1.2. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	80
5.2. Wydatkowanie środków Funduszu Pracy	83
5.2.1. Samorządy powiatowe.....	84

5.2.2.	Stopień wykorzystania środków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w tym Krajowy Fundusz Szkoleniowy).....	87
6.	Zlecanie działań aktywizacyjnych	90
7.	Zadania WUP Olsztyn zlecone przez MRPiPS	93
7.1.	Badanie Satysfakcji Klienta Powiatowych Urzędów Pracy.....	93
7.2.	Barometr Zawodów	96
8.	Działania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).....	97
8.1.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) – stan realizacji na koniec 2015 roku	97
8.2.	Realizacja zadań w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)	98
8.3.	Realizacja zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM)	98
8.4.	Projekt systemowy Wsparcie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w WUP w Olsztynie w ramach Poddziałania 6.1.2. PO KL	100
8.5.	Pomoc techniczna PO KL	100
8.6.	Pomoc techniczna RPO WiM 2014 – 2020.....	101
8.7.	Pomoc techniczna Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)	102
8.8.	Weryfikacja i Autoryzacja Płatności	102
8.8.1.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL).....	102
8.8.2.	Perspektywa finansowa 2014-2020	102
8.8.3.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).....	103
8.8.4.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego (RPO WiM).....	103
9.	Inne działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.....	104
9.1.	Pośrednictwo pracy	104
9.1.1.	Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES	104
9.1.2.	Ponadpowiatowe pośrednictwo pracy	105
9.2.	Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.....	105
9.3.	Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia	106
9.4.	Zatrudnianie cudzoziemców.....	107
9.5.	Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych	107
9.6.	Organizowanie i koordynowanie rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej (CIiPKZ)	108
9.7.	Współpraca zagraniczna Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie	111
9.7.1.	Wileńska Terytorialna Giełda Pracy.....	111
9.7.2.	Komisja Ds. Pracy i Polityki Społecznej Polsko – Rosyjskiej Rady Ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR.	112
9.7.3.	Uczestnictwo w innych spotkaniach w ramach współpracy zagranicznej	112
9.8.	Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Powiatowymi Urzędami Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego	112
9.8.1.	Rozwój zawodowy pracowników	112
9.8.2.	Konwent dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy	113
9.9.	Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	113

9.10.	Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	115
10.	Sprawozdanie z monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok	118
10.1.	Realizacja celów RPD 2015	118
10.2.	Monitoring wskaźników RPD 2015	119
11.	Zaktualizowanie Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do 2020 roku	120
	Podsumowanie	123
	Załączniki.....	127

WSTĘP

Przedstawiony materiał opisuje sytuację na regionalnym rynku pracy w 2015 roku. W latach 2009-2013 publiczne służby zatrudnienia działały w obliczu niestabilnej sytuacji gospodarczo-społecznej, która miała swoje odzwierciedlenie również na rynku pracy. Okres ten charakteryzował się systematycznym wzrostem zarówno liczby osób bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia. Na jego koniec, w grudniu 2013 roku, w województwie warmińsko-mazurskim zarejestrowanych było 115,9 tys. bezrobotnych, a stopa bezrobocia była na bardzo wysokim poziomie i wyniosła 21,6%. Poprawa sytuacji na rynku pracy widoczna była już pod koniec 2014 roku, kiedy to poziom bezrobocia rejestrowanego ukształtował się na poziomie 98,1 tys., a stopa bezrobocia wyniosła 18,9%. Rok 2015 przyniósł kolejny spadek liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia, w październiku 2015 roku odnotowano najniższy poziom bezrobocia od 2011 roku (80 602 osoby). Na koniec 2015 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy zarejestrowanych było 83 510 osób, a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 16,3% i była najniższa od 2005 roku.

Niniejsze opracowanie zawiera:

- ❖ ogólną charakterystykę makroekonomicznego otoczenia rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku;
- ❖ analizę zmian w obszarze bezrobocia w 2015 roku;
- ❖ opis działań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych, podejmowanych w 2015 roku;
- ❖ charakterystykę najważniejszych działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2015 roku;
- ❖ opis wyników monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2015 roku.

W materiale wykorzystano dane Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, sprawozdawczość MPiPS-01 o rynku pracy, MPiPS-2 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy, dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Informacje i dane makroekonomiczne pochodzą z publikacji Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Ze względu na fakt, iż dane te są agregowane dla różnych okresów, w niniejszym opracowaniu przyjęto zasadę podawania danych jak najbardziej aktualnych, zgodnych z informacjami zawartymi w publikacjach GUS.

DEFINICJE I OBJAŚNIENIA

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i zagadnień zostało przygotowane w oparciu o *Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2015 r., poz. 149.) – zwana dalej *ustawą*, jak również *Słownik pojęć stosowanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej*.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)– Podstawę prawną badania stanowi *Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej* (Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami). Prowadzone jest w cyklu kwartalnym, metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Zostają nim objęte osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Podstawę metodologii BAEL stanowią definicje ludności aktywnej zawodowo, a więc pracujących i bezrobotnych, zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy oraz EUROSTAT, dla zapewnienia porównywalności danych w skali międzynarodowej. Badanie ma na celu uzyskanie informacji o wielkości i strukturze zasobów roboczych, a jego wyniki stanowią komplementarne źródło danych, wobec informacji uzyskiwanych z rejestrów powiatowych urzędów pracy. Wyniki BAEL służą do analizy sytuacji na rynku pracy, przede wszystkim do:

- określenia bilansów siły roboczej, w oparciu o trzy podstawowe kategorie ludności: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo;
- analizy struktury zatrudnienia według cech zawodowych i społeczno-demograficznych;
- oceny zmian natężenia bezrobocia w ujęciu przestrzennym;
- charakterystyki społeczno-demograficznej bezrobotnych.

Bezrobotny według BAEL – to osoba w wieku od 15 do 74 lat, która spełniła jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie była osobą pracującą;
- aktywnie poszukiwała pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany);
- była gotowa podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bezrobotny według ustawy – to osoba, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ❖ ukończyła 18 lat,
- ❖ nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.),
- ❖ nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- ❖ nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych),
- ❖ nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- ❖ nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych

ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

❖ nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:

– zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo

– nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,

❖ nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,

❖ nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

❖ nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

❖ nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

❖ nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,

❖ nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

❖ nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych – to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Bezrobotny długotrwale – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba, która do dnia zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotny nowo zarejestrowany – osoba, która w okresie sprawozdawczym została zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna (w ciągu miesiąca, kwartału lub roku).

Bezrobotny powyżej 50 roku życia – to osoba, która w dniu zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 roku życia.

Bon stażowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu stażowego określa starosta. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł.

Bon szkoleniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego

Bon zasiedleniowy - Starosta, na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia, dla którego ustalono II profil pomocy lub w uzasadnionych przypadkach profil I może przyznać bon na zasiedlenie. Bon przysługuje bezrobotnemu, w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

1. z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;

2. odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;

3. będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon zatrudnieniowy - na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy.

Dokument SED - Standardowe Dokumenty Elektroniczne (dokumenty służące do wymiany informacji, dotyczącej okresów ubezpieczenia/zatrudnienia przebytych na terenie państw członkowskich UE i EFTA, pomiędzy instytucjami właściwymi, np. Wojewódzkim Urzędem pracy w Olsztynie a jego odpowiednikami w krajach UE i EFTA)

Formularz U 1 - dokument potwierdzający okresy ubezpieczenia, zatrudnienia, samozatrudnienia (dawny E 301).

Formularz U 2 - dokument potwierdzający prawo do transferu zasiłku dla bezrobotnych (dawny E 303).

Formularz U 3 - informacja przekazywana przez instytucję państwa poszukiwania pracy dla osoby bezrobotnej o tym, że instytucja wypłacająca zasiłek posiada informacje o wystąpieniu okoliczności mających wpływ na prawo do zasiłku.

Fundusz Pracy – państwowy fundusz celowy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Przychodami Funduszu Pracy są zgodnie z art. 106 ustawy między innymi:

- ❖ obowiązkowe składki, na Fundusz Pracy;
- ❖ dotacje z budżetu państwa;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy;
- ❖ odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów:

– odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na wyodrębnionych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów zawartych na ich podstawie z dysponentem funduszu, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy;

- ❖ spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES;
- ❖ środki ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), oraz zwrot środków z Banku Gospodarstwa Krajowego, pochodzących z wypłaty pożyczek dla osób fizycznych podejmujących działalność gospodarczą,
- ❖ środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań publicznych służb zatrudnienia innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- ❖ odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;
- ❖ inne wpływy.

Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych są limitowane, a ich wysokość dla poszczególnych województw, ustalana jest corocznie na podstawie wzoru algorytmicznego. Ze środków Funduszu Pracy wypłaca się również zasiłki z tytułu bezrobocia. Środki na zasiłki nie wchodzi w limit przyznawany przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową. Urzędy pracy otrzymują środki na ten cel odpowiednio do zgłaszanych potrzeb (wiąże się to ze zmienną liczbą bezrobotnych uprawnionych w danym miesiącu do pobierania zasiłku).

Kryteria dostępu – zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* są obowiązkowe dla wszystkich projektodawców i podlegają weryfikacji podczas oceny formalnej i/lub oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu.

Kryteria strategiczne – zgodnie z *Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* obowiązują jedynie w odniesieniu do projektów konkursowych i dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co w praktyce oznacza przyznanie spełniającym je wnioskowi premii punktowej (w wysokości maksymalnie 40 punktów) w trakcie oceny merytorycznej, przy czym premia punktowa za spełnianie kryteriów strategicznych jest doliczana do końcowej oceny projektu tylko w sytuacji, gdy wniosek uzyskał co najmniej 60 pkt., a także przynajmniej 60% pkt. w poszczególnych punktach oceny merytorycznej).

Ludność faktycznie zamieszkała – kategoria ta obejmuje: stałych mieszkańców, z wyjątkiem osób przebywających poza miejscem zamieszkania przez okres powyżej 3 miesięcy w kraju oraz wszystkie osoby przebywające za granicą (bez względu na czas ich nieobecności), a także osoby przebywające czasowo przez okres powyżej 3 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju.

Miejsca aktywizacji zawodowej – staże, prace społecznie użyteczne oraz przygotowanie zawodowe dorosłych.

Oferta pracy – oznacza wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy – zgodnie z art. 49 ustawy to:

- ❖ bezrobotni do 30 roku życia,
- ❖ bezrobotni długotrwale,
- ❖ bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- ❖ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- ❖ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż. lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.
- ❖ bezrobotni niepełnosprawni.

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

Prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej.

Pracujący według BAEL – osoba w wieku 15 lat i więcej, która w okresie badanego tygodnia:

- ❖ wykonywała przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę, przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. była zatrudniona w charakterze pracownika najemnego, pracowała we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziła własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagała (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- ❖ miała pracę, ale jej nie wykonywała z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego, bądź z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy; powyżej 3 miesięcy w przypadku pracownika najemnego, który w tym czasie otrzymywał co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy – gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Stopa bezrobocia – procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej).

Szkolenie – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Wiek poprodukcyjny – wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku poprodukcyjnym znajdują się: mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej (zaznaczyć jednak należy, że nowelizacja ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wprowadziła stopniowe wydłużanie wieku emerytalnego do 67 roku życia - dla kobiet i mężczyzn - począwszy od 1 stycznia 2013 r.)

Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.

Wiek przedprodukcyjny – wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0-17 lat.

Wskaźnik płynności rynku pracy – jest to stosunek liczby bezrobotnych którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej lub danej grupy.

Zadania fakultatywne - do zadań fakultatywnych należą m.in: (1) koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń (2) koszty badań i analiz rynku pracy (3) koszty systemu teleinformatycznego (4) koszty materiałów informacyjnych i szkoleniowych (5) koszty audytu zewnętrznego (6) koszty wyposażenia i działalności klubów pracy (7) koszty szkolenia kadr zatrudnienia (8) refundacja dodatków do wynagrodzeń (9) koszty kwalifikowalne realizacji projektów (10) koszty wydawania informacji o działaniach PSZ w ramach EURES (11) koszty sądowe i egzekucyjne (12) informacje zawodowe, pośrednictwo i poradnictwo (13) koszty organizacji partnerstwa lokalnego (14) koszty rad rynku pracy (15) koszty systemu EURES (16) informacje o usługach i partnerach rynku pracy.

Zasiłek dla bezrobotnych to świadczenie, które przysługuje niezatrudnionym, spełniającym określone warunki i niemogącym znaleźć pracy osobom. Jako forma pomocy finansowej – ma wspierać obywateli pozostawionych bez środków do życia. Wysokość zasiłku jest zróżnicowana i zależy od długości okresu zatrudnienia oraz innych okresów zaliczanych do okresu warunkującego nabycie prawa do zasiłku:

- ❖ zasiłek obniżony – stanowiący 80% zasiłku podstawowego, przysługuje bezrobotnym posiadającym okres uprawniający do zasiłku wynoszący do 5 lat,
- ❖ zasiłek podstawowy - 100 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący od 5 lat do 20 lat,
- ❖ zasiłek podwyższony - 120 % dla bezrobotnych posiadających okres uprawniający do zasiłku wynoszący co najmniej 20 lat.

Zatrudnieni – liczba osób, które po zakończeniu udziału w 2012 roku w określonej formie aktywizacji, uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek.

Zatrudnienie niesubsydiowane – zatrudnienie na otwartym rynku, nie finansowane ze środków Funduszu Pracy.

Zatrudnienie subsydiowane – zatrudnienie finansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcia działalności gospodarczej oraz podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

Zatrudnienie wspierane (socjalne) to forma wsparcia osób, które mają szczególne trudności w wejściu lub powrocie na otwarty rynek pracy np. są długotrwale bezrobotne. Z tej formy wsparcia mogą skorzystać osoby, które uczęszczały wcześniej przez co najmniej 6 miesięcy na zajęcia Centrum Integracji Społecznej (CIS) lub Klubu Integracji Społecznej (KIS). Na wniosek kierownika CIS, pracownika socjalnego (w KIS) lub samego zainteresowanego (uczestnika), może on zostać skierowany przez powiatowy urząd pracy do pracy u pracodawcy lub w CIS. Powiatowy urząd pracy może zrefundować część wynagrodzenia i składek zdrowotnych, należnych z tytułu świadczonej przez uczestnika pracy, jeśli zatrudnia go nie krócej niż przez 12 miesięcy. Uczestnicy CIS lub KIS mogą też przy finansowym wsparciu starosty założyć spółdzielnię socjalną. Wsparcie może tu polegać na sfinansowaniu z Funduszu Pracy części składek należnych ZUS-owi, jak również na przyznaniu jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności oraz na dofinansowaniu konsultacji, doradztwa, pomocy prawnej niezbędnej do założenia spółdzielni.

Koszt ponownego zatrudnienia – (tj. efektywność kosztową) – stanowi iloraz kwoty poniesionych wydatków w określonym roku na daną formę aktywizacji oraz liczby osób, które po zakończeniu udziału we wskazanym roku w danej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek. Niższa wartość tego wskaźnika świadczy o większej skuteczności działań podjętych na rzecz zatrudnienia i mniejszym nakładzie środków finansowych poniesionych na aktywizację jednej osoby.

Efektywność zatrudnieniowa – (tj. wskaźnik ponownego zatrudnienia) – wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które po zakończeniu w danym roku udziału w określonej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub podjęły działalność na własny rachunek – do liczby osób, które w danym roku zakończyły udział w danej formie aktywizacji. Wyższa wartość wskaźnika świadczy o większej skuteczności działań podjętych na rzecz zatrudnienia.

1. MAKROOTOCZENIE RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2015 ROKU

1.1. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Województwo warmińsko-mazurskie pod względem liczby mieszkańców lokuje się na 12 miejscu wśród 16 województw Polski. Liczba ludności województwa niezmiennie, bo od 2010 roku, stanowi 3,8% ludności kraju. Na koniec grudnia 2014 roku województwo zamieszkiwało 1 443 967 osób, co oznacza, że w porównaniu z końcem 2013 roku liczba mieszkańców regionu zmniejszyła się o 2 948 osób. Najwięcej osób zamieszkuje subregion olsztyński (619 907 osób), a najmniej osób mieszka w subregionie elckim (290 978 osób). Liczba ludności w subregionie elbląskim wynosi 533 082 osoby¹.

Województwo warmińsko-mazurskie wraz z województwem podlaskim (59 osób/km²) od wielu lat jest województwem o najniższej gęstości zaludnienia w kraju (w 2014 r. wskaźnik ten wyniósł 60 osób/km² i nie uległ zmianie od 2010 r.)². Porównując współczynnik gęstości zaludnienia na Warmii i Mazurach i w Polsce (123 osoby/km²) jest on dwukrotnie niższy.

W strukturze ludności według płci przeważają w dalszym ciągu kobiety, które stanowią 51,0% populacji województwa warmińsko-mazurskiego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. liczba kobiet wyniosła 736 979 osób i była o 29 991 osób wyższa od liczby mężczyzn (706 988 osób).

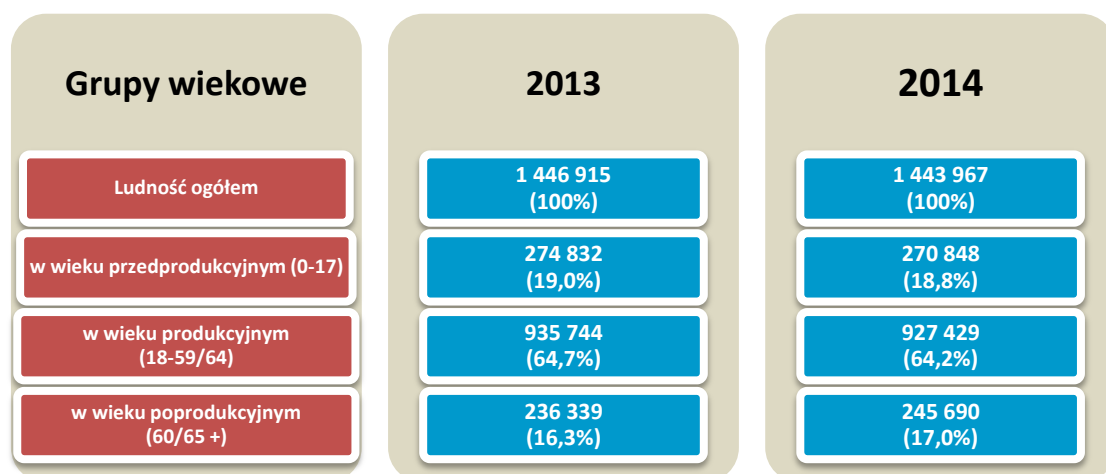
Analizując zmiany w liczbie ludności miast i wsi, należy zauważyć, iż podobnie jak w kraju, większa część ludności województwa warmińsko-mazurskiego mieszka w miastach, co stanowi 59,2% mieszkańców regionu i głównie są to kobiety. Według danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2014 r., w miastach mieszka 854 265 osób (w tym 446 446 kobiet), tj. o 3 088 osób mniej niż w 2013 roku. Liczba mieszkańców wsi wynosi 589 702 osób (w tym 290 533 kobiet) i w ciągu roku zwiększyła się o 140 osób.

Według danych na koniec 2014 roku, mediana wieku (tj. wiek środkowy, którego połowa ludności nie osiągnęła, a połowa już go przekroczyła) dla mieszkańca województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 38,5 lat (w 2013 r. – 38,0 lat), a dla kraju 39,4 lat (w 2013 – 39,1 lat). Populacja województwa warmińsko-mazurskiego wraz 4 innymi województwami (małopolskim – 38,3 lat, podkarpackim, pomorskim i wielkopolskim po 38,2 lat), pomimo rosnącej mediany wieku, należy do najmłodszych w kraju. Wiek środkowy ze względu na płeć - u kobiet wynosi 40,2 lat, u mężczyzn 37,0 lat; ze względu na miejsce zamieszkania – w mieście 39,7 lat (kobiety – 42,0 lat, mężczyźni - 37,7 lat), a na terenie wsi – 36,6 lat (kobiety – 37,5 lat, mężczyźni 35,8 lat).

¹ Brak danych na 2015 rok.

² Mniej niż 100 osób przypada na 1 km² także w województwach: lubuskim (73 osób/km²), zachodniopomorskim (75 osób/km²) i lubelskim (85 osób/km²).

**Rysunek 1. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2013-2014
w województwie warmińsko-mazurskim (stan na 31XII)**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny. Opracowanie własne.

Największy udział procentowy w ogólnej liczbie osób województwa warmińsko-mazurskiego, jak i Polski stanowią osoby w wieku produkcyjnym. W regionie liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła 927 429 osób (64,2%). W stosunku do grudnia 2013 r. liczba osób w tej kategorii wiekowej spadła o 8 315 osób. Niekorzystny trend demograficzny zaobserwować można w postaci procesu zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym i zmniejszania się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. W końcu grudnia 2014 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wyniosła nieco ponad 245,6 tys. osób (17%), a w wieku przedprodukcyjnym niespełna 271 tys. osób (18,8%). W stosunku do grudnia 2013 r. liczba osób w pierwszej ww. kategorii wiekowej wzrosła o nieco ponad 9,3 tys. osób, natomiast w drugiej - spadła o niecałe 4 tys. osób.

Różnice w strukturze wiekowej ludności zauważalne są również ze względu na miejsce jej zamieszkania. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w omawianym okresie był większy na terenach miast niż wsi. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym na terenie miast i wsi w 2014 roku kształtował się następująco:

- wiek przedprodukcyjny (miasto - 148 547 osób; wieś - 122 301 osób);
- wiek produkcyjny (miasto - 545 827 osób; wieś - 381 602 osób);
- wiek poprodukcyjny (miasto - 159 891 osób; wieś - 85 799).

Ważną kategorią z punktu widzenia przemian demograficznych (związaną również z procesem starzenia się społeczeństwa) jest kształtowanie się współczynnika obciążenia demograficznego. W 2014 r. w województwie warmińsko-mazurskim³:

- liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 55,7;
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 26,5;

³ https://mojepanstwo.pl/dane/bdl_wskazniki/298,wskaznik-obciazenia-demograficznego, z dnia 3.02.2016 r.

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 90,7.

1.2. SZKOLNICTWO

W 2014 r. roku odnotowuje się spadek liczby ludności w najmłodszych grupach wiekowych. Liczba dzieci w wieku 0-2 lat zmniejszyła się (z 42,8 tys. w 2013 r.) do 41,7 tys. osób, w wieku 3-6 lat (z 64,9 tys. w 2013 r.) do 64,2 tys. osób, a w wieku 7-18 lat (z 184,9 tys. w 2013 r.) do 182,4 tys. osób. Obniżenie liczby ludności odnotowuje się także wśród młodzieży w wieku 19 - 24 lata (z 124,5 tys. w 2013 r.) do 120,1 tys. osób. Trend stałego spadku liczby dzieci i młodzieży może mieć bezpośredni wpływ na sytuację szkół i uczelni wyższych.

W roku szkolnym 2014/2015 w województwie funkcjonowało 535 szkół podstawowych, do których uczęszczało 88 308 uczniów⁴. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, na 1 szkołę w województwie przypadało 165 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 19 osób. W omawianym okresie w województwie funkcjonowało 305 gimnazjów, do których uczęszczało 44 099 uczniów⁵. Biorąc pod uwagę warunki nauczania, na 1 gimnazjum w województwie przypadało 144 uczniów, a średnia liczba uczniów w klasie wyniosła 22 osoby.

W roku szkolnym 2014/2015 w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 393 ponadgimnazjalnych szkół dla młodzieży, do których uczęszczało 57 829 uczniów⁶. Najwięcej – 26 710 osób kształciło się w 173 liceach ogólnokształcących i uzupełniających liceach ogólnokształcących (46,2%). Niewiele mniej osób uczyło się w 95 technikach i technikach uzupełniających - 20 155 osób (34,9%). W 73 zasadniczych szkołach zawodowych kształciło się 8 522 uczniów (14,7%)⁷. Liczba uczniów w pozostałych szkołach przedstawia się następująco: w 7 szkołach artystycznych (w tym 3 ogólnokształcących) dających uprawnienia zawodowe uczyło się 557 uczniów, w 20 szkołach artystycznych niedających uprawnień zawodowych uczyło się 1 383 uczniów, a w 25 szkołach specjalnych przysposabiających do pracy uczyło się 502 uczniów, co stanowi łącznie 4,2%.

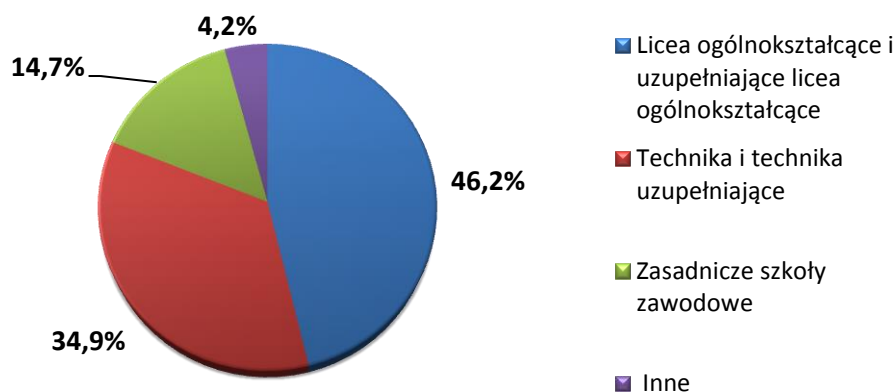
⁴ Łącznie ze szkołami specjalnymi i ze szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego oraz szkołami artystycznymi niedającymi uprawnień zawodowych realizującymi jednocześnie program szkoły podstawowej.

⁵ Łącznie ze szkołami specjalnymi i ze szkołami sportowymi i mistrzostwa sportowego oraz szkołami z oddziałami przysposabiającymi do pracy.

⁶ Licea profilowane - w roku szkolnym 2014/2015 zakończyły działalność edukacyjną.

⁷ Łącznie ze szkołami specjalnymi.

Wykres 1. Uczniowie według typów szkół ponadgimnazjalnych w województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2014/2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie województwa funkcjonują także szkoły policealne, których w roku szkolnym 2014/2015 było 89, a uczęszczało do nich 9 655 osób⁸. Działało również 111 szkół dla dorosłych (82 licea⁹, 17 gimnazjów i 12 techników¹⁰), w których uczyło się ogółem 9 465 osób (kolejno 7 969, 1 232 i 264 uczniów).

W roku akademickim 2014/2015 w województwie warmińsko-mazurskim w 7 szkołach wyższych¹¹, łącznie z 7 filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowym ośrodkiem dydaktycznym¹² studiowało 35 523 osób z tego 68,2% (tj. 24 223 osoby) w trybie stacjonarnym¹³. Wśród studentów przeważali studenci uczelni publicznych – 30 239 osób, tj. 85,1%, studenci 4 uczelni niepublicznych wraz z 7 filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi stanowili – 5 284 osób¹⁴. W największej uczelni województwa – Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w roku akademickim 2014/2015 studiowało 25 380 osób¹⁵.

1.3. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku w rejestrze REGON województwa warmińsko-mazurskiego wpisanych było 123 876 podmiotów gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne), w porównaniu z okresem sprzed roku – 31 grudnia 2014 r., liczba ta zwiększyła się o 515 podmiotów, tj. o 0,4 %.

Znaczną większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON, podobnie jak w 2014 roku, stanowiły jednostki sektora prywatnego (117 942 podmioty, tj. 95,2%), natomiast 4,4% (5 440 podmiotów) to jednostki sektora publicznego¹⁶. Największą liczbą zarejestrowanych podmiotów charakteryzowały się powiaty grodzkie m. Olsztyn (23 099 podmiotów) i m. Elbląg

⁸ Łącznie ze szkołami specjalnymi (w tym kolegia).

⁹ Łącznie ze szkołami – liceami profilowanymi.

¹⁰ Łącznie z technikami uzupełniającymi.

¹¹ Łącznie ze szkołami resortu obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych.

¹² Według rzeczywistego położenia zamiejscowych jednostek organizacyjnych (bez zamiejscowych jednostek organizacyjnych działających za granicą).

¹³ Łącznie z cudzoziemcami.

¹⁴ Łącznie z cudzoziemcami.

¹⁵ Szkoły wyższe i ich finanse w 2014 r. GUS, Warszawa 2015.

¹⁶ W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON podmiotów, dla których nie wszystkie informacje wchodzące w zakres przedmiotowy rejestru REGON są wypełnione. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

(12 552 podmioty), natomiast wśród powiatów ziemskich najwięcej podmiotów wpisanych było w powiecie olsztyńskim (10 722 podmioty).

Mapa 1. Podmioty gospodarki narodowej na 10 000 ludności w 2014 r. według powiatów województwa warmińsko-mazurskiego

a Stan w dniu 30 VI.
a As of 30 VI.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Tabela nr 1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności w 2014 r. według subregionów województwa warmińsko-mazurskiego

Subregion	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
Subregion elbląski	789
Subregion ełcki	807
Subregion olsztyński	933
Warmińsko-Mazurskie	854

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Region jest zróżnicowany lokalnie pod względem wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, przypadających na 10 tysięcy ludności. Największe wartości osiąga on w subregionie olsztyńskim – w 2014 roku wyniósł 933, w powiatach grodzkich – w mieście Olsztynie wyniósł 1 312, natomiast w Elblągu 1 018. Najmniej podmiotów gospodarczych, przypadających na 10 tysięcy ludności, zarejestrowanych było w subregionie elbląskim – 789: w powiecie działdowskim - 629, elbląskim – 677 oraz nowomiejskim - 689.

**Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestrze REGON według powiatów
w latach grudzień 2014 - grudzień 2015**

Powiat	2014 rok (31 XII)	2015 rok (31 XII)	Zmiana	
			w liczbach	w %
Polska	4 119 671	4 188 914	69 243	1,7
Województwo	123 361	123 876	515	0,4
Bartoszycki	4 115	4 073	-42	-1,
Braniewski	3 024	3 052	28	0,9
Działdowski	4 167	4 151	-16	-0,4
Elbląski	3 940	3 995	55	1,4
Miasto Elbląg	12 462	12 552	90	0,7
Elcki	6 758	6 784	26	0,4
Giżycki	5 473	5 520	47	0,9
Goldapski	2 193	2 171	-22	-1,0
Iławski	7 081	7 096	15	0,2
Kętrzyński	4 562	4 531	-31	-0,7
Lidzbarski	3 478	3 513	35	1,0
Mrągowski	4 707	4 690	-17	-0,4
Nidzicki	2 372	2 374	2	0,1
Nowomiejski	3 050	3 094	44	1,4
Olsztyński	10 585	10 722	137	1,3
Miasto Olsztyn	22 812	23 099	287	1,3
Olecki	3 080	3 026	-54	-1,8
Ostródzki	8 316	8 313	-3	-0,04
Piski	4 234	4 222	-12	-0,3
Szczycieński	5 212	5 179	-33	-0,6
Węgorzewski	1 740	1 719	-21	-1,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Analizując zmiany w liczbie wpisanych podmiotów gospodarki narodowej według stanu na koniec grudnia 2015 roku w stosunku do końca grudnia 2014 roku należy zauważyć, iż wzrost liczby podmiotów nastąpił w 11 powiatach, największy w m. Olsztyn o 287 podmiotów, tj. 1,3%. Spadek liczby podmiotów nastąpił w 10 powiatach, największy w powiecie oleckim o 54 podmioty, tj. 1,8%.

**Tabela 3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w miesiącu)
w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015**

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w miesiącu)		Zmiana w liczbach	Zmiana w %
	2014	2015		
Styczeń	122 018	123 179	1 161	1,0
Luty	122 135	123 191	1 056	0,9
Marzec	122 352	123 184	832	0,7
Kwiecień	122 435	123 395	960	0,8
Maj	122 894	123 693	799	0,7
Czerwiec	123 075	123 965	890	0,7
Lipiec	123 092	124 098	1 006	0,8
Sierpień	122 986	124 170	1 184	1,0
Wrzesień	123 131	124 159	1 028	0,8
Październik	123 190	124 441	1 251	1,0
Listopad	123 285	124 118	833	0,7
Grudzień	123 361	123 876	515	0,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W porównaniu do 2014 roku, we wszystkich miesiącach 2015 roku odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, przy czym największy, wynoszący 1,0% (kolejno o 1 161, o 1 184 i o 1 251 podmiotów) miał miejsce w styczniu, w sierpniu i w październiku. Najniżej uplasował się wzrost liczby podmiotów pod koniec roku. Najniższy wzrost liczby podmiotów gospodarczych miał miejsce pod koniec roku - w grudniu liczba podmiotów gospodarki narodowej wzrosła o 515 podmiotów.

Tabela 4. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w latach 2014-2015

Wybrana sekcja PKD	Liczba podmiotów gospodarki narodowej	
	31 XII 2014r.	31 XII 2015 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4 493	4 442
Górnictwo i wydobywanie	155	159
Przetwórstwo przemysłowe	10 019	10 092
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	270	267
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	450	447
Budownictwo	14 096	14 315
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	27 568	26 856
Transport i gospodarka magazynowa	7 058	7 131
Zakwaterowanie i gastronomia	3 626	3 617
Informacja i komunikacja	2 037	2 122
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 686	3 627
Obsługa rynku nieruchomości	11 159	11 371
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8 962	9 196
Administrowanie i działalność wspierająca	3 297	3 345
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 109	1 098
Edukacja	4 927	4 902
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8 290	8 490
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 473	2 521
Pozostała działalność usługowa	9 684	9 780
Ogółem	123 361	123 876

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

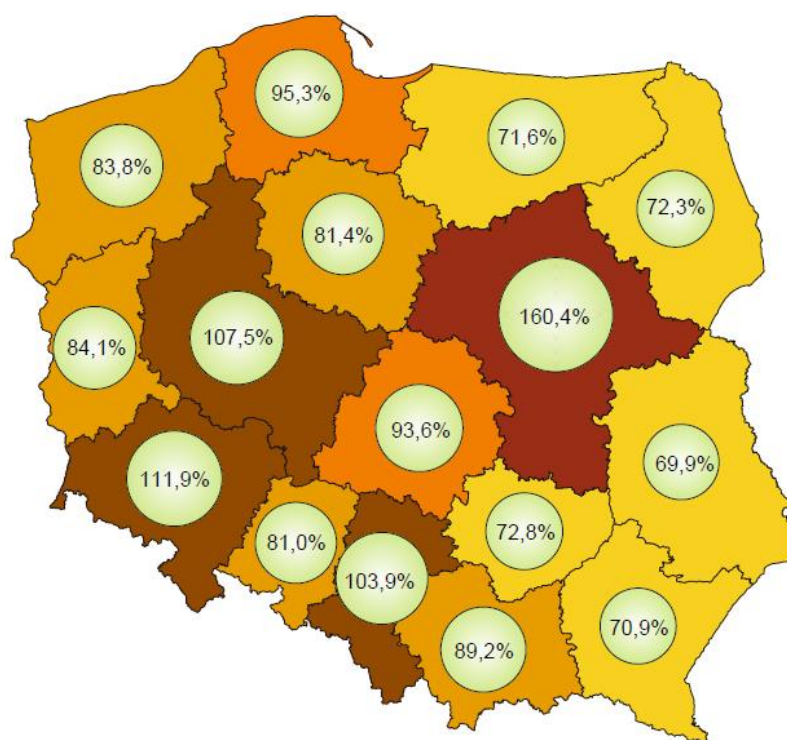
Biorąc pod uwagę sekcje PKD, w których podmioty gospodarki narodowej są zarejestrowane, należy zauważyć, iż większość podmiotów zarejestrowanych na terenie Warmii i Mazur zarówno w grudniu 2014 i 2015 roku skupiają sekcje: *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* oraz *Budownictwo*. W sekcji *Handel; naprawa pojazdów samochodowych* w 2015 roku odnotowano 26 856 podmiotów, w sekcji *Budownictwo* - 14 315 podmiotów.

Najmniejszą liczbą podmiotów zarejestrowanych w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2015 roku cechowały się sekcje: *Górnictwo i wydobywanie* - 159 podmiotów, *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* - 267 podmiotów oraz *Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami* - 447 podmiotów.

1.4. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

Wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku¹⁷ wyniosła 46 222 mln zł i w porównaniu do 2013 roku wzrosła o 1 214 mln zł, tj. o 2,7%. Udział województwa w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2014 roku ukształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2013 (czyli 2,7%).

Mapa 2. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2014 r.

Źródło: GUS

Produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku wyniósł 31 977 zł i w porównaniu do 2013 roku nie zmienił się. Wskaźnik ten był niższy od średniej krajowej o 12 693 zł, tj. o 28,4%; stanowił 71,6% średniej krajowej PKB i sytuował województwo na czternastym miejscu w Polsce, przed województwem podkarpackim (70,9% średniej krajowej PKB) i województwem lubelskim (69,9% średniej krajowej PKB).

¹⁷ Brak danych za 2015 rok.

1.5. LICZBA ORAZ STRUKTURA PRACUJĄCYCH

W województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku¹⁸ liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniosła 426 348 osób i była wyższa o 6 711 osób, tj. 1,6% w porównaniu do 2013 roku. Z ogólnej liczby pracujących w 2014 roku, większość skupiał sektor prywatny – 322 603 osób (75,7%), w mniejszości zaś pozostawali pracownicy sektora publicznego – 103 745 osób (24,3%).

Tabela 5. Struktura pracujących według sekcji PKD w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2014

Wyszczególnienie		2013 (w %)	2014 (w %)
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		16,7	16,5
Przemysł		22,7	23,0
Budownictwo		5,6	5,5
U S ł u g i	Handel; naprawa pojazdów samochodowych	14,2	14,2
	Transport i gospodarka magazynowa	4,5	4,3
	Działalności profesjonalna, naukowa i techniczna	2,6	2,7
	Administracja publiczna i obrona narodowa	6,0	6,1
	Edukacja	9,3	9,4
	Pozostałe	18,4	18,3
	Razem	55	55

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych GUS

Struktura pracujących w stosunku do lat poprzednich jest niezmienna. Najwięcej, bo 55% ogółu pracujących, skupia sektor *Usług*. Drugim, pod względem liczby pracujących, sektorem jest *Przemysł*, w którym zatrudnienie znajdowało 23,0% ogólnej liczby pracujących.

Niewielkie zmiany zaobserwować można w wartościach wskaźników dla poszczególnych kategorii. W latach 2013-2014 w ogólnej liczbie osób zatrudnionych zmniejszył się odsetek pracujących w *Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie* (o 0,2 pkt proc), w *Budownictwie* (o 0,1 pkt proc.). Wzrósł natomiast procentowy udział osób pracujących w *Przemśle* (o 0,3 pkt proc.). Sektor *Usług* utrzymał się na tym samym poziomie.

¹⁸ Brak danych za 2015 rok.

1.6. BEZROBOCIE I RYNEK PRACY WEDŁUG BADAŃ AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (BAEL)

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) prezentuje dane dotyczące osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

- *Współczynnik aktywności zawodowej* przedstawia udział ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
- *Wskaźnik zatrudnienia* przedstawia udział osób pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).
- *Stopa bezrobocia* przedstawia udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Tabela 6. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski według województw (III kwartał 2015)¹⁹

Województwo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Dolnośląskie	55,6	51,9	6,7
Kujawsko-Pomorskie	55,2	50,9	7,6
Lubelskie	55,8	50,8	9,0
Lubuskie	54,6	51,5	5,7
Łódzkie	57,6	53,5	7,0
Małopolskie	55,1	51,6	6,4
Mazowieckie	61,2	57,5	6,1
Opolskie	54,4	51,5	5,6
Podkarpackie	54,5	48,5	11,2
Podlaskie	56,5	53,2	5,8
Pomorskie	58,3	54,7	6,1
Śląskie	53,7	49,7	7,4
Świętokrzyskie	56,4	51,7	8,4
Warmińsko-Mazurskie	52,8	48,4	8,3
Wielkopolskie	58,0	54,7	5,6
Zachodniopomorskie	52,1	48,1	7,5
Polska	56,4	52,4	7,1

¹⁹ Dane na IV kwartał dostępne będą w marcu 2016 r.

**Tabela 7. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski
w województwie warmińsko-mazurskim i w Polsce (2013-2015)**

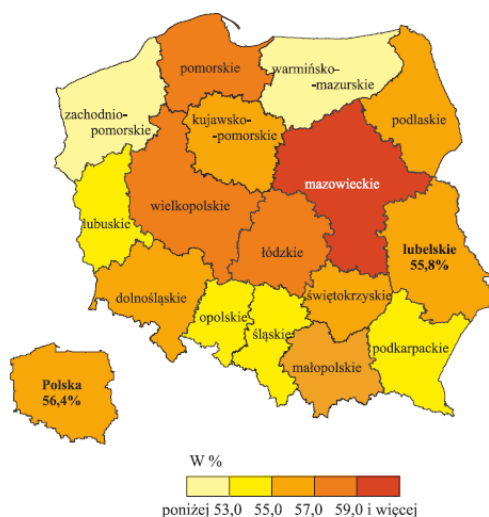
Wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności Polski		Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Województwo Warmińsko-Mazurskie	2013	52,4	46,2	11,9
	2014	51,6	46,5	10,1
	2015	52,8	48,4	8,3
Polska	2013	56,2	50,7	9,8
	2014	56,5	51,9	8,2
	2015	56,4	52,4	7,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAEL

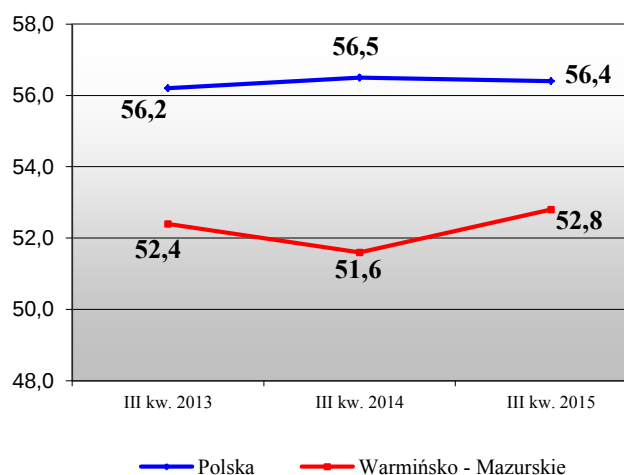
Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim, w trzecim kwartale 2015 roku wyniósł 52,8%, co oznacza, że ukształtował się na poziomie niższym niż w pozostałych województwach, za wyjątkiem województwa zachodniopomorskiego (52,1%), a także niższym od średniej krajowej (56,4%).

Analizując zmiany współczynnika w latach 2013-2015, należy zauważyć, iż aktualna wartość współczynnika aktywności zawodowej w województwie jest większa o 0,4 pkt proc. od wartości z trzeciego kwartału 2013 r. (52,4%), a w porównaniu do tego samego okresu w 2014 roku - większa o 1,2 pkt. proc. W analizowanym okresie, w skali kraju współczynnik aktywności zawodowej w 2015 r. w porównaniu do 2013 r. i 2014 r. kolejno zwiększył się o 0,2 pkt proc. i zmniejszył o 0,1 pkt proc.

Mapa 3. Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w Polsce według województw (III kwartał 2015)

Wykres 2. Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2013-2015)

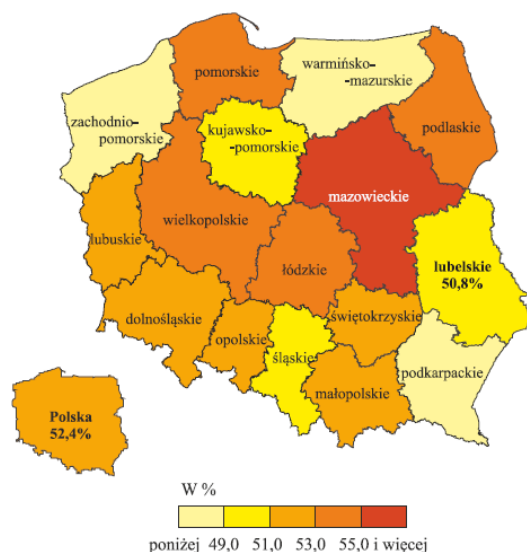

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

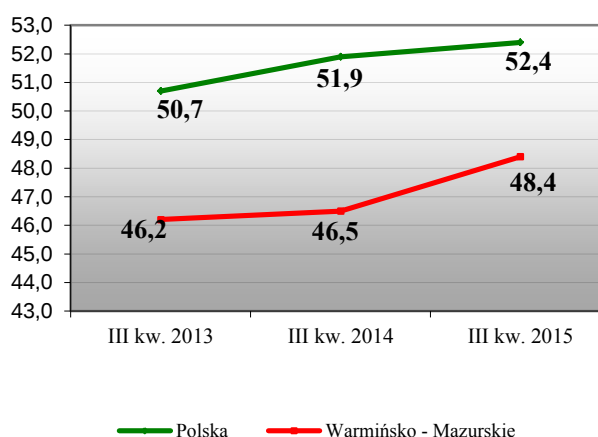
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL

Wskaźnik zatrudnienia w trzecim kwartale 2015 roku w województwie wyniósł 48,4% i w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim (52,4%) był mniej korzystny. Województwo warmińsko - mazurskie wraz z województwem zachodniopomorskim (48,1%) charakteryzuje się najniższą wartością wskaźnika zatrudnienia w Polsce.

Mapa 4. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w Polsce według województw (III kwartał 2015)

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2013-2015)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

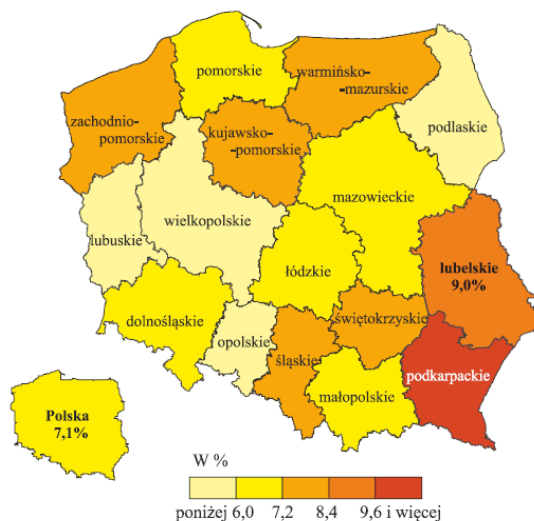
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL

Wskaźnik zatrudnienia dla kraju w porównaniu do poprzednich lat wzrósł o 1,7 pkt proc. w odniesieniu do 2014 roku i 0,5 pkt proc. w stosunku do roku 2013, natomiast dla województwa w porównaniu do 2013 roku i 2014 roku wzrósł odpowiednio o 2,2 pkt proc. i o 1,9 pkt proc.

Według Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na koniec III kwartału 2015 roku wyniosła 8,3% i była znacznie niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego, która według stanu na koniec września 2015 roku ukształtowała się na poziomie 16,0%. Różnica pomiędzy stopą bezrobocia rejestrowanego i stopą bezrobocia BAEL (7,7 pkt. proc.) wynika z rozbieżności w definiowaniu terminu „osoba bezrobotna” przyjętym przy obliczaniu obu wskaźników. Część osób, pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy, według metodologii BAEL nie jest bezrobotna, lecz bierna zawodowo lub pracująca w „szarej strefie”.

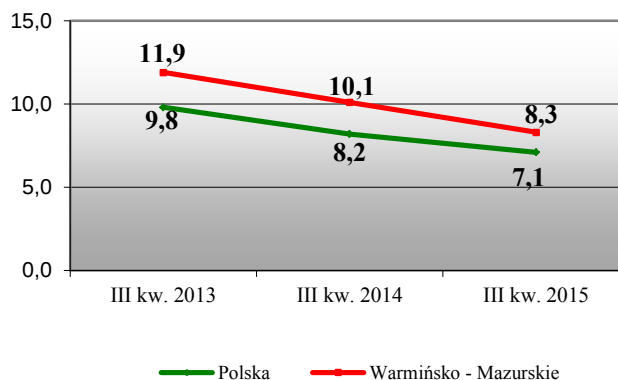
Region warmińsko-mazurski charakteryzuje się większą niż w skali kraju stopą bezrobocia według BAEL. Dystans jaki w III kwartale 2015 roku dzielił region od kraju wyniósł 1,2 pkt proc., w analogicznym okresie 2014 roku – 1,9 pkt proc., natomiast w 2013 roku – 2,1 pkt proc.

Mapa 5. Stopa bezrobocia według BAEL w kraju (III kwartał 2015)

Źródło: Urząd Statystyczny w Lublinie

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL w województwie warmińsko-mazurskim i w kraju (III kwartał 2013-2015)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL

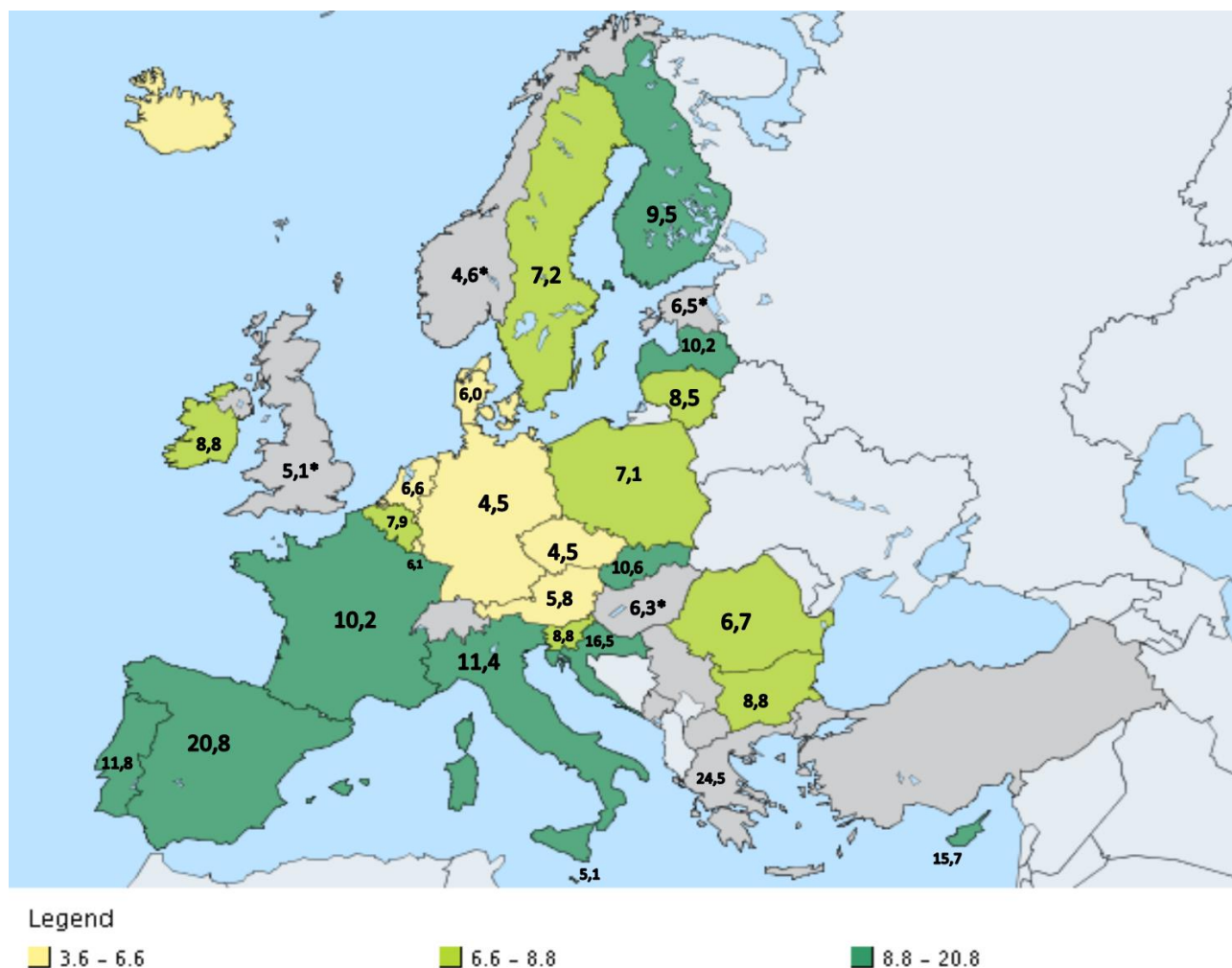
Analiza wartości stopy bezrobocia według BAEL w kraju wykazuje, że niższą stopą bezrobocia niż w województwie warmińsko-mazurskim, a więc kształtującą się w przedziale od 5,6% do 7,6%, charakteryzuje się 12 województw. Natomiast województwo podkarpackie, województwo lubelskie oraz województwo świętokrzyskie osiągnęły wartości znacząco wyższe niż w regionie warmińsko-mazurskim – odpowiednio o 11,2%, 9,0% i 8,4%.

Według Eurostatu w grudniu 2015 roku stopa bezrobocia Unii Europejskiej 28 państw wyniosła 9,0%. Na poziomie 7,1% wskazano wartość dla Polski. Niższą wartość tego wskaźnika od stopy bezrobocia UE 28 państw członkowskich odnotowało w tym okresie 15 państw (łącznie z Polską) – w Niemczech i Czechach (po 4,5%), na Malcie (5,1%), w Austrii (5,8%), w Danii (6,0%), w Luksemburgu (6,1%), w Holandii (6,6%), w Rumunii (6,7%), w Szwecji (7,2%), w Belgii (7,9%), na Litwie (8,5%), w Irlandii, Słowenii i Bułgarii (po 8,8%). Powyżej średniej UE stopa bezrobocia ukształtowała się w 9 państwach Unii – największa była w Hiszpanii (20,8%), w Chorwacji (16,5%), na Cyprze (15,7%), w Portugalii (11,8%), we Włoszech (11,4%), na Słowacji (10,6%), na Łotwie i we Francji (po 10,2%) i Finlandii (9,5%)²⁰. Spośród państw nienależących do UE, najniższą wartość stopy bezrobocia odnotowano w Japonii (3,3%), w Islandii (3,6%) oraz w USA (5,0%)²¹.

²⁰ Brak pełnych danych o stopie bezrobocia w grudniu 2015 r. dla Estonii (6,5% w listopadzie 2015 r.), Grecji (24,5% w październiku 2015 r.), Węgier (6,3% w listopadzie 2015 r.) i Wielkiej Brytanii (5,1% w październiku 2015 r.)

²¹ Brak danych o stopie bezrobocia w grudniu 2015 r. dla Norwegii (4,6% w październiku 2015 r.) i Turcji (10,6% w październiku 2015 r.)

**Mapa 6. Stopa bezrobocia w państwach UE
(XII 2015)**

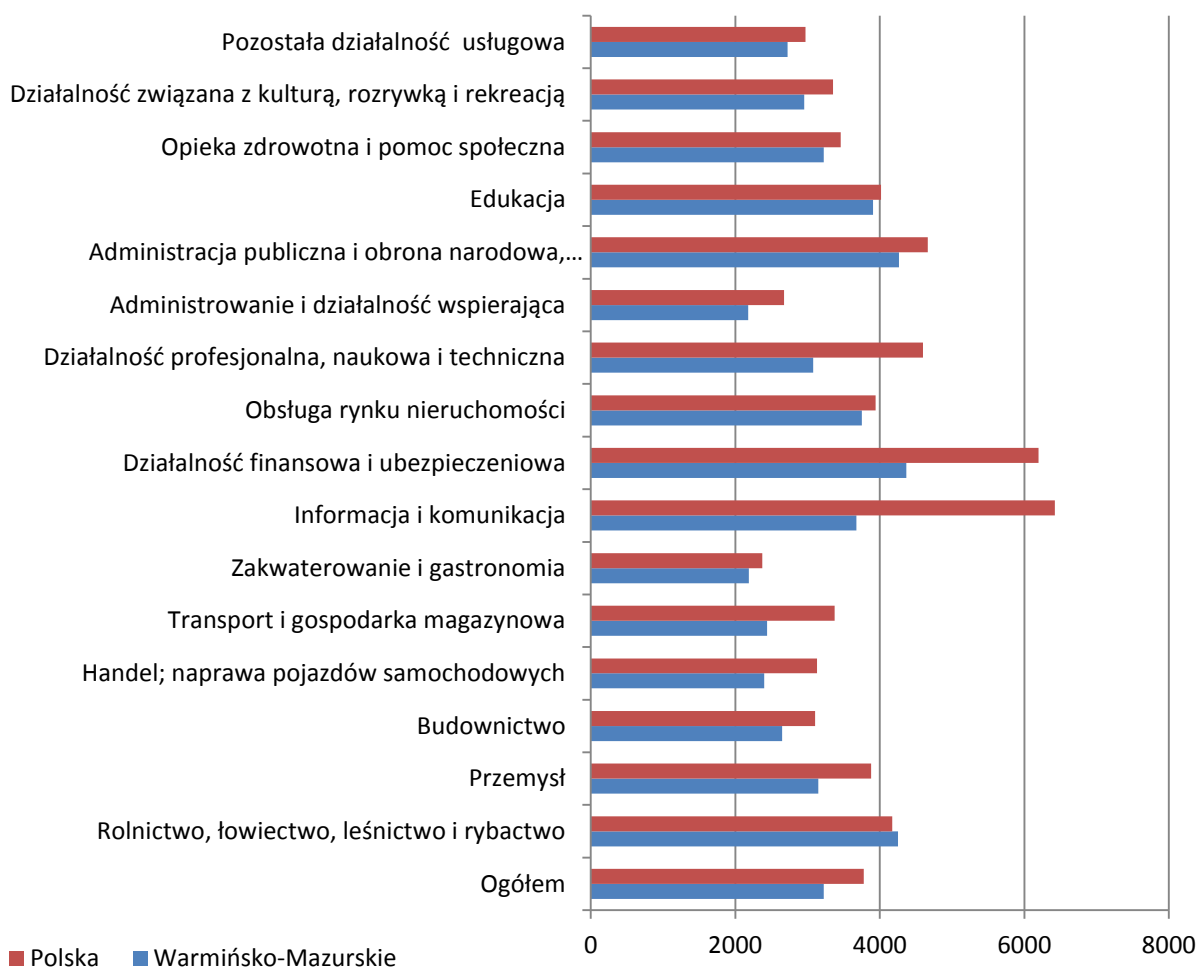
Źródło: Eurostat

1.7. WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie dwunastu miesięcy 2014 roku²² w gospodarce narodowej wyniosło w województwie warmińsko-mazurskim 3 223,04 zł. Było zatem wyższe o 116,15 zł (o 3,7%) niż w 2013 roku, natomiast nadal pozostaje na poziomie niższym (o 554,06 zł, tj. o 14,7%) niż w kraju, gdzie przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 3 777,10 zł.

²² Brak danych za 2014 rok w podziale na wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach gospodarki.

Wykres 5. Wynagrodzenia w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku

Źródło: GUS, *Rocznik Statystyczny Województw 2015*, *Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2015*.

Analiza wynagrodzeń wskazuje na zróżnicowanie ich poziomu. Wynagrodzenia wypłacane w sektorze publicznym były wyższe niż w sektorze prywatnym. W 2014 r. pracodawcy publiczni płacili swoim pracownikom przeciętnie 3 972,45 zł i było to o 1 152,90 zł więcej niż w sektorze prywatnym (2 819,55 zł).

Rozpiętość wynagrodzeń między sekcjami PKD była jeszcze większa. Najwyższe wynagrodzenie w województwie, otrzymywali zatrudnieni w sekcji *Działalność finansowa i ubezpieczeniowa* (4 364,79 zł) - w Polsce była to sekcja *Informacja i komunikacja* (6 423,53 zł), a najniższe w regionie przypadło sekcji *Administrowanie i działalność wspierająca* (2 178,46 zł) - w Polsce była to sekcja *Zakwaterowanie i gastronomia* (2 370,40 zł).

Tabela 8. Wynagrodzenia w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Polska	Warmińsko-Mazurskie	Województwo/ Polska w %
Ogółem	3 777,1	3 223,04	85,3
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	4 172,84	4 251,06	101,9
Przemysł	3 876,91	3 149,33	81,2
Budownictwo	3 102,29	2 645,37	85,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3 129,77	2 400,62	76,7
Transport i gospodarka magazynowa	3 374,49	2 437,99	72,2
Zakwaterowanie i gastronomia	2 370,40	2 188,08	92,3
Informacja i komunikacja	6 423,53	3 674,86	57,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6 194,36	4 364,79	70,5
Obsługa rynku nieruchomości	3 941,47	3 748,78	95,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4 597,66	3 076,96	66,9
Administrowanie i działalność wspierająca	2 672,31	2 178,46	81,5
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	4 660,91	4 265,32	91,5
Edukacja	4 014,98	3 905,74	97,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3 456,57	3 222,36	93,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3 353,40	2 953,67	88,1
Pozostała działalność usługowa	2 971,28	2 723,67	91,7

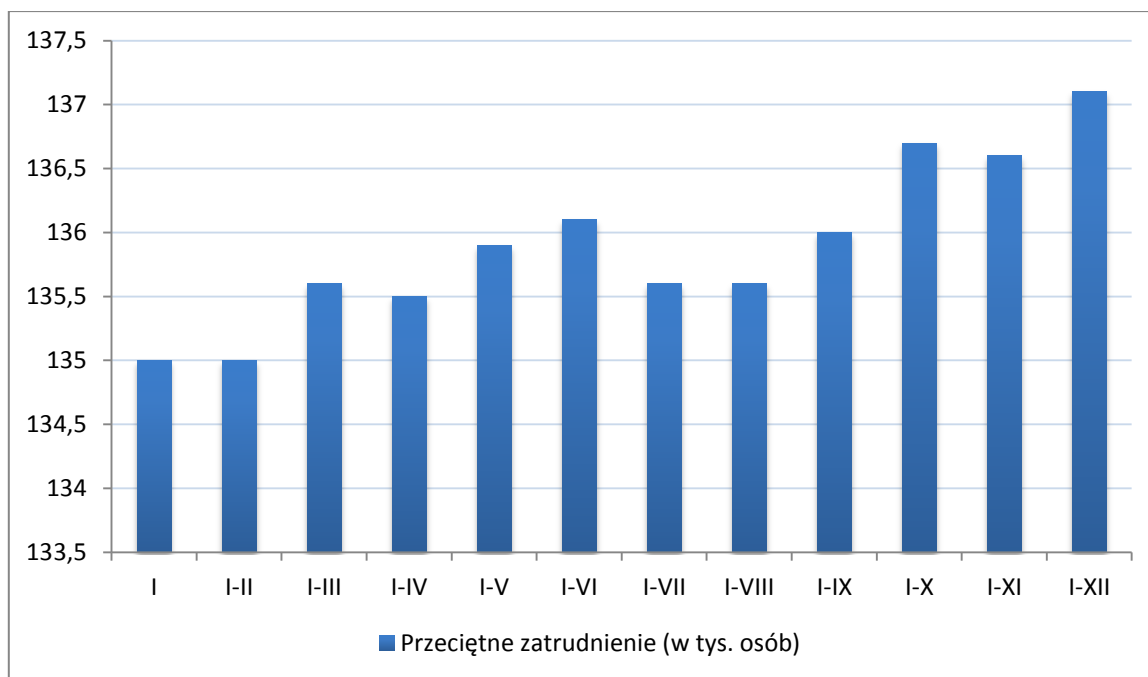
Źródło: GUS, *Rocznik Statystyczny Województw 2015*, *Rocznik Statystyczny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2015*.

Wynagrodzenia w większości sekcji gospodarki były, podobnie jak w 2013 r., niższe w województwie niż w kraju. Wyjątek stanowiło *Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo*, w której wynagrodzenie w województwie warmińsko-mazurskim było wyższe o 78,22 zł (tj. o 1,9%). Największą różnicę pomiędzy zarobkami w województwie i w kraju odnotowano w sekcji *Informacja i komunikacja* (57,2%) oraz w sekcji *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*, gdzie wyniosła ona 66,9%. Najmniejszy dystans, wynoszący 2,7%, występował pomiędzy wysokością wynagrodzeń w sekcji *Edukacja*.

1.8. ZATRUDNIENIE ORAZ WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (tj. przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób) w 2015 roku wyniosło 135,8 tys. osób i było o 0,4% wyższe niż przed rokiem, podczas gdy w kraju nastąpił wzrost o 1,3% (5 601,6 tys. osób).

Wykres 6. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie warmińsko-mazurskim w okresie I-XII 2015 r. (w tys. osób)

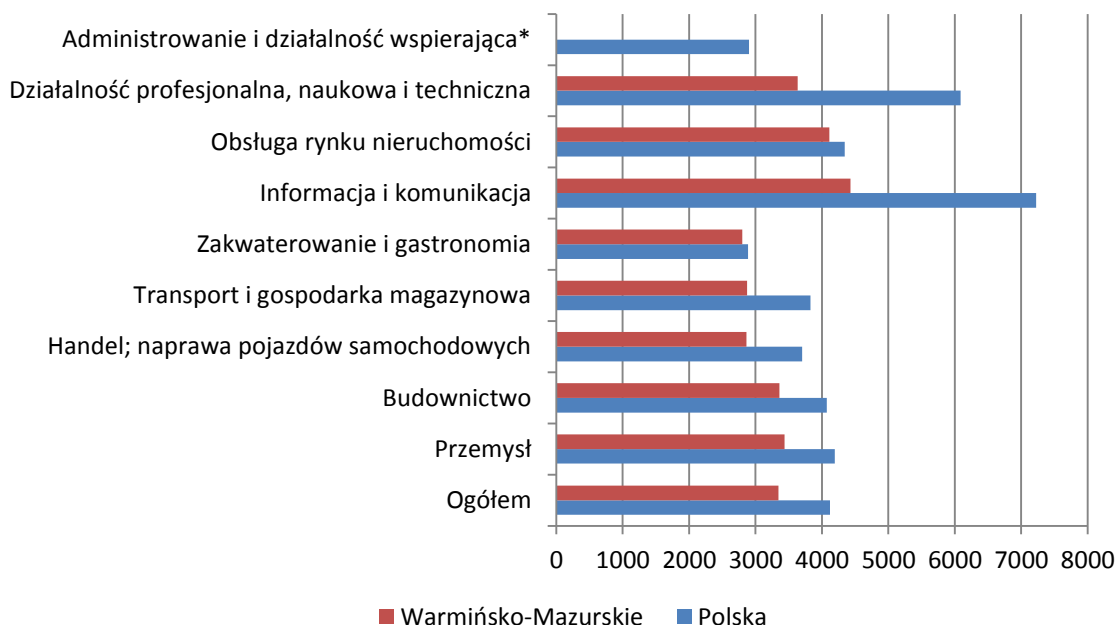

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Analizując przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali całego 2015 roku należy zauważyć, iż wzrosło ono w *Informacji i komunikacji* (o 35,4%), *Przemśle* (o 2,4%) oraz *Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 1,7%). Zmalało natomiast w *Zakwaterowaniu i gastronomii* (o 13,7%), *Budownictwie* (o 8,9%), *Obsłudze rynku nieruchomości* (o 5,6%) oraz *Handlu; naprawie pojazdów samochodowych* (o 1,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 roku wyniosło 3 345,93 zł i było o 4,1% wyższe niż rok temu. W kraju ukształtowało się w analizowanym okresie na poziomie 4 121,41 zł, będąc tym samym o 3,5% wyższe niż w 2014 roku.

Wykres 7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (w zł) w Polsce i w województwie warmińsko-mazurskim w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD w okresie styczeń-grudzień 2015

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie

* brak danych dla województwa warmińsko – mazurskiego

Najwyższe miesięczne wynagrodzenie zarówno w kraju, jak i w województwie odnotowano w sektorze Informacja i komunikacja (Polska – 7 226,53 zł; województwo 4 427,54 zł.). Najniższe miesięczne wynagrodzenie, odbiegające od średniej zarówno krajowej, jak i wojewódzkiej, odnotowano w sektorze Zakwaterowanie i gastronomia (Polska – 2 888,08 zł; województwo – 2 800,34 zł.).

2. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

2.1. POZIOM BEZROBOCIA

Bezrobocie na koniec 2015 roku ukształtowało się w województwie warmińsko-mazurskim na poziomie 83 510 osób. Porównując to do roku poprzedniego możemy zaobserwować spadek tego wskaźnika o 14,9%, tj. o 14 629 osób, natomiast w odniesieniu do roku 2013 wartość tego wskaźnika zmniejszyła się o 28,0%, tj. o 32 363 osoby.

Rysunek 2. Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

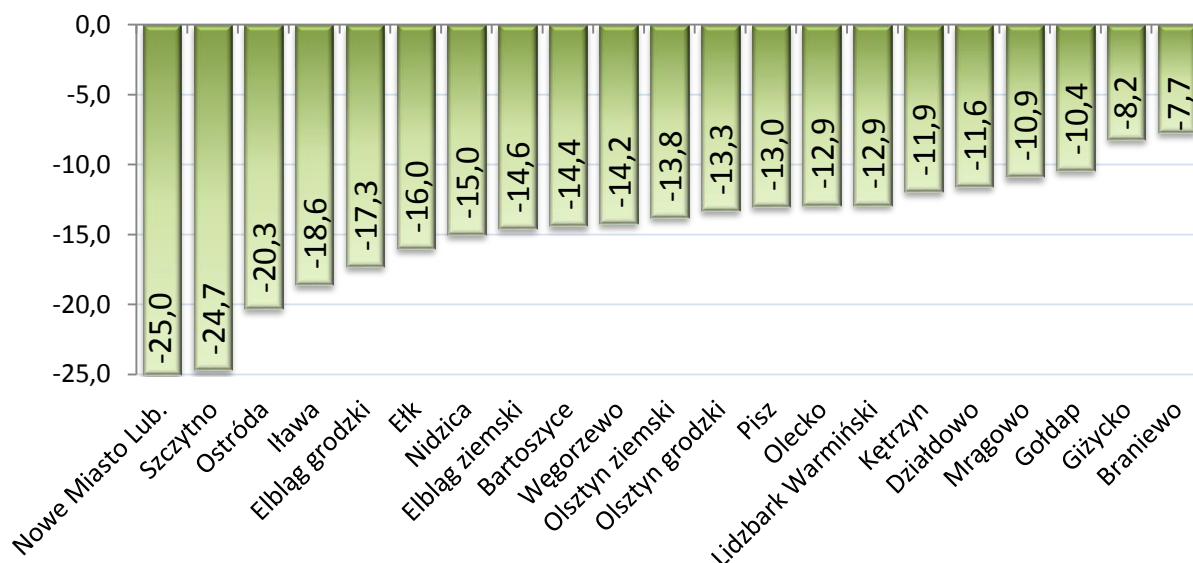
W Polsce poziom bezrobocia rejestrowanego w 2015 roku, osiągnął wartość 1 563,3 tys. osób. Biorąc pod uwagę lata 2013-2015 można dostrzec również korzystne zmiany. Liczba bezrobotnych w stosunku do roku 2014 spadła o 14,3%, tj. o 261,9 tys. osób, natomiast w odniesieniu do roku 2013 obserwujemy spadek na poziomie 26,5%, tj. 564,6 tys. osób.

W porównaniu z grudniem 2014 roku, liczba bezrobotnych spadła we wszystkich powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, a najbardziej w powiatach:

- ❖ nowomiejskim – o 782 osoby, tj. o 25,0%;
- ❖ szczycieńskim – o 1 339 osób, tj. 24,7%;
- ❖ ostródzkim – o 1 494 osoby, tj. o 20,3%;
- ❖ iławskim – o 570 osób, tj. o 18,6%;
- ❖ m. Elbląg – o 1 144 osób, tj. o 17,3%.

**Wykres 8. Roczne zmiany liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim
(grudzień 2014 – grudnia 2015) – w %**

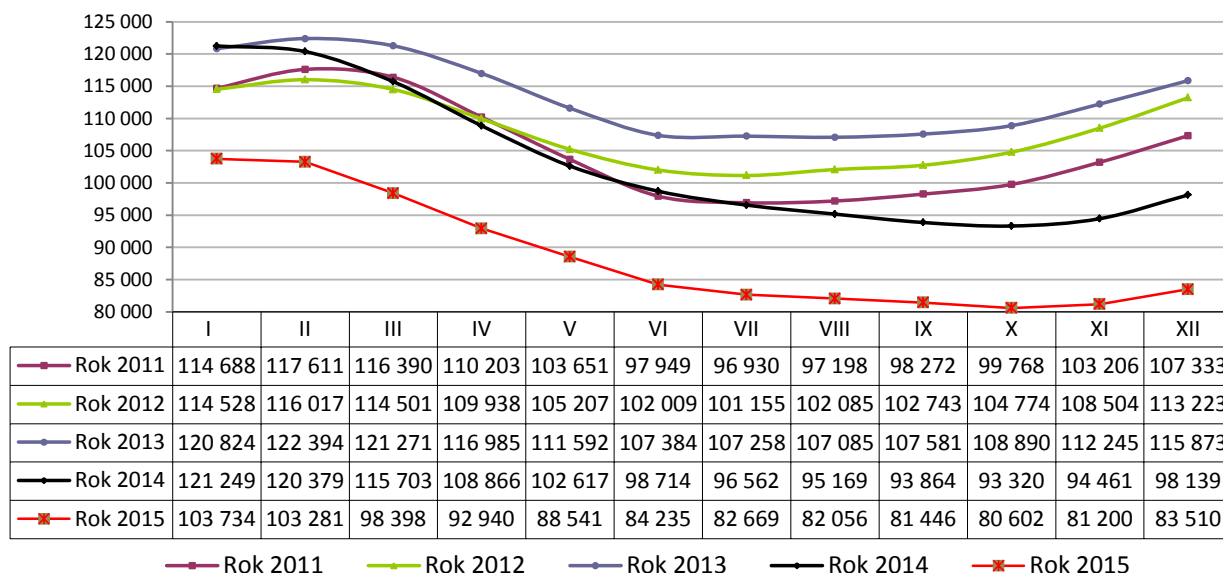

■ spadek liczby bezrobotnych w % (grudzień 2014 r. do grudnia 2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych MPiPS-01.

Charakterystycznym zjawiskiem dla województwa warmińsko-mazurskiego jest sezonowość bezrobocia. W roku 2015 największa liczba bezrobotnych przypadała na początek roku. W styczniu osiągnęła wartość 103 734 osoby bezrobotne i była o 23 132 (o 22,3%) osoby większa niż w październiku 2015 roku kiedy w urzędach pracy zarejestrowanych było najmniej bezrobotnych (80 602 osoby).

Wykres 9. Bezrobocie rejestrowane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2011-2015

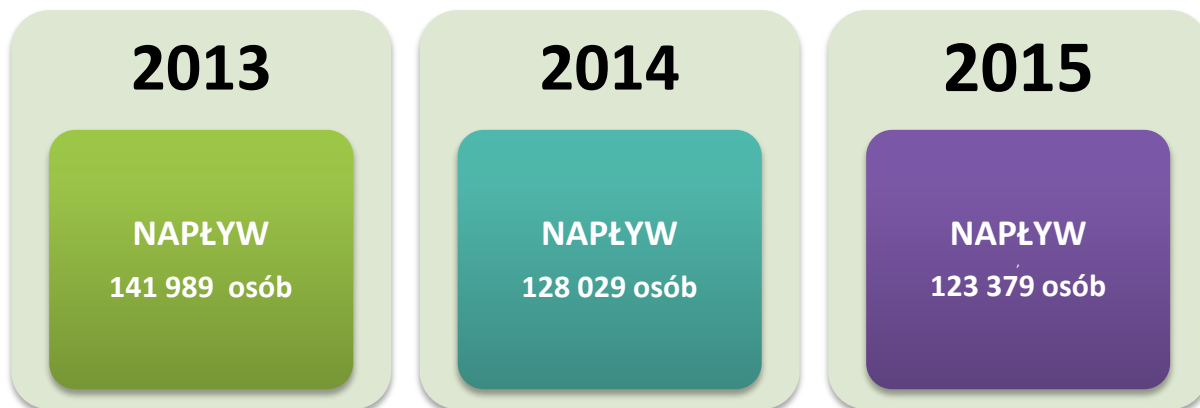
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W roku 2015 w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowało się 123 379 osób. Odpływ z bezrobocia wyniósł natomiast 138 008 osób, co oznacza, że przewaga

odpływu nad napływem wyniosła w skali roku 14 629 osoby. W porównaniu do 2014 roku napływ do bezrobocia zmniejszył się o 3,6% (4 650 osób), a do 2013 roku o 13,1% (18 610 osób).

Największy odsetek wśród nowo zarejestrowanych stanowili bezrobotni legitymujący się stażem pracy – 86,1% (106 215 osób). W ciągu dwóch ostatnich lat odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny zwiększył się o 1,5 pkt proc.

Rysunek 3. Napływ bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Spośród bezrobotnych napływających w 2015 roku 13,9% (tj. 17 164 osoby) stanowili bezrobotni rejestrujący się w urzędach pracy po raz pierwszy. Porównując to do lat poprzednich obserwujemy spadek tego wskaźnika o 0,5 pkt proc. w stosunku do 2014 roku oraz o 1,5 pkt proc. w odniesieniu do 2013 roku.

Z kolei wśród osób powracających do ewidencji urzędów pracy w 2015 roku, 12,7% (tj. 15 648 osób) stanowili uczestnicy aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (tj. szkoleń, prac społecznie użytecznych, staży i przygotowania zawodowego dorosłych). Dla porównania w 2014 roku było to 13,7%.

W roku 2015 najwięcej nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w rejestrach urzędów pracy powiatów:

- ❖ olsztyńskiego ziemskiego – 8 796 osób (7,1% napływu w województwie);
- ❖ ostródzkiego – 8 932 osoby (7,2%);
- ❖ olsztyńskiego grodzkiego – 8 796 osób (7,1%);
- ❖ elckiego – 8 672 osób (7,0%);
- ❖ elbląskiego grodzkiego – 7 909 osoby (6,4%).

Na koniec grudnia 2015 roku liczba bezrobotnych wyłączonych z rejestrów powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego osiągnęła wartość 138 008 osób. W odniesieniu do 2014 roku odpływ zmniejszył się o 7 755 osób (o 5,3%), natomiast w stosunku do 2013 roku o 1 331 osób (o 1,0%).

W roku 2015 najwięcej wyrejestrowań bezrobotnych odnotowano w urzędach pracy powiatów:

- ❖ ostródzkiego – 10 426 osób (7,5% odpływu w województwie);
- ❖ olsztyńskiego ziemskiego – 10 415 osób (7,5%);
- ❖ olsztyńskiego grodzkiego – 9 587 osób (6,9%);
- ❖ ełckiego – 9 787 osób (7,1%);
- ❖ elbląskiego grodzkiego – 9 053 osób (6,6%).

Największa liczba bezrobotnych (69 693 osoby) została wyrejestrowana z uwagi na podjęcie zatrudnienia, co stanowiło 50,5% ogólnego odpływu w 2015 roku. Na przestrzeni lat 2013-2015 zaobserwowano tym samym wzrost tego wskaźnika o 4,9 pkt proc. Wskaźnik płynności rynku pracy, określający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych wyniósł w regionie w 2015 roku 56,5%, czyli był o 2,7 pkt proc. wyższy niż w 2014 roku (53,8%). Zróżnicowanie tego wskaźnika na poziomie powiatów było wysokie i wynosiło 19,7 pkt proc. (od 44,4% w powiecie węgorzewskim do 64,1% w powiecie działdowskim).

W 2015 roku największa liczba bezrobotnych została wyrejestrowana z uwagi na podjęcie pracy niesubsydiowanej – 57 178 osób (82,0% podjęć pracy) – podczas gdy z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało w tym czasie – 12 515 osób (18,0% podejmujących pracę).

Rysunek 4. Odpływ bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W związku z uczestnictwem bezrobotnych w 2014 roku w takich aktywnych formach jak: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe czy prace społecznie użyteczne, z rejestrów urzędów pracy wyłączono 17 815 osób, co stanowiło 12,9% całego odpływu w omawianym okresie. W porównaniu do 2014 roku udział procentowy wyrejestrowanych, ze względu na udział w aktywnych formach, spadł o 1,0 pkt proc., natomiast w odniesieniu do 2013 roku spadł o 1,2 pkt proc.

Spada wskaźnik procentowy osób wyrejestrowanych z ewidencji z uwagi na niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. W 2015 roku wyniósł on 20,9% (28 782 osoby), to o 2,3 pkt proc. mniej niż w 2014 roku (23,2% – 33 810 osób) oraz o 2,8 pkt proc. mniej niż w 2013 roku (23,7% – 33 043 osoby). Wśród powiatów o najwyższym odsetku niepotwierdzeń

gotowości do pracy wskazać należy powiat węgorzewski (27,7% odpływu), giżycki (25,8%), miasto Olsztyn (25,7%) i powiat olsztyński (25,3%). Na drugim biegunie znajdują się powiaty: ełcki (13,7% wyłączeń), lidzbarski (16,3%) oraz olecki (16,1%).

Poza wysoką liczbą niepotwierdzeń gotowości do pracy (28 782 osoby) w 2015 roku w województwie warmińsko-mazurskim 8 123 bezrobotnych (5,9% odpływu) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego, a kolejne 3 309 osób (2,4%) odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Zatem łącznie prawie 1/3 osób wyrejestrowanych w 2015 roku z ewidencji bezrobotnych z uwagi na niepotwierdzenie gotowości do pracy, faktycznie nie była zainteresowana pomocą urzędów pracy w znalezieniu zatrudnienia.

Rysunek 5. Odpływ w strukturze bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Kobiety

- **65 218 (47,3%)** – wzrost w stosunku do 2014 roku o 3 668 osób (5,3%)

Bezrobotni do 25 roku życia

- **26 282 (19,0%)** – wzrost w stosunku do 2014 roku o 11 867 osób (31,1%)

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

- **26 282 (19,0%)** – wzrost w stosunku do 2014 roku o 2 196 osób (7,7%)

Bezrobotni zamieszkali na terenach wiejskich

- **65 266 (47,3%)** – wzrost w stosunku do 2014 roku o 2 876 osoby (4,2%)

Długotrwale bezrobotni

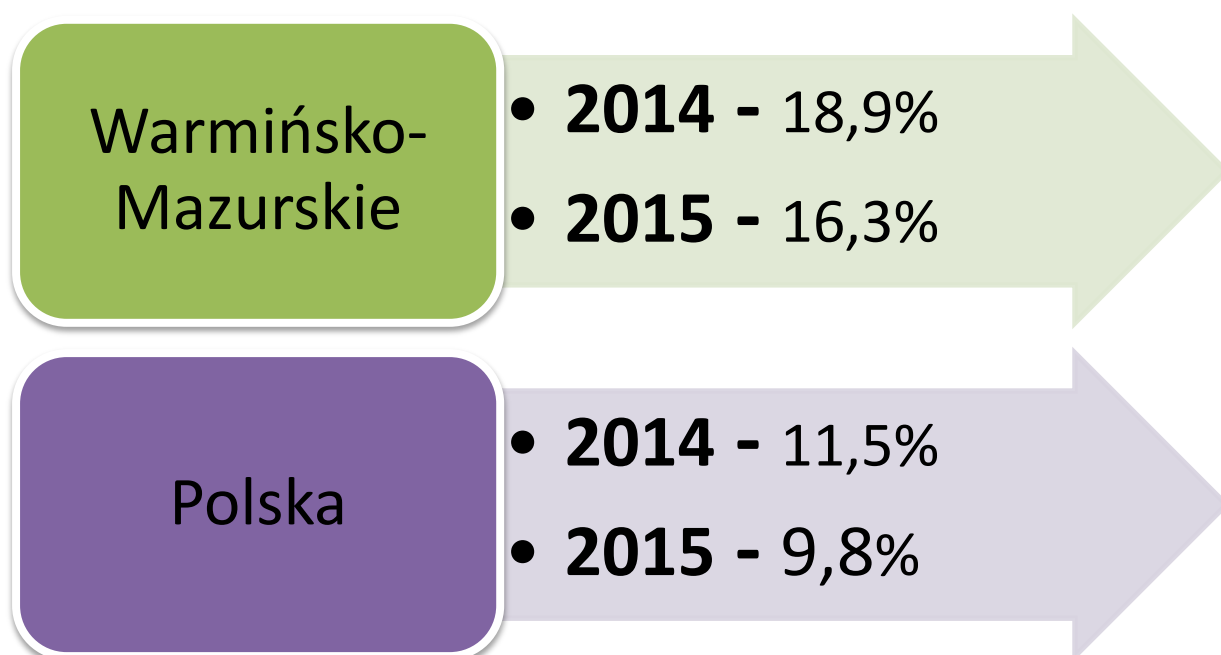
- **62 085 (45,0%)** – wzrost w stosunku do 2014 roku o 3 633 osób (5,5%)

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

2.1. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2015 ROKU

Na koniec 2015 roku stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 16,3%, przy 9,8% w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego zaobserwowano w województwie spadek tego wskaźnika o 2,6 pkt proc., natomiast w kraju o 1,7 pkt proc.

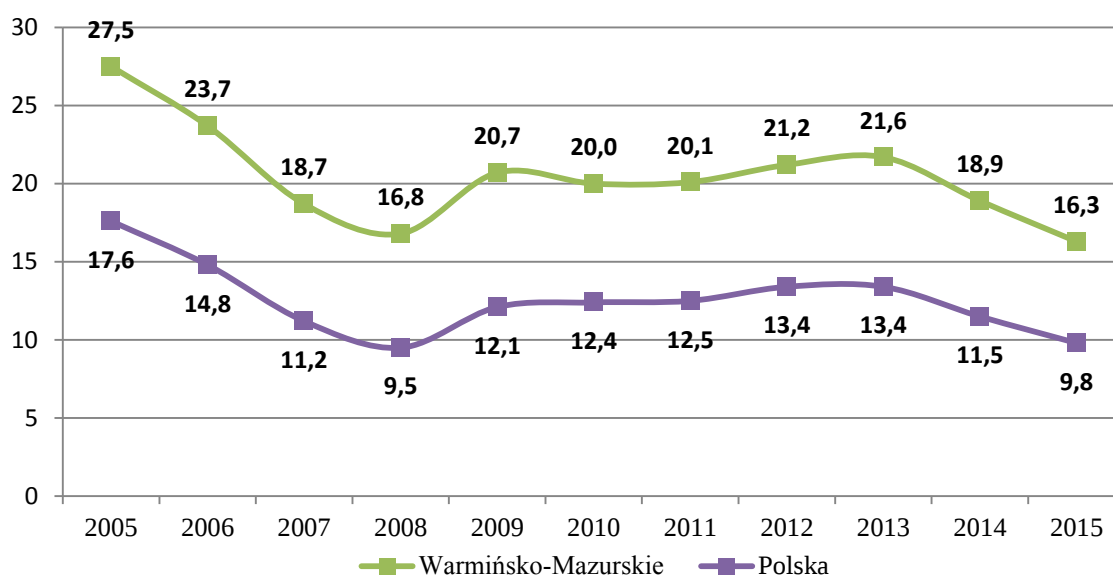
Rysunek 6. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim oraz w Polsce w latach 2014-2015

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

W ciągu ostatniej dekady obserwujemy systematyczne zmniejszanie się dystansu pomiędzy wojewódzką i krajową stopą bezrobocia. Jeszcze w 2005 roku wynosił on 9,9 pkt proc., podczas gdy w chwili obecnej kształtuje się na poziomie 6,5 pkt proc. W okresie dziesięciu ostatnich lat dystans pomiędzy wojewódzką, a krajową stopą bezrobocia zmniejszył się o 3,4 pkt proc.

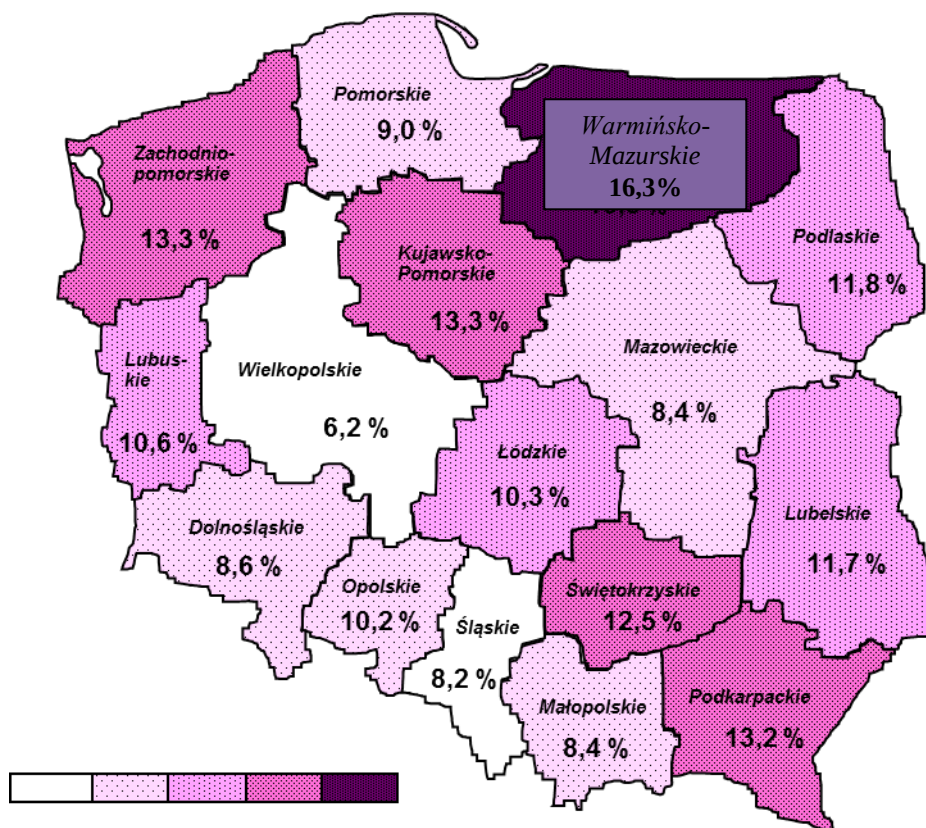
Wykres 10. Tendencje w kształtowaniu się wskaźnika stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju w latach 2005-2015

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku była najwyższa w kraju (16,3%), w pozostałych województwach wskaźnik ten nie przekroczył 13,3%. Najniższą stopę bezrobocia rejestrowanego (poniżej średniej krajowej) odnotowano w sześciu województwach: wielkopolskim (6,2%), śląskim (8,2%), małopolskim i mazowieckim (po 8,4%), dolnośląskim (8,6%) oraz pomorskim (9,0%).

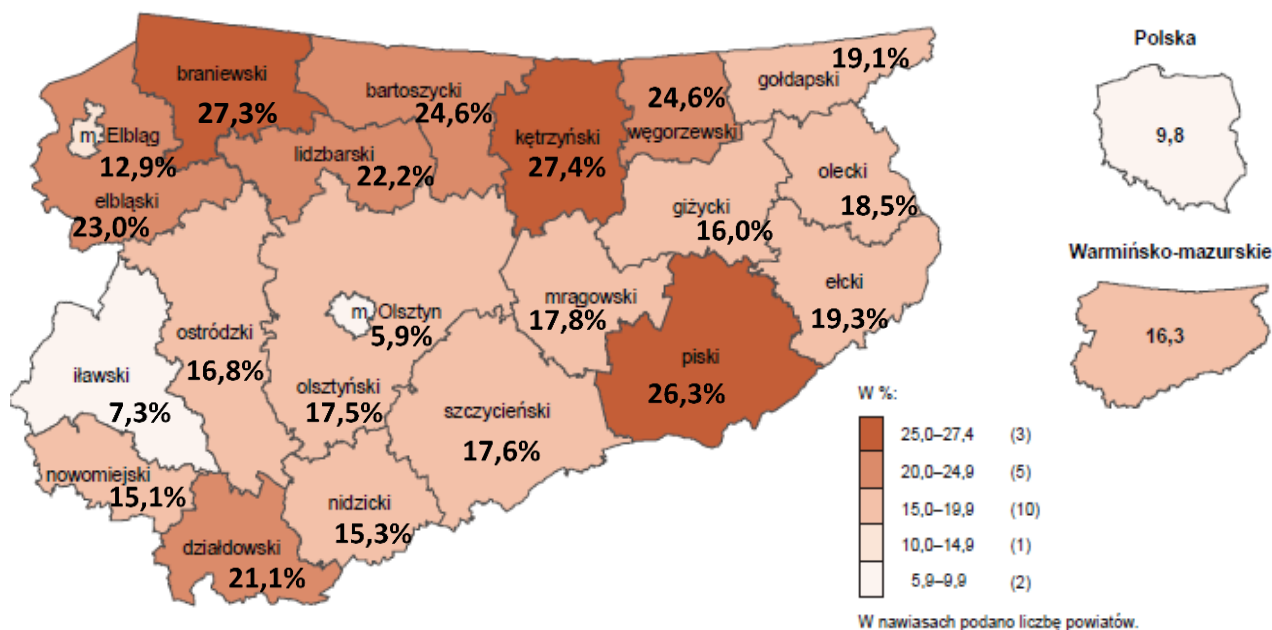
Mapa 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce (stan w dniu 31 grudnia 2015 roku)

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Stopa bezrobocia na Warmii i Mazurach charakteryzuje się także mocnym zróżnicowaniem lokalnym. Rozpiętość wskaźnika w powiatach kształtowała się od 5,9% w mieście Olsztyn do 27,4% w powiecie kętrzyńskim (różnica 21,5 pkt proc.). Dla porównania w 2014 roku różnica ta wynosiła 22,9 pkt proc. (przy 6,9% stopie bezrobocia w Olsztynie i 29,8% w powiecie piskim). Obserwujemy zatem spadek tego wskaźnika o 1,4 pkt proc

Mapa 8. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w grudniu 2015 roku według powiatów

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie.

Stopa bezrobocia poniżej średniej wojewódzkiej (16,3%) wystąpiła w sześciu powiatach Warmii i Mazur: w mieście Olsztynie i Elblągu oraz w powiatach iławskim, giżyckim, nidzickim i nowomiejskim.

2.2. ZWOLNIENIA Z PRZYZCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY

Zwolnieniem grupowym w świetle przepisów prawa jest rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników, stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron²³.

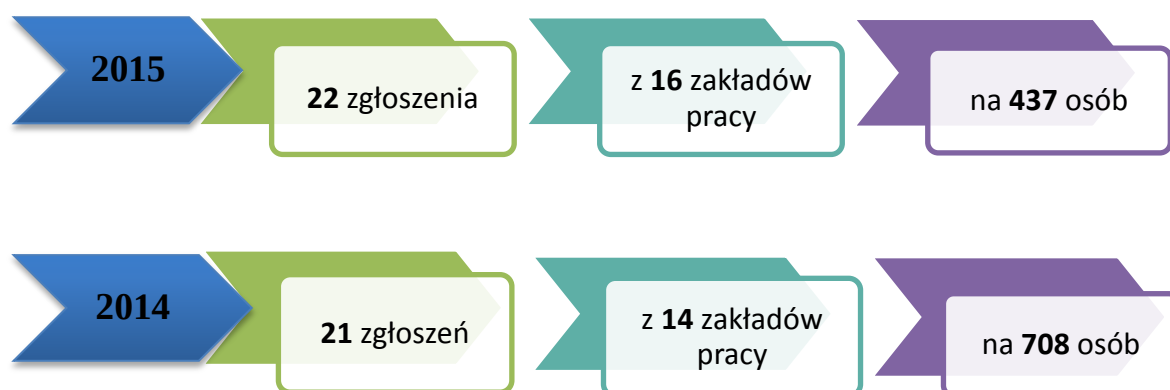
Zwolnienie grupowe następuje wtedy, gdy w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

W 2015 roku, w województwie warmińsko-mazurskim, 16 zakładów pracy nadesłało do urzędów pracy 22 zgłoszenia o zamiarze przeprowadzenia zwolnienia grupowego. Dla porównania w 2014 roku, wpłynęło 21 takich zgłoszeń od 14 zakładów pracy.

²³ Zasady przeprowadzania zwolnień grupowych określa Ustawa z dnia 13 marca 2003 o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późniejszymi zmianami).

Rysunek 7. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W województwie warmińsko – mazurskim w wyniku planowanych zwolnień zgłoszonych do urzędów pracy w 2015 roku, zagrożonych utratą pracy było w sumie 437 osób, w stosunku do 2014 roku nastąpił spadek tej liczby o 271 osób, tj. 38,3%.

Tabela 9. Zgłoszenia zwolnień grupowych w latach 2014-2015 z podziałem na sekcje PKD przedsiębiorstw

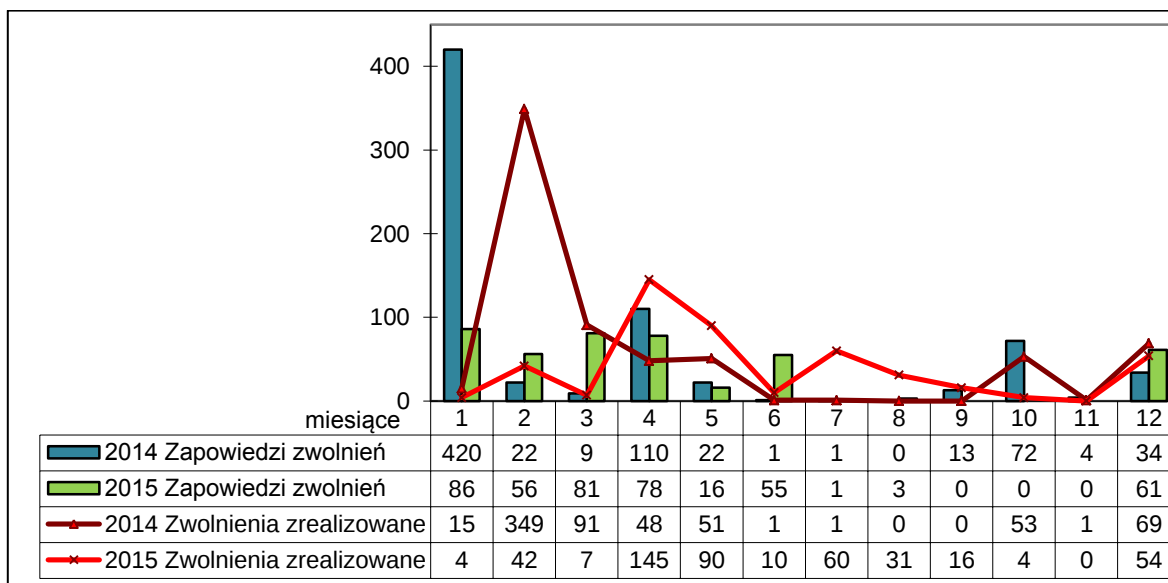
Sekcja	Zgłoszenia w 2014		Zgłoszenia w 2015	
	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia	liczba firm	liczba osób przewidzianych do zwolnienia
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	3	454	6	267
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	0	0	2	8
Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	9	1	18
Sekcja F - Budownictwo	2	35	0	0
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1	53	3	94
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	1	103	0	0
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	0	1	1
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	32	1	4
Sekcja P - Edukacja	1	22	2	45
RAZEM	14	708	16	437

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2015 roku, największa liczba pracowników, których mogły objąć zwolnienia grupowe, zatrudniona była w zakładach pracy działających w sekcji:

- **C - Przetwórstwo przemysłowe** – 267 osób (61,1% ogółu wszystkich osób przewidzianych do zwolnienia),
- **G - Handel hurtowy i detaliczny** – 94 osoby (21,5%),
- **P - Edukacja** – 45 osób (10,3%).

Wykres 11. Liczba zapowiedzi i zwolnień grupowych w województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni miesięcy w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W wyniku zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy, zatrudnienie w 2015 roku straciły w sumie 463 osoby z 16 zakładów pracy. W porównaniu do 2014 roku, liczba osób zwolnionych grupowo spadła o 31,8% (o 216 osób).

Rysunek 8. Zwolnienia grupowe w latach 2014-2015²⁴

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

²⁴ W liczbie osób zwolnionych w danym roku, mogą znaleźć się osoby, zwolnione w ramach zwolnień grupowych zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy w roku poprzednim.

W 2015 roku najwięcej osób zostało zwolnionych w *Sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe* – 275 osób (59,4% ogółu zwolnionych). Liczną grupę stanowiły osoby zatrudnione poprzednio w sektorze: *G – Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* – 93 osoby (tj. 20,1%), *P – Edukacja* – (45 osób, tj. 9,7%) oraz *Sekcja F – Budownictwo* (31 osób, tj. 6,7%).

Należy wskazać, że realizacja zwolnień grupowych nie oddaje w pełni skali całego zjawiska związanego z redukcją miejsc pracy w naszym województwie. W 2015 roku, w urzędach pracy w regionie zarejestrowało się 104 484 osób, które poprzednio pracowały (w stosunku do 2014 roku, liczba ta spadła o 1 415 osób, tj. o 1,3%). W grupie tej 4 720 osób zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Na przestrzeni lat 2014-2015 można zauważyć wzrost odsetka kobiet zwolnionych tym trybem. Podczas gdy w 2014 roku udział procentowy kobiet wyniósł 47,0%, w 2015 wzrósł on o 4,7 pkt proc. wynosząc 51,7%.

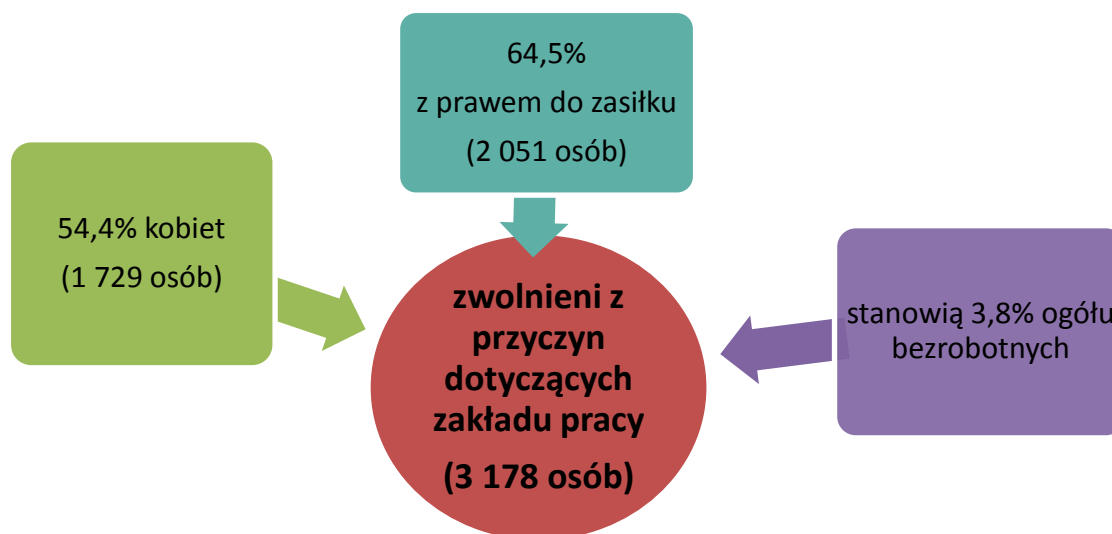
Rysunek 9. Udział procentowy osób rejestrujących się w urzędach pracy po zwolnieniach z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2015 roku według Sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Według stanu na koniec grudnia 2015 roku, w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 3 178 osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (3,8% ogółu bezrobotnych). W porównaniu do końca 2014 roku liczebność tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 17,6% (tj. 680 osób). Do zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 64,5% bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (2 051 osób). Dla porównania, w 2014 roku odsetek osób z prawem do tego świadczenia wynosił 61,7% (2 380 osób).

Rysunek 10. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy według stanu na 31 grudnia 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W Polsce na koniec 2015 w urzędach pracy zarejestrowanych było 79,5 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Tym samym w ciągu roku liczba ta zmniejszyła się o 16,0%. Osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 5,1% zarejestrowanych bezrobotnych w Polsce.

2.3. STRUKTURA REGIONALNEGO BEZROBOCIA W 2015 ROKU

Województwo warmińsko - mazurskie cechuje silny poziom zróżnicowania z uwagi na różne czynniki, tj.: płeć, wiek bezrobotnych, poziom wykształcenia, czas pozostawania bez pracy, staż pracy, miejsce zamieszkania i inne. Analiza wymienionych elementów pozwoliła na określenie tendencji panujących na rynku pracy w 2015 roku.

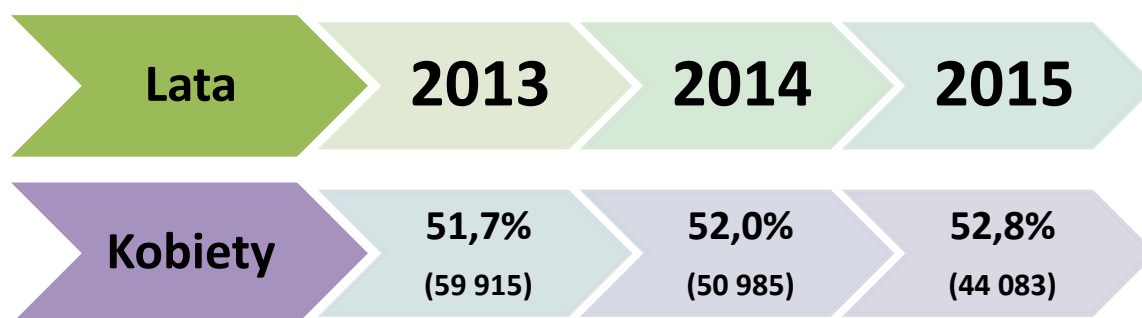
2.3.1. BEZROBOTNI WG PŁCI

Województwo

Z analizy struktury osób bezrobotnych, które figurują w rejestrach urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynika, że to kobiety stanowią większy odsetek wśród ogółu bezrobotnych. Na koniec 2015 roku udział procentowy kobiet w tej kategorii wynosił 52,8% (44 083 osoby) i był wyższy o 0,8 pkt. proc. niż rok wcześniej, kiedy stanowił 52 % (50 985 osób). W odniesieniu do roku 2013 udział procentowy zwiększył się o 1,1 pkt. proc. Najwyższe udziały procentowe kobiet odnotowano w powiatach iławskim (62,4%) i gołdapskim (60,4%), zaś najniższe w kętrzyńskim (47,7%) i mrągowskim (47,8%).

Analiza bezrobocia wg płci wskazuje również, że na przełomie 2014 i 2015 roku szybciej zmniejszała się liczba mężczyzn niż kobiet. Przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 16,4%, liczba zarejestrowanych kobiet spadła o 13,5%.

Rysunek 11. Udział procentowy kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

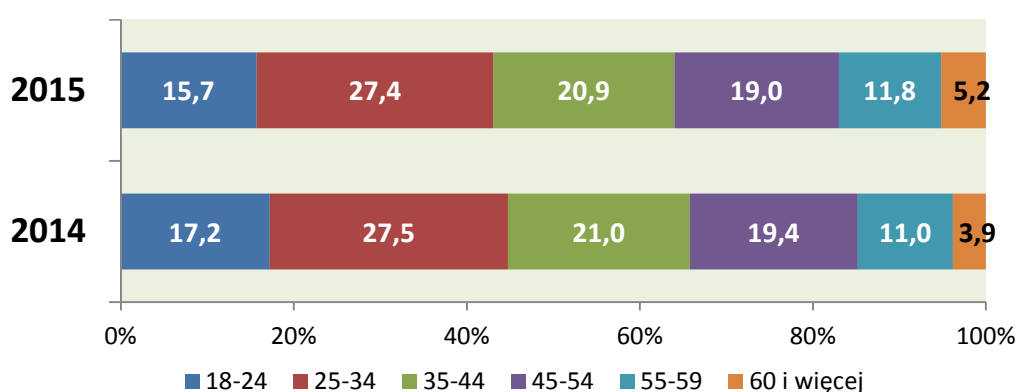
Polska

W Polsce, podobnie jak w województwie, w ewidencji bezrobotnych większą grupę stanowiły kobiety (816 138 osób) – na koniec 2015 roku ich odsetek wynosił 52,2%. W porównaniu do 2014 roku liczba bezrobotnych kobiet w kraju spadła o 13,1% (o 123 510 osób), a liczba bezrobotnych mężczyzn spadła o 15,6% (138 331 osób). Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadło 109 kobiet (przed rokiem 106 kobiet).

2.3.2. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobocie na Warmii i Mazurach jest zróżnicowane także ze względu na wiek osób pozostających bez zatrudnienia. Trudna sytuacja dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a więc m.in.: bezrobotnych do 30 roku życia oraz osób w wieku 50+. Odpowiedzią na problemy tych grup są programy rynku pracy adresowane z myślą o osobach, którym najtrudniej jest znaleźć zatrudnienie. Analiza sytuacji bezrobotnych w ujęciu struktury wiekowej, implikuje następujące wnioski.

Wykres 12. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według grup wiekowych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Najliczniejszą grupę wiekową w strukturze bezrobotnych stanowią osoby w wieku **25-34 lata**. Wg danych na koniec grudnia 2015 roku ich liczba wyniosła 22 865 osób (27,4% ogółu bezrobotnych) i była niższa niż w roku poprzednim o 4 151 osób (o 15,4%). Spadł również udział procentowy tej grupy wiekowej w ogóle bezrobotnych z 27,5% w 2014 roku do 27,4% w 2015 roku (spadek o 0,1 pkt proc.). Równie duży odsetek bezrobotnych stanowią osoby w wieku **35-44 lata**. W końcu 2015 roku, w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego, zarejestrowanych było 17 443 osoby bezrobotne (20,9%) w tym przedziale wiekowym, to o 3 173 osoby (15,4%) mniej niż przed rokiem. W skali roku odsetek tych bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych – spadł o 0,1 pkt proc. Liczba bezrobotnych w grupie wiekowej **45-54 lata** ukształtowała się na poziomie 15 887 osób i była niższa niż w 2014 roku o 3 129 osoby (o 16,5%). W odniesieniu do 2014 roku, udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 pkt proc. Najmłodsza kategoria bezrobotnych, a więc osoby w wieku **18-24 lata** (13 144 osoby), wciąż tworzą bardzo dużą liczbę wśród wszystkich bezrobotnych na Warmii i Mazurach, stanowiąc 15,7%. Na koniec 2015 roku zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych (spadek o 3 708 osoby, tj. o 22%) jak i ich odsetek w ogóle bezrobotnych (spadek o 1,5 pkt proc.). Stosunkowo niski wskaźnik udziału w ogólnym bezrobociu mają osoby w wieku **55-59 lat**. Na koniec 2015 roku bezrobotnych w tej kategorii wiekowej było na Warmii i Mazurach 9 862 osoby (11,8% ogółu zarejestrowanych). W porównaniu do roku ubiegłego ich liczba zmniejszyła się o 970 osób, tj. o 9%. Najmniej liczną grupę w omawianej kategorii tworzą osoby w wieku **60 lat i więcej**. Według stanu na koniec 2015 roku ich liczba wyniosła 4 309 osób (5,2%) i w odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyła się o 502 osoby (13,2%). Udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu zwiększył się w 2015 roku o 1,3 pkt proc.

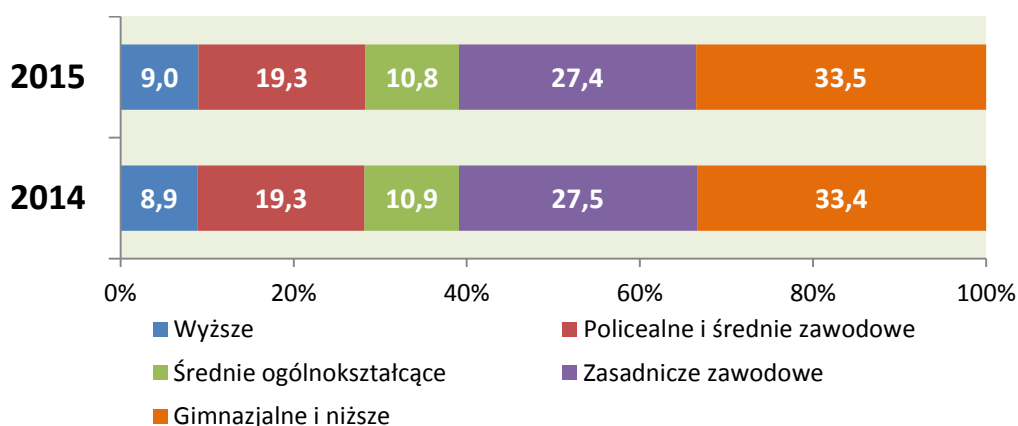
Polska

Największy odsetek bezrobotnych w kraju to osoby w wieku **25-34 lata** - na koniec grudnia 2015 roku (429 799 osób) ich udział procentowy w ogóle bezrobotnych ukształtował się na poziomie 27,5% i w porównaniu do stanu z końca 2014 r. (509 411 osób) zmniejszył się o 0,4 pkt. proc. (o 79 612 osoby). Równie duży odsetek stanowią bezrobotni w przedziale wiekowym **35-44 lata** – na koniec roku 2015 (332 887 osób) było to 21,3% ogółu bezrobotnych. Najmniej – tj. 5,8% wszystkich bezrobotnych w kraju, to osoby w wieku **60 lat i więcej** (90 310 osób).

2.3.3. BEZROBOTNI WG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Wykształcenie to jedna z najważniejszych determinant, która bezpośrednio wpływa na losy absolwenta po zakończonej przez niego edukacji. Biorąc pod uwagę charakter następujących obecnie w Polsce i na świecie przeobrażeń społeczno-gospodarczych, trudno nie doceniać istotnej roli, jaką odgrywa stopień wykształcenia, zarówno w kontekście późniejszego wpływu na poziom życia człowieka, jak i jego status społeczny, itp. Analiza tego wyznacznika pozwala określić następujące zależności i zmiany.

Wykres 13. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według poziomu wykształcenia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Spośród ponad 83,5 tys. bezrobotnych zarejestrowanych w 2015 roku na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – 27 954 (33,5%) osób legitymuje się wykształceniem **gimnazjalnym i niższym**. W skali roku liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 4 812 (o 14,7%) osób. Na drugim miejscu, wśród zarejestrowanych bezrobotnych, znajdują się absolwenci szkół z wykształceniem **zasadniczym zawodowym**. Wg stanu na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych w tej grupie wyniosła 22 880 osób (27,4%) zmniejszając się tym samym, w odniesieniu do roku poprzedniego, o 4 148 osób (spadek o 15,3%). W dalszym ciągu osoby z wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym** tworzą wysoki odsetek w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2015 roku, podobnie jak w roku ubiegłym osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 19,3% (16 082 osoby) spośród wszystkich osób występujących w rejestrach urzędów pracy. Na przestrzeni lat 2014-2015 liczba tych osób zmniejszyła się o 2 875 (o 15,2%). Jedną z najmniej licznych grup bezrobotnych, z uwagi na kryterium wykształcenia, byli absolwenci szkół **średnich ogólnokształcących**. Ich liczba wg stanu na koniec 2015 roku wyniosła 9 011 osób (10,8%) i była niższa niż w roku ubiegłym o 1 645 osób (o 15,4%). Spadła również liczba bezrobotnych legitymujących się dyplomem studiów **wyższych** (o 1 149, tj. o 13,2%). Na koniec grudnia 2015 roku odsetek osób, w tej kategorii, którzy pozostawali bez zatrudnienia, wyniósł 9,0% - 7 583 osoby (tj. o 0,1 pkt. proc. więcej niż w ubiegłym roku).

Szczególnie trudna jest sytuacja młodych osób, które wkraczają na rynek pracy po ukończeniu szkoły. Na koniec roku 2015 wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 3 465 osób (4,1% ogółu bezrobotnych), które znajdowały się w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia edukacji (zgodnie z datą, określoną w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie, poświadczającym ukończenie szkoły). W porównaniu do końca 2014 roku liczba absolwentów szkół spadła o 510 osób, tj. 12,8%.

Liczną grupą wśród bezrobotnych są osoby bez kwalifikacji zawodowych, mimo, iż po nowelizacji ustawy, grupa ta nie należy już do osób będących w szczególnej sytuacji, to warto przybliżyć charakterystykę tej kategorii bezrobotnych.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych to osoby bezrobotne, nie posiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, które byłoby poświadczone dyplomem lub świadectwem.

Na koniec 2015 roku rejestry urzędów pracy odnotowały 26 790 takich osób (32,1%). W odniesieniu do 2014 roku nastąpił spadek liczby osób w tej kategorii o 3 489 (o 11,5%), natomiast wzrósł ich odsetek w ogólnym bezrobociu o 1,2 pkt proc., kształtując się w 2015 roku na poziomie 32,1% ogółu bezrobotnych.

Większość w tej grupie stanowią kobiety. W roku 2015 odnotowano 15 013 bezrobotnych kobiet (56,0%), które nie posiadały żadnych kwalifikacji zawodowych, tj. o 1 729 (10,3%) osób mniej niż przed rokiem przy wzroście udziału procentowego o 0,7 pkt proc. Bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, którzy mają prawo do pobierania zasiłku, na koniec 2015 roku było 3 082 osoby, tj. ponad 6,0%.

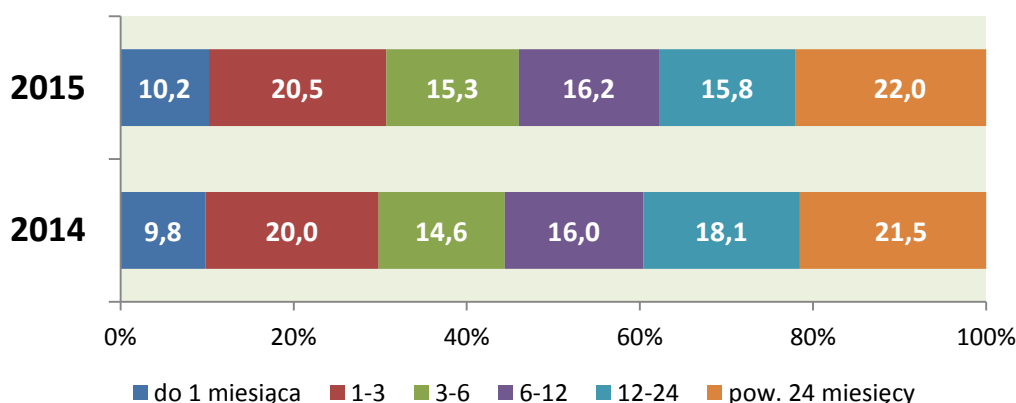
Polska

W kraju w 2015 roku największy odsetek bezrobotnych posiada jedynie wykształcenie **gimnazjalne i niższe** – 27,7% (432 813 osób). Drugi, co do wielkości, odsetek bezrobotnych legitymuje się świadectwem ukończenia **zasadniczej szkoły zawodowej** – 27,2% (424 924 osób). Bezrobotni legitymujący się wykształceniem **wyższym** stanowili na koniec 2015 roku 12,8% ogółu (200 245 osób) zarejestrowanych bezrobotnych w omawianej kategorii. Najmniejszy udział procentowy w strukturze bezrobocia z uwagi na poziom wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem **średnim ogólnokształcącym** – 10,5% (164 558 osób). Osoby bezrobotne, niemające kwalifikacji zawodowych, stanowiły w kraju 30,6% (478 447 osób).

2.3.4. BEZROBOTNI WG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Czas, w którym bezrobotny pozostaje bez zatrudnienia odgrywa istotną rolę w jego powrocie na rynek pracy. Im dłużej nie może jej znaleźć, tym większa bezradność i frustracja kieruje jego działaniami.

Wykres 14. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Największy udział w strukturze bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy stanowią bezrobotni, którzy pozostają bez pracy **powyżej 24 miesięcy** (18 400 osób, tj. 22,0%). Na przestrzeni dwóch ostatnich lat liczba bezrobotnych w tej kategorii zmniejszyła się o 2 681 osób (o 12,7%). Jednocześnie zwiększył się odsetek tej grupy bezrobotnych w ogólnej ich liczbie o 0,5 pkt proc. W dalszej kolejności najwięcej osób nie pracuje w przedziale czasowym **od 1 do 3 miesięcy**. Wg. stanu na koniec 2015 roku, w tej grupie, bez zatrudnienia pozostawało 17 095 osób (20,5%), tj. o 2 549 bezrobotnych (o 13,0%) mniej niż przed rokiem. Jednak, w ogólnej liczbie bezrobotnych ich odsetek wzrósł o 0,5 pkt proc. Równie wysoki wskaźnik bezrobocia występuje wśród osób nie pracujących **od 12 do 24 miesięcy**. Bezrobotni pozostający bez pracy **od 12 do 24 miesięcy** stanowili na koniec 2015 roku 13 197 osób (15,8%) to o 4 524 osoby (o 25,5%) mniej niż przed rokiem. W ujęciu rocznym odsetek bezrobotnych w tej kategorii zmniejszył się o 2,3 pkt proc. Przez okres **od 6 do 12 miesięcy**, na koniec 2015 roku pracy nie miało 13 504 osoby (16,2%). W porównaniu do roku 2014 nastąpił spadek o 2 239 osób (14,2%). Spadł również odsetek osób w tej kategorii w ogóle bezrobotnych o 0,2 pkt proc. Odnosząc dane do roku 2014 można zauważyć również, iż mocno spadła zarówno liczba bezrobotnych w kategorii pozostających bez pracy **od 3 do 6 miesięcy** - o 1 551 osób (10,8%), ale ich udział procentowy w ogóle bezrobotnych wzrósł - o 0,7 pkt proc. Najmniejsza liczba osób pozostających bez zatrudnienia to bezrobotni pozostający bez zatrudnienia **do 1 miesiąca**. Według stanu na koniec 2015 roku wskaźnik ten osiągnął poziom 8 522 osoby (10,2%) i był niższy niż w 2014 roku o 1 085 osób (o 11,3%). W ujęciu rocznym wzrósł jednak udział procentowy bezrobotnych w tej grupie o 0,4 pkt proc.

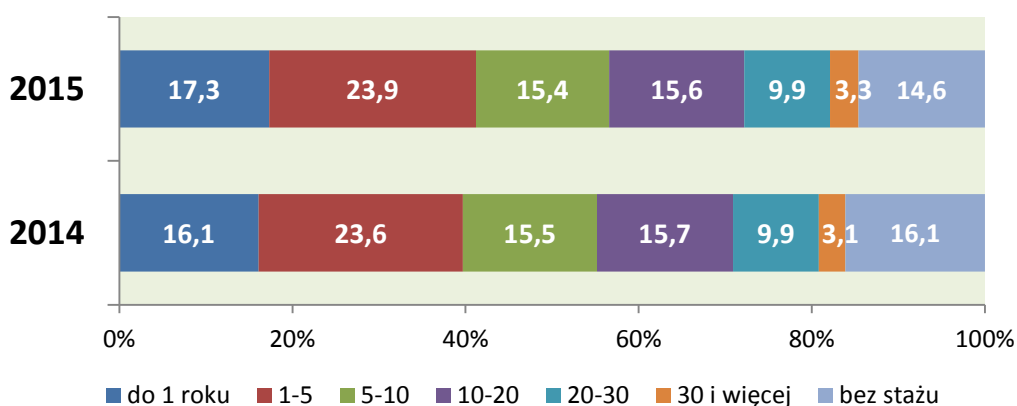
Polska

W kraju, struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, przedstawia się podobnie jak w województwie. W Polsce na koniec 2015 roku największy odsetek w strukturze bezrobotnych stanowiły osoby niepracujące **powyżej 24 miesięcy** – 24,3% (379 453 osoby). Bezrobotni bez zatrudnienia **od 1 do 3 miesięcy** stanowili w 2015 roku 19,2% (299 709 osób). Najniższy odsetek – podobnie jak w województwie - wśród bezrobotnych w omawianej kategorii to osoby nie pracujące **do 1 miesiąca** – 10,2% (159 332 osoby).

2.3.5. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Staż pracy jest istotną determinantą, która decyduje o powodzeniu podczas procesu poszukiwaniu zatrudnienia przez bezrobotnego. Dla pracodawcy to właśnie ten czynnik stanowi jedną z najważniejszych informacji o potencjalnym pracowniku. Analiza warmińsko-mazurskiego rynku pracy w 2015 roku oparta właśnie o czynnik długości stażu pracy bezrobotnych – pozwoliła sformułować pewne charakterystyczne dla tej grupy zmiany.

Wykres 15. Zmiany procentowe w strukturze bezrobotnych według stażu pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Na koniec 2015 roku w warmińsko-mazurskich urzędach pracy najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych – 20 006 (23,9%) – stanowiły osoby posiadające staż pracy **od 1 do 5 lat**. W ujęciu rocznym wskaźnik ten zmniejszył się o 3 201 osób (o 13,8%). Wzrósł jednak o 0,3 pkt proc. udział tej grupy w ogólnym bezrobociu. Duży odsetek bezrobotnych – co jest bardzo niepokojące – stanowią osoby **bez stażu pracy**. Wg danych powiatowych urzędów pracy, liczba bezrobotnych nigdy wcześniej niepracujących wyniosła na koniec grudnia 2015 roku 12 179 osób (14,6%). W odniesieniu do roku poprzedniego liczba ta zmniejszyła się o 3 603 osoby (o 22,8%), również odsetek bezrobotnych w tej kategorii spadł o 1,5 pkt proc. Na koniec 2015 roku 14 469 osób, tj. 17,3% bezrobotnych legitymowało się stażem pracy na poziomie **do 1 roku**. W porównaniu z rokiem poprzednim to o 1 292 (o 8,2%) osoby mniej. Natomiast zwiększył się udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych – o 1,2 pkt. proc. W skali roku zmniejszyła się liczba osób ze stażem pracy **od 5 do 10 lat**. Według danych urzędów pracy z 15 214 bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2014 w tej kategorii wiekowej, obecnie ich liczba spadła do 12 873 osób (15,4% udziału w ogólnym bezrobociu), tj. o 2 341 osoby (o 15,4%) mniej niż przed rokiem. Natomiast odsetek bezrobotnych w tej kategorii w odniesieniu do roku 2014 zmniejszył się o 0,1 pkt proc. Liczba bezrobotnych ze stażem pracy **od 20 do 30 lat** wyniosła na koniec 2015 roku 8 198 osób (9,9% ogółu), to o 1 518 osób (o 15,6%) mniej niż przed rokiem. Udział procentowy osób zatrudnionych na rynku pracy **od 20 do 30 lat** zmniejszył się względem 2014 roku o 0,1 pkt proc. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały **30 lat i więcej**. Na koniec 2015 roku takich osób było 2 713 (3,3%), tj. o 316 (10,4%) osób mniej w stosunku do poprzedniego roku. Udział procentowy tej grupy bezrobotnych w ogólnej jej liczbie w porównaniu do roku 2014 zwiększył się o 0,2 pkt proc.

Polska

Największy odsetek bezrobotnych ze względu na długość stażu pracy, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, stanowili bezrobotni pracujący **od 1 do 5 lat** – 22,0%

(343 898 osób). Na równie wysokim poziomie utrzymuje się odsetek bezrobotnych, którzy w ogóle nie pracowali, a więc osób **bez stażu pracy** – na koniec 2015 roku było to 16,0% (250 145 osób). Najniższy udział procentowy wśród bezrobotnych w strukturze według stażu pracy, miały osoby pracujące **30 lat i więcej** – 4,0% (62 277 osób).

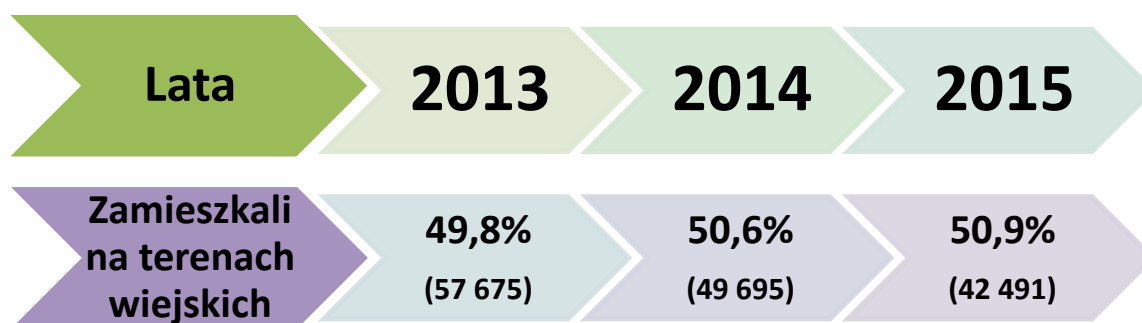
2.3.6. BEZROBOTNI WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Województwo

Bezrobotni zamieszkali na terenach wiejskich, na koniec 2015 roku, stanowili ponad połowę wszystkich osób figurujących w rejestrach urzędów pracy – 50,9% (42 491 osób). W latach 2013–2015 obserwujemy wzrost udziału procentowego tej grupy w ogóle bezrobotnych: o 0,3 pkt proc. w stosunku do roku 2014 oraz o 1,1 pkt proc. w odniesieniu do roku 2013.

Największy udział procentowy bezrobotnych mieszkańców terenów wiejskich zanotowano w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim (78,0%), zaś najmniej w Elku (42,1%).

Rysunek 12. Udział procentowy osób zamieszkałych na terenach wiejskich w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Polska

W kraju, podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim, wzrasta odsetek bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich. Na koniec 2015 roku w ogólnej liczbie bezrobocia stanowili 44,9% (701 594 osoby), tj. o 0,4 pkt proc. więcej względem roku 2014 (812 090 osób).

2.3.7. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

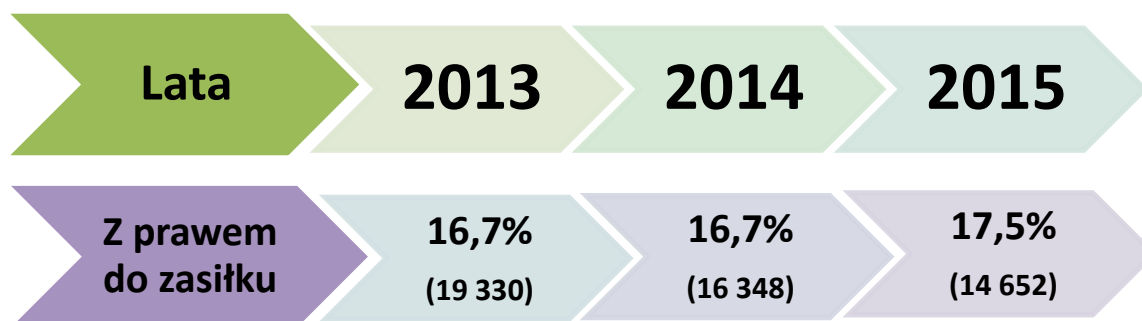
Województwo

Na koniec 2015 roku bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili 17,5% (14 652 osoby) spośród wszystkich zarejestrowanych osób w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych, którym przysługiwało prawo do zasiłku zmniejszyła się o 1 696 osób (tj. o 10,4%). Wystąpił natomiast wzrost w udziale procentowym tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych - o 0,8 pkt proc. W porównaniu do roku

2013 również zmniejszyła się liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku (spadek o 4 678 osób, tj. o 24,2%), jednak odsetek osób w tej kategorii w ogólnym bezrobociu wzrósł o 0,8 pkt proc.).

W 2015 roku największy udział procentowy osób uprawnionych do pobierania zasiłku był wśród bezrobotnych w powiecie nidzickim (24,6%), najmniej w m. Elblągu (11,4%).

Rysunek 13. Udział procentowy osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

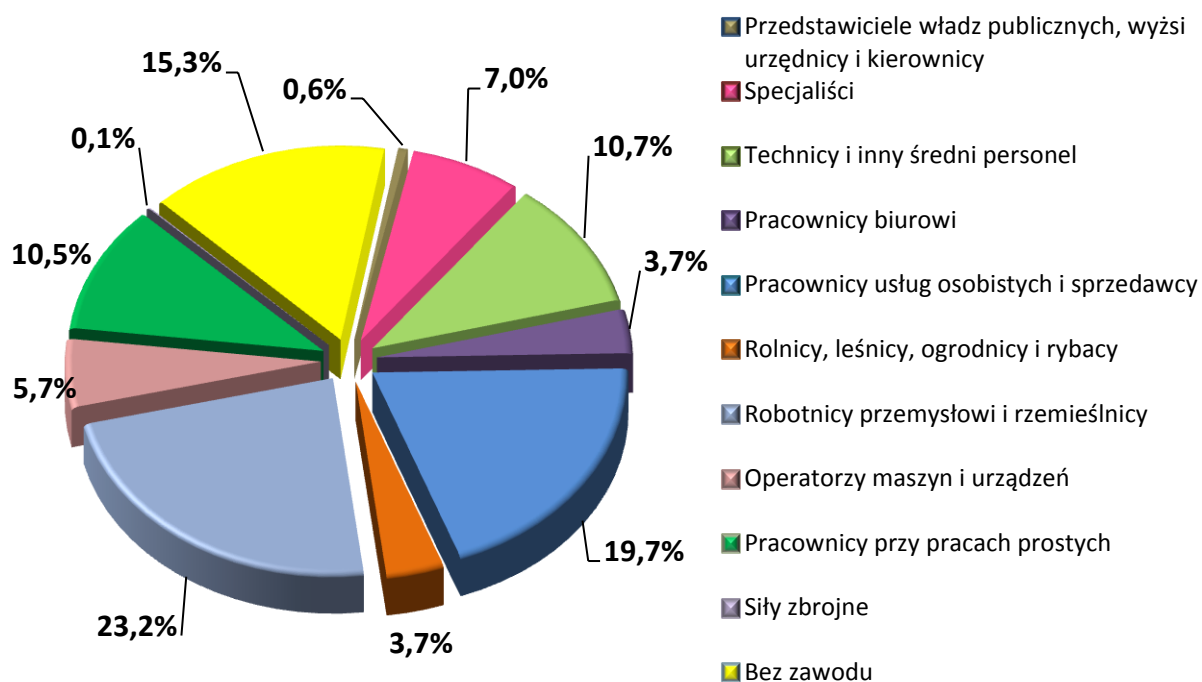
Polska

Na koniec 2015 roku w ogólnej liczbie bezrobotnych grupa ta stanowiła 13,8% (tj. 217 315 osób), tj. 0,5 pkt proc. więcej względem 2014 roku (297 778 osób co stanowiło 13,3% ogółu bezrobotnych). W grupie tej kobiety stanowiły 52,7% (tj. 114 581 osób) bezrobotnych z prawem do zasiłku.

2.3.8. BEZROBOTNI WG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych. Są to: siły zbrojne; przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści; technicy i inny średni personel; pracownicy biurowi; pracownicy usług osobistych, sprzedawcy; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy przy pracach prostych.

Wykres. 16 Bezrobotni według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych, podobnie jak w 2014 roku, stanowią robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (tj. 23,2%) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (tj. 19,7%), najmniej bezrobotnych zarejestrowanych było w grupie sił zbrojnych (tj. 0,1%) oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, którzy stanowili 0,6% rejestrujących się na Warmii i Mazurach.

Tabela 10. Liczba bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w latach 2014 - 2015

Grupy zawodowe	Bezrobotni - stan na 31.XII.				Wzrost/spadek w odniesieniu do 2014 roku	
	2014 rok		2015 rok			
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Ogółem, z tego:	98 139	100	83 510	100	-14 629	-14,9%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	436	0,4%	482	0,6%	46	10,6%
Specjaliści	6 779	6,9%	5 824	7,0%	-955	-14,1%
Technicy i inny średni personel	10 298	10,5%	8 903	10,7%	-1 395	-13,5%
Pracownicy biurowi	3 019	3,1%	3 062	3,7%	43	1,4%
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	16 515	16,8%	16 493	19,7%	-22	-0,1%

Rolnicy, leśnicy, ogrodnicy i rybacy	3 230	3,3%	3 059	3,7%	-171	-5,3%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21 445	21,9%	19 343	23,2%	-2 102	-9,8%
Operatorzy maszyn i urządzeń	4 317	4,4%	4 719	5,7%	402	9,3%
Pracownicy przy pracach prostych	7 895	8,0%	8 785	10,5%	890	11,3%
Siły zbrojne	45	0,05%	78	0,1%	33	73,3%
Bez zawodu	24 160	24,6%	12 762	15,3%	-11 398	-47,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01

W 2015 roku największy wzrost bezrobotnych odnotowano w grupie: sił zbrojnych (wzrost o 73,3%) oraz pracownicy przy pracach prostych (o 11,3%), natomiast największy spadek odnotowano w grupie specjalistów (o 14,1%) oraz technicy i inny średni personel (o 13,5%).

Tabela 11. Ranking 10 zawodów o największej liczbie osób bezrobotnych w 2015 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni w 2015 r.
1	522301	Sprzedawca	7 510
2	515303	Robotnik gospodarczy	2 565
3	512001	Kucharz	2 219
4	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	2 199
5	753105	Krawiec	1 560
6	711202	Murarz	1 534
7	722204	Ślusarz	1 479
8	752205	Stolarz	1 348
9	331403	Technik ekonomista	1 328
10	911207	Sprzątaczką biurową	1 069

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01

2.4. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

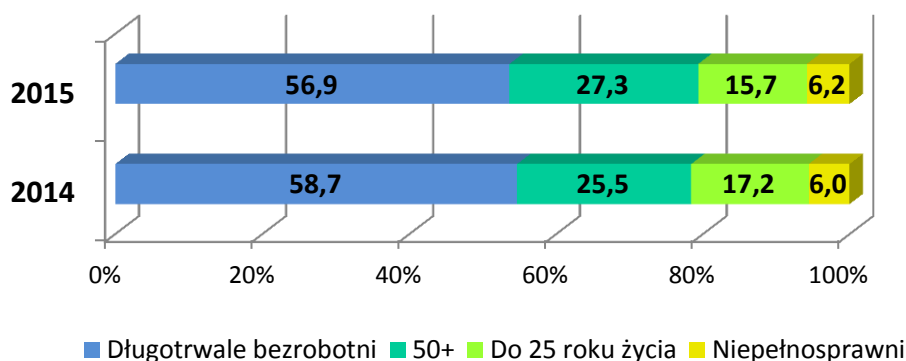
Bezrobotni, będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób wymagająca specyficznego wsparcia oraz kompleksowego i zindywidualizowanego podejścia. Osoby te, ze względu na określone uwarunkowania (m.in. brak doświadczenia zawodowego, brak kwalifikacji, wydłużający się okres pozostawania bez zatrudnienia) mają duże problemy ze znalezieniem pracy, a tym samym z wyjściem z bezrobocia.

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie z dniem 27 maja 2014 roku, zmianie uległa definicja osoby bezrobotnej będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Do grupy tej należą:

- 1) bezrobotni do 30 roku życia,
- 2) długotrwale bezrobotni,
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- 5) bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- 6) bezrobotni niepełnosprawni.

Wykres 17. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015²⁵

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Bezrobotni do 30 roku życia (w tym bezrobotni do 25 roku życia)

Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy dotychczasowa definicja osoby młodej, która obejmowała bezrobotnych do 25 roku życia, została rozszerzona o bezrobotnych do 30 lat. Zmiana wynika z faktu, iż wielu młodych uczy się coraz dłużej i później wchodzi na rynek pracy.

²⁵ W związku z brakiem dostępnych danych dla grupy osób bezrobotnych do 30 roku życia za 2014 roku, dla potrzeb porównawczych w opracowaniu ujęta została dotychczasowa grupa bezrobotnych do 25 roku życia

Sytuacja w tej grupie jest bardzo trudna, ponieważ pomimo młodego ich wieku, a także często wysokiego poziomu wykształcenia, jakie nabyli drogą edukacji, nie ma dla nich pracy. Częstym powodem, który wyklucza ich z rynku zatrudnienia jest kryterium doświadczenia zawodowego, którego nie zdążyli nabyć po zakończonej edukacji. Dlatego też, duża część środków finansowych wydatkowanych przez urzędy pracy na różnego rodzaju aktywne formy pomocy bezrobotnym, skierowana jest właśnie do osób młodych. Wśród dostępnych do tej pory form wsparcia, oferowanych przez urzędy pracy, pojawiły się nowe, skierowane tylko do osób w wieku do 30. roku życia.

Osoby zainteresowane podniesieniem lub zdobyciem nowych kwalifikacji zawodowych, które uprawdopodobnią zdobycie zatrudnienia po odbytym szkoleniu, mogą ubiegać się o **bon szkoleniowy**. Otrzymanie bonu zagwarantuje skierowanie na wskazane przez bezrobotnego szkolenie (nawet więcej niż jedno) i pokrycie przez urząd jego kosztów. Wartość bonu wynosi do 100 proc. przeciętnego wynagrodzenia, w ramach tych środków mogą zostać pokryte również koszty przejazdu na szkolenie lub koszty zakwaterowania.

Tym, którym zdobycie zatrudnienia uniemożliwia brak doświadczenia zawodowego urząd pracy może przyznać **bon stażowy**. Bon jest gwarancją skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez osobę zainteresowaną pomocą, na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się zatrudnić stażystę po jego zakończeniu na okres kolejnych 6 miesięcy. Dla pracodawcy będzie to również korzystne, ponieważ, jeśli będzie zatrudniał bezrobotnego przez deklarowany okres, otrzyma premię w wysokości 1 500 zł.

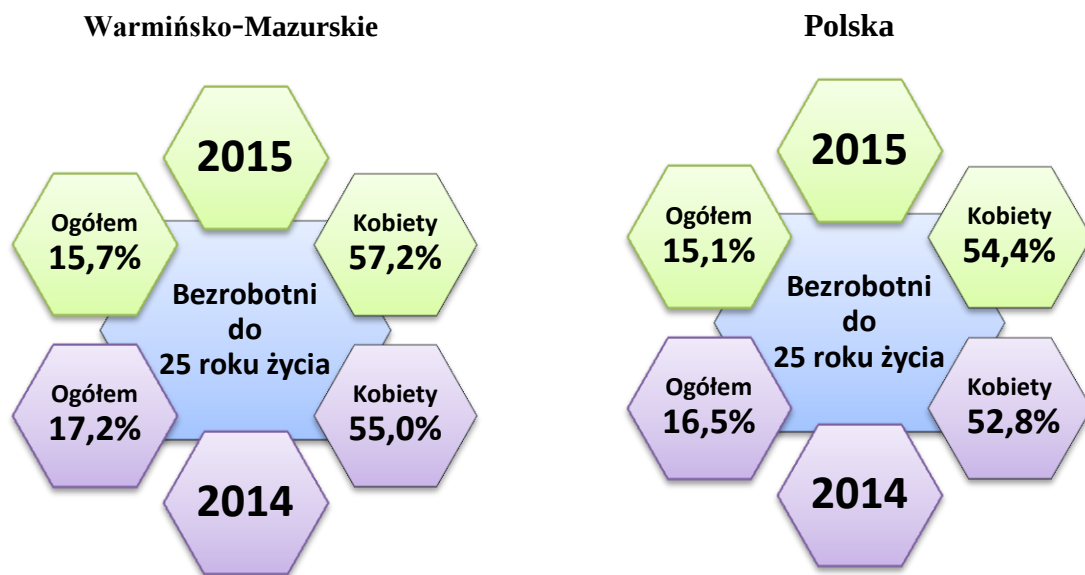
Osoby bezrobotne do 30 roku życia mogą otrzymać również **bon zatrudnieniowy**, który stanowi dla przyszłego pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez urząd pracy. Pracodawca w ramach bonu jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Pracodawca otrzymuje refundację części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku dla osób bezrobotnych. Dodatkowo pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

Osoby, które podejmą pracę lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, mogą ubiegać się o **bon na zasiedlenie**. Szczegółowe warunki, które należy spełnić określa ustawa. Bon na zasiedlenie przyznawany jest w wysokości do 200 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych do 30 roku życia, które skorzystały z wymienionych wyżej nowych instrumentów wsparcia, omówione zostaną w rozdziale dotyczącym aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Dodatkowym atutem dla pracodawcy za zatrudnienia osoby do 30. roku życia, jest to, iż może on otrzymać **refundację kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne** należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu. Refundacja przysługuje przez okres do 12 miesięcy, ponadto pracodawca jest zobowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

Warto również dodać, iż skrócony został okres - z 6 do 4 miesięcy - w którym urzędy muszą przedstawić bezrobotnemu do 25 roku życia, ofertę pracy, stażu lub podniesienia kwalifikacji.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Z danych prezentowanych w statystykach urzędów pracy z województwa warmińsko-mazurskiego wynika, iż na koniec 2015 roku w grupie bezrobotnych **do 25 roku życia**, było 13 144 osoby (15,7%), a więc o 3 708 osób (22,0%) mniej niż przed rokiem. Zmniejszył się również ich odsetek w ogóle bezrobotnych o 1,5 pkt proc.

Udział kobiet w tej grupie bezrobotnych zwiększył się i w 2015 roku ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 57,2%, podczas gdy rok wcześniej ukształtował się on na poziomie 55,0% (wzrost o 2,2 pkt proc.). Osoby, którym przysługuje prawo do pobierania zasiłku stanowią w grupie bezrobotnych do 25 roku życia 7,2% (941 osób), tj. o 20,1% (o 237 osób) mniej niż przed rokiem. Największy odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia odnotowano w powiecie nowomiejskim (23,1%) oraz iławskim (20,2%), natomiast najmniejszy w mieście Olsztyn (9,8%).

Na koniec 2015 roku osoby bezrobotne **do 30 roku życia** w liczbie 24 871 osób, stanowiły 29,8% ogółu bezrobotnych. W grupie tej udział kobiet wyniósł ponad 58,6% (14 582 osoby), natomiast prawo do pobierania zasiłku przysługiwało 12,3% bezrobotnych do 30 roku życia (tj. 3 066 osób). Największy udział procentowy osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia, odnotowano w powiecie nowomiejskim (38,8%) oraz nowomiejskim (37,3%), najmniejszy natomiast w Elblągu (23,5%) i Olszynie (24,5%).

Polska

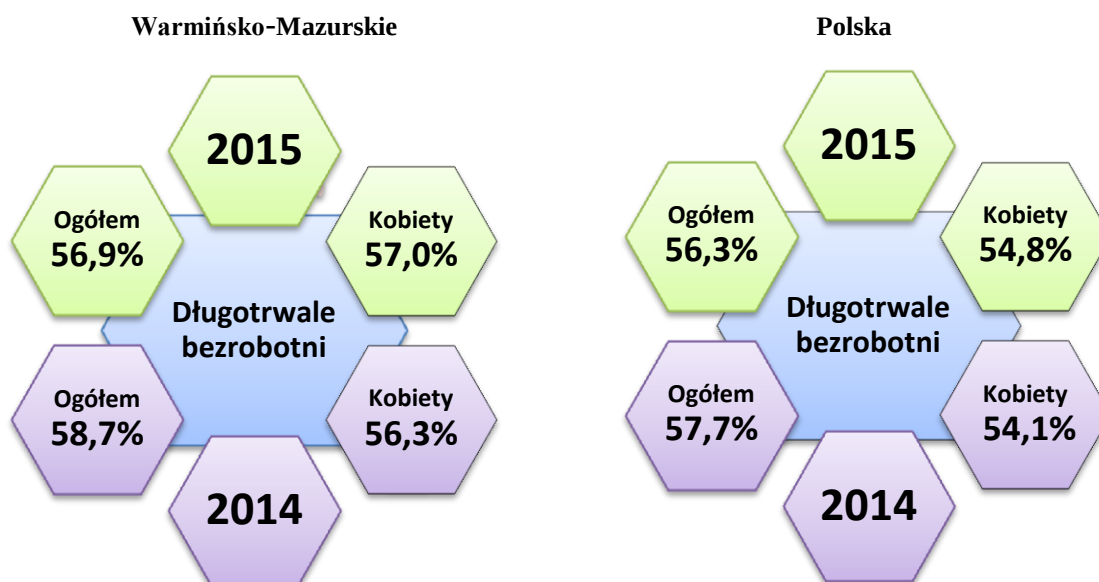
W kraju odsetek osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia jest zbliżony do tego w województwie, młodzi bezrobotni stanowili w kraju 15,1% (236 837 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W grupie tej na koniec 2015 roku odsetek kobiet ukształtował się

na poziomie 54,4% (128 749 osób), oznacza to wzrost odsetka w odniesieniu do 2014 roku o 1,6 pkt proc. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili natomiast 5,6% (13 222 osoby).

Bezrobotni do 30 roku życia w liczbie 459 208 osób, stanowili w kraju 29,4% ogółu zarejestrowanych, w grupie tej zdecydowanie dominowały kobiety – tj. 57,2% (262 763 osoby), natomiast prawo do pobierania zasiłku posiadało 9,5% bezrobotnych poniżej 30 roku życia.

Długotrwale bezrobotni

Szczególnym problemem na warmińsko – mazurskim rynku pracy jest długotrwale bezrobocie, co drugi bezrobotny zarejestrowany w urzędzie pracy należy do osób, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, to nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnych powodów przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu dwóch ostatnich lat od momentu zarejestrowania w urzędzie pracy.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Bezrobotni długotrwale od lat stanowią największą grupę wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wg danych, na koniec 2015 roku w ewidencji urzędów pracy figurowało 47 505 (56,9%) bezrobotnych. W stosunku do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 10 057 (o 17,5%) osób, a odsetek w ogóle bezrobotnych spadł o 1,8 pkt proc.

Kobiety w grupie długotrwale bezrobotnych stanowiły 57,0% (27 068 osób) ogółu, tj. o 0,3 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Natomiast spośród wszystkich bezrobotnych w tej kategorii osoby z prawem do zasiłku stanowiły zaledwie 0,6% (302 osoby).

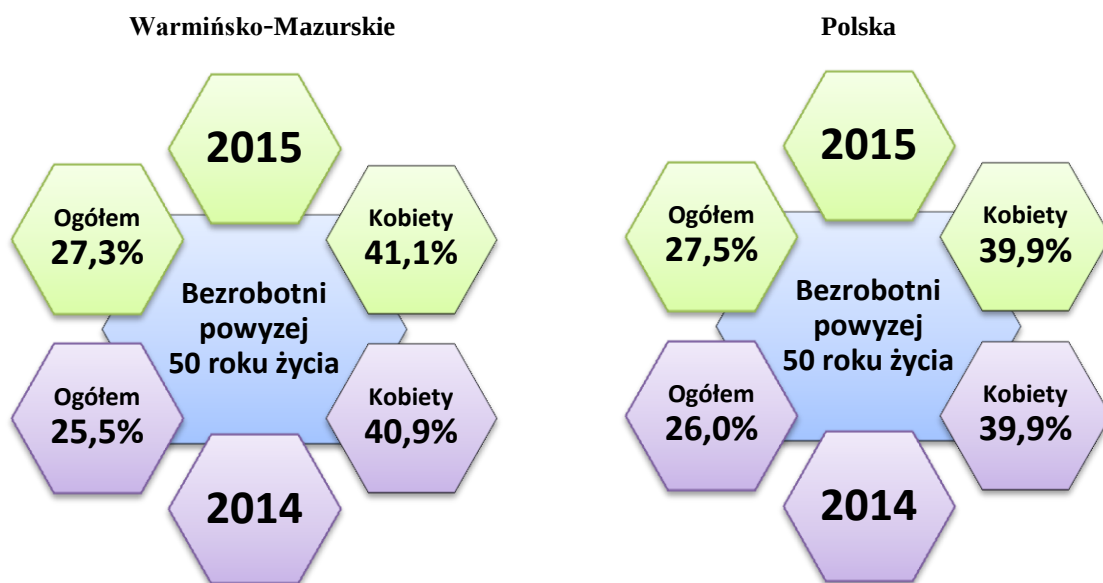
Najwyższe udziały osób długotrwale bezrobotnych zanotowano w powiatach braniewskim (65,3%) oraz kętrzyńskim (65,2%), najniższe natomiast w powiecie iławskim (38,8%).

Również w kraju, długotrwale bezrobotni, stanowią największy odsetek wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych w tej kategorii wyniosła w kraju 880 286 osób (56,3%), w porównaniu do 2014 roku jest to spadek o 16,5%. Kobiety stanowiły w tej grupie ponad 54,8% (482 717 osób). Długotrwale bezrobotni, z prawem do zasiłku - podobnie jak w województwie - stanowili niewielki udział procentowy, tj. na poziomie 0,3% (2 652 osoby).

Bezrobotni 50+

Osoby powyżej 50 roku życia to specyficzna grupa bezrobotnych na rynku pracy, która ze względu na swój wiek i kompetencje niejednokrotnie jest grupą defaworyzowaną na rynku pracy. Brak zatrudnienia wśród bezrobotnych w tej kategorii to już powszechne zjawisko. Istotnym problemem dla osób 50+ jest kwestia podnoszenia kwalifikacji.

Warto zaznaczyć, iż w ramach nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadzony został nowy instrument, wpierający pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat. W przypadku zamiaru zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 lub 60 roku życia pracodawca może ubiegać się (poprzez złożenie wniosku) o **dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego**.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W województwie warmińsko-mazurskim w końcu 2015 roku zarejestrowane były 22 772 osoby (27,3%) w tej kategorii wiekowej. W porównaniu do roku poprzedniego ich liczba

spadła o 2 209 osób (tj. o 8,8%). Wzrósł jednak udział procentowy tej grupy w ogólnym bezrobociu – w stosunku do 2014 roku o 1,8 pkt proc.

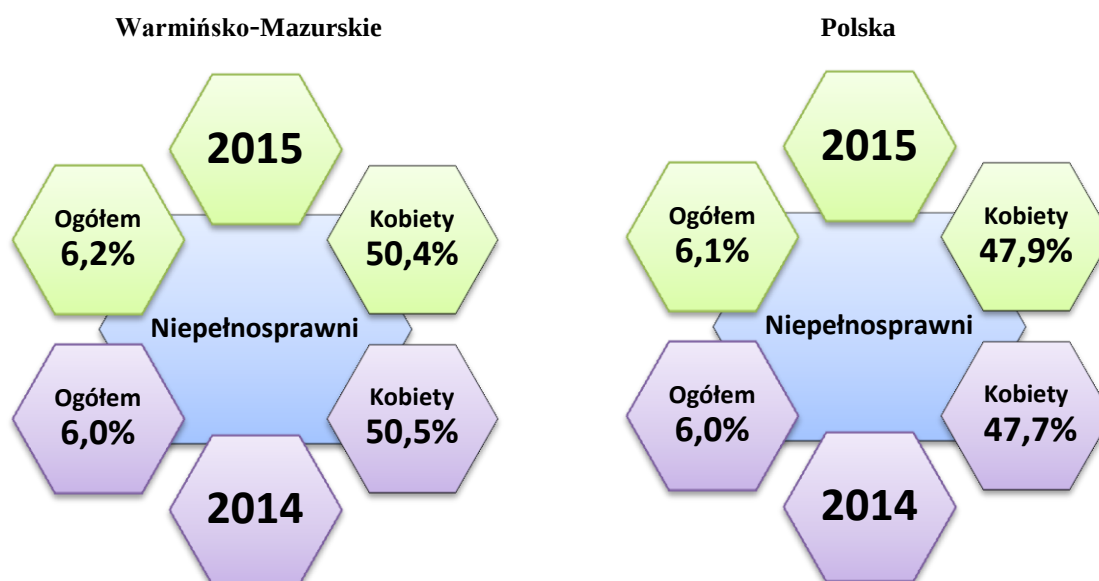
Odmienne niż w przypadku pozostałych grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy - w strukturze bezrobotnych powyżej 50 roku życia, kobiety stanowią niższy odsetek niż mężczyźni – wg stanu na koniec 2015 roku stanowiły one 41,1% ogółu bezrobotnych. Natomiast bezrobotni z prawem do zasiłku, wśród bezrobotnych 50+ stanowią 20,7% (4 713 osób). Największy odsetek bezrobotnych po 50 roku życia, znajdował się w mieście Olsztynie (32,8%), najmniejszy zaś w powiecie nidzickim (22,0%).

Polska

W kraju, bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowią większy odsetek w ogóle bezrobotnych niż w województwie warmińsko-mazurskim – na koniec 2015 roku wskaźnik ten osiągnął wartość 27,5% (429 763 osoby), jest to zatem wzrost w porównaniu do 2014 roku o 1,5 pkt proc. Kobiety w tej kategorii, podobnie jak na Warmii i Mazurach, stanowią mniejszość – wg danych z końca grudnia 2015 roku było ich 39,9% (171 394 osoby). Udział procentowy bezrobotnych, którym przysługuje prawo do zasiłku, osiągnął na koniec 2015 roku wartość 18,3% (78 745 osób).

Bezrobotni niepełnosprawni

Osoby niepełnosprawne, mimo iż stanowią niewielką grupę, w porównaniu z innymi kategoriami bezrobotnych, uznawane są za jedną z priorytetowych grup bezrobotnych na warmińsko – mazurskim rynku pracy. Wymagają oni szczególnego wsparcia, co zostało uwzględnione Regionalnym Planie Działania na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Województwo

Osoby niepełnosprawne stanowią na warmińsko-mazurskim rynku pracy niski odsetek bezrobotnych. Na koniec 2015 roku ich liczba w całym województwie wynosiła 5 148 osób (6,2%) i była niższa o 773 osoby (o 13,1%) niż w roku poprzednim. Udział procentowy tej grupy bezrobotnych, w stosunku do 2013 roku, wzrósł o 0,2 pkt proc.

W strukturze niepełnosprawnych bezrobotnych dominują kobiety, w liczbie 2 597 osób (tj. 50,4%), co oznacza, iż ich odsetek zmalał o 0,1 pkt proc. w porównaniu do 2014 roku. Bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w 2015 roku w grupie niepełnosprawnych 19,2% (988 osób), to o 12,2% (o 137 osób) mniej niż w roku 2014. Skrajne wartości procentowego udziału osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w powiecie olsztyńskim (11,3%) i piskim (2,4%).

Polska

Odsetek niepełnosprawnych bezrobotnych w kraju ukształtował się na poziomie 6,1% (95 247 osób), czyli o 0,1 pkt proc. niższym niż wartość wskaźnika dla Warmii i Mazur. Udział procentowy kobiet w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2015 roku osiągnął wartość 47,9% (45 612 osób). Prawo do pobierania zasiłku posiadało 15,1% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Nowe grupy bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Poza wcześniej wspomnianą zmianą definicji młodego bezrobotnego, do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy włączeni zostali bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

❖ Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

W województwie warmińsko – mazurskim na koniec 2015 roku w rejestrach urzędów pracy figurowało 2 478 osób należących do tej grupy, co stanowiło 3,0% ogółu bezrobotnych. W strukturze zdecydowanie dominowały kobiety, których odsetek ukształtował się na poziomie 61,0% (1 512 osób), ponadto w grupie tej 3,1% bezrobotnych posiadało prawo do zasiłku.

W kraju, odsetek bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej ukształtował się na poziomie 2,1% (33 339 osób), z czego 59,2% stanowiły kobiety (w liczbie 19 736 osób), natomiast w grupie tej prawo do zasiłku posiadało jedynie 741 osób (2,2% bezrobotnych tej grupy).

❖ **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**

Liczną grupę wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji, stanowią bezrobotne osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, którzy w liczbie 13 966 osób, stanowili 16,7% ogółu zarejestrowanych. W grupie tej zdecydowanie przeważają kobiety, których udział procentowy wyniósł 79,9% (1 162 osoby), natomiast prawo do zasiłku przysługiwało 17,5% w tej kategorii bezrobotnych. Największy odsetek osób bezrobotnych w tej grupie zanotowano w powiecie nowomiejskim (28,5%), a najmniejszy w powiecie giżyckim (11,3%).

W kraju, odnotowano równie wysoki wskaźnik udziału procentowego osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, grupa ta w liczbie 239 972 osób, stanowiła 15,3% ogółu bezrobocia. Podobnie jak w województwie, w strukturze tej kategorii bezrobotnych dominują kobiety, których udział procentowy ukształtował się na poziomie 81,8% (196 237 osób). Prawo do zasiłku przysługiwało 15,2% bezrobotnym tej grupie, czyli o 2,3 pkt proc. mniej niż na Warmii i Mazurach.

❖ **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**

W rejestrach urzędów pracy województwa warmińsko – mazurskiego grupa ta stanowi najmniejszy odsetek wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, a mianowicie 203 bezrobotnych (tj. 0,2%) zadeklarowało, iż posiada dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Podobnie jak w przypadku poprzedniej kategorii bezrobotnych, w grupie tej również przeważają kobiety, których odsetek ukształtował się na poziomie 79,9%, natomiast prawo do zasiłku przysługuje 17,5% bezrobotnym posiadającym co najmniej dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

W Polsce udział procentowy bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wyniósł 0,1% (2 224 osoby) ogółu zarejestrowanych w kraju, z tego ponad 76,2% stanowią kobiety, natomiast z prawem do zasiłku zarejestrowanych było blisko 17,1% bezrobotnych w tej grupie.

2.5. PROFILOWANIE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

Zgodnie z art. 33 ust. 2b znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji, ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie.

Ustanawia się trzy profile pomocy i formy pomocy stosowane w ramach tych profili:

- ❖ **profil pomocy I** – pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub formy pomocy, o których mowa w ustawie,
- ❖ **profil pomocy II** – usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja,

- ❖ **profil pomocy III** – Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Tabela 12. Liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy
(wg. stanu na 31.12.2015 r.)

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych z ustalonym profilem			
	razem	w %	kobiety	w %
Ogółem	80 946	100,0	43 040	100,0
I profil	1 386	1,7	648	1,5
II profil	55 118	68,1	28 171	65,5
III profil	24 442	30,2	14 221	33,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS-01 o rynku pracy.

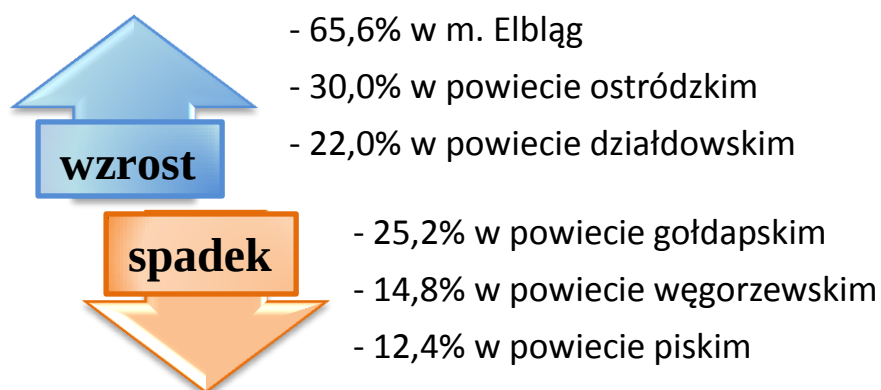
Według stanu na koniec grudnia 2015 roku, 80 946 bezrobotnych posiadało ustalony profil pomocy, największy odsetek osób zarejestrowanych przypisanych zostało do II profilu pomocy, tj. 68,1% (55 118 osób), III profil pomocy ustalony został dla 24 442 bezrobotnych, stanowiąc 30,2% ogółu osób sprofilowanych. Natomiast najmniejszy odsetek bezrobotnych posiada I profil pomocy, tj. 1,7% (1 386 osób).

3. OFERTY ZATRUDNIENIA I PODJĘCIA PRACY

3.1. OFERTY PRACY

W 2015 roku, do urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wpłynęło 55 085 ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, w stosunku do 2014 roku liczba ta wzrosła o 2 631 ofert (tj. o 5,0%).

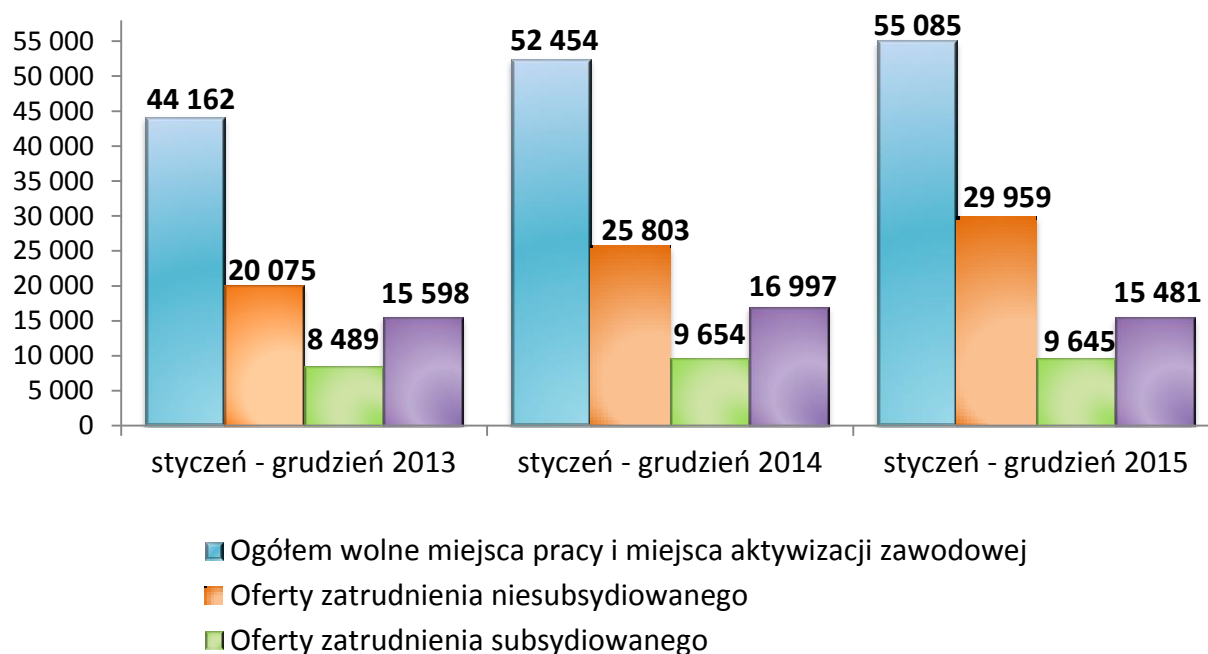
Rysunek 14. Największy wzrost oraz spadek liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2014-2015 do powiatowych urzędów pracy

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Spśród powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego, **wzrost** liczby wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w odniesieniu do 2014 roku, odnotowano w dwunastu powiatach, dla porównania - w 2014 roku wzrost liczby ofert pracy wystąpił w osiemnastu powiatach. Pomimo wzrostu ofert w skali całego województwa, dziewięć powiatowych urzędów pracy zanotowało **spadek** liczby ofert.

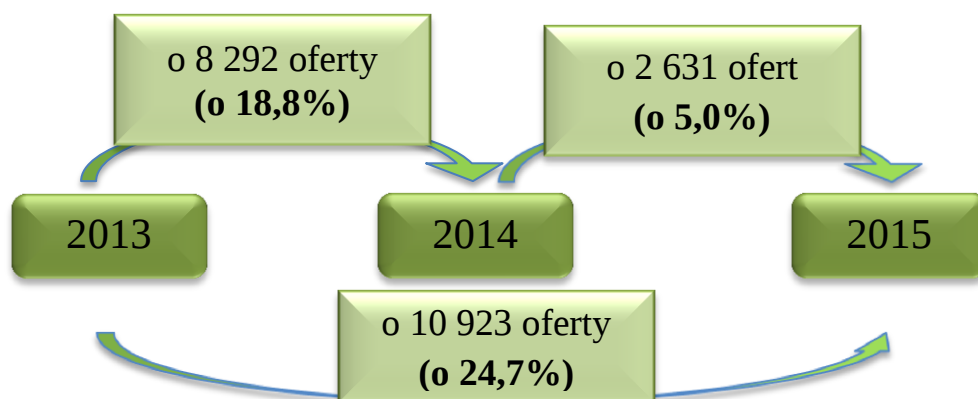
Wykres 18. Struktura ofert pracy w województwie warmińsko-mazurskim pozyskanych w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Na przestrzeni lat 2013-2015 można zauważyć systematyczny wzrost liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, w ciągu dwóch lat liczba ta wzrosła o 24,7% (10 923 oferty), natomiast w stosunku do 2014 roku o 5,0% (2 631 ofert). Zauważyć przy tym należy, że dynamika wzrostu ofert w latach 2013-2014 wynosząca 18,8% była znacznie większa niż na przełomie lat 2014-2015.

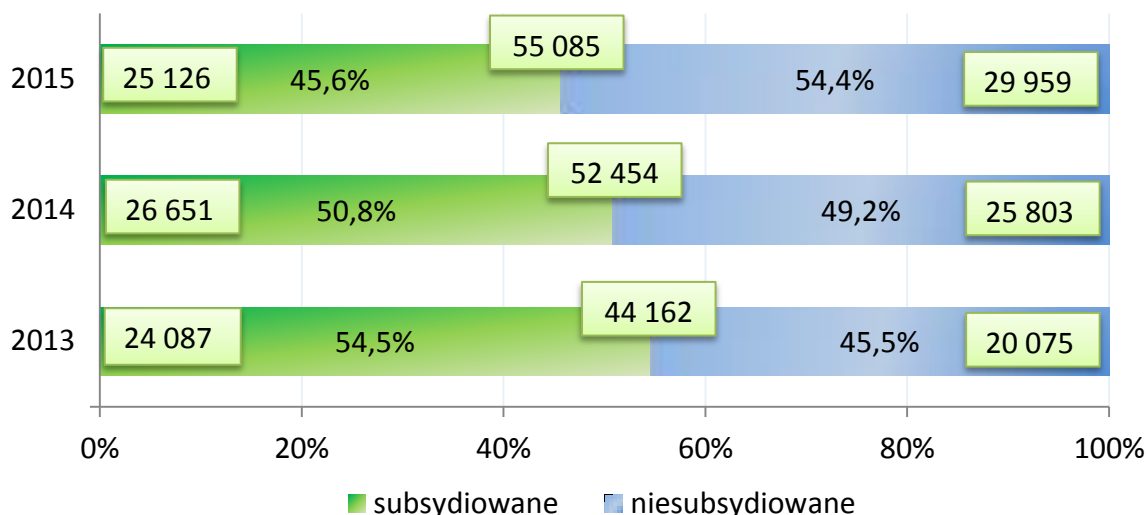
Wykres 19. Dynamika wzrostu ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2015 roku niesubsydiowane miejsca pracy stanowiły 54,4% ofert wolnych miejsc pracy, porównując do 2013 i 2014 roku odsetek ten wyniósł odpowiednio 45,5% oraz 49,2%. Analizując liczbę ofert zatrudnienia niesubsydiowanego na przestrzeni trzech ostatnich lat, zauważalna jest tendencja wzrostowa ofert pracy z tzw. wolnego rynku, w odniesieniu do 2013 roku odsetek liczby niesubsydiowanych ofert pracy wzrósł o 8,9 pkt proc, natomiast w porównaniu do 2014 roku o 5,2 pkt proc.

Wykres 20. Struktura ofert wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

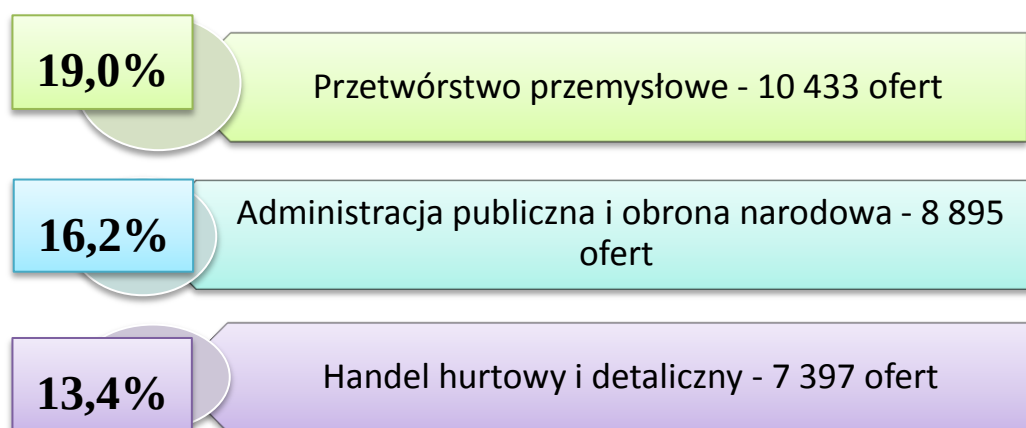
Największy odsetek ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie pozyskanych przez urząd ofert odnotowano w powiatach:

- ❖ iławskim – 3 537, tj. 78,1% ogółu pozyskanych ofert pracy,
- ❖ m. Olsztyn – 4 139, tj. 77,0%,
- ❖ m. Elbląg – 3 381, tj. 66,2%.

Natomiast najmniejszy w powiatach: braniewskim (289 ofert, tj. 22,0%), węgorzewskim (236 ofert, tj. 26,6%) oraz bartoszyckim (412 ofert, tj. 28,1%).

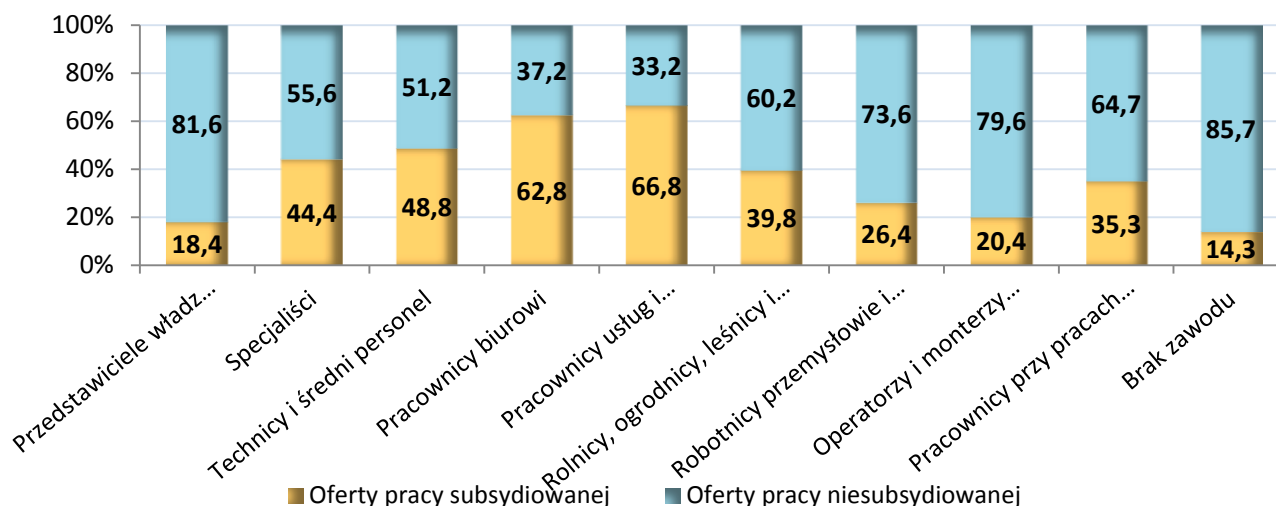
W 2015 roku **liczba miejsc pracy subsydiowanej** w całym województwie wyniosła 25 126 ofert, uwzględniając liczbę tych ofert w 2014 roku, zmniejszyły się one o 1 525 ofert (tj. o 5,7%), natomiast w odniesieniu do 2013 zanotowano wzrost o 1 039 oferty (tj. o 4,3%).

Rysunek 15. Oferty pracy zgłoszone przez pracodawców w 2015 roku według Sekcji Gospodarki Narodowej.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Wykres 21. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2015 roku według grup wielkich klasyfikacji zawodów i specjalności

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Spośród ogólnej liczby ofert zgłaszanych do urzędów pracy w 2015 roku, najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej skierowanych było do takich grup zawodów jak:

- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16 180 ofert pracy (29,4% ogółu wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej);
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 9 771 ofert (17,7%);
- pracownicy przy pracach prostych – 8 671 ofert (15,8%);

3.2. PODJĘCIA PRACY

Osoby bezrobotne, najczęściej zostają wyłączone z ewidencji urzędów pracy z powodu podjęcia pracy. W województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku w wyniku podjęcia zatrudnienia 69 693 osoby utraciły status osoby bezrobotnej, stanowiły one 50,5% wszystkich wyrejestrowanych.

Rysunek 16. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Analizując strukturę podjęć pracy przez osoby bezrobotne z województwa warmińsko – mazurskiego, widoczna jest zdecydowana przewaga osób bezrobotnych podejmujących pracę niesubsydiowaną, czyli w wyniku ofert pracy z tzw. wolnego rynku. W 2015 roku 57 178 osób podjęło pracę niesubsydiowaną, co stanowiło 82,0% ogółu podjęć pracy w całym województwie.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat widoczny jest systematyczny wzrost liczby osób podejmujących zatrudnienie, zarówno subsydiowane, jak i niesubsydiowane. W analizowanym okresie liczba podjęć pracy wyniosła 69 693 osoby i w porównaniu do 2014 roku jest to wzrost o 796 osób (tj. o 1,2%). W 2015 roku liczba bezrobotnych podejmujących pracę subsydiowaną środkami Funduszu Pracy wzrosła w porównaniu do 2014 roku o 1,9% (tj. 232 osoby), natomiast niesubsydiowaną, czyli oferowaną przez wolny rynek o 1,0% (tj. 564 osoby).

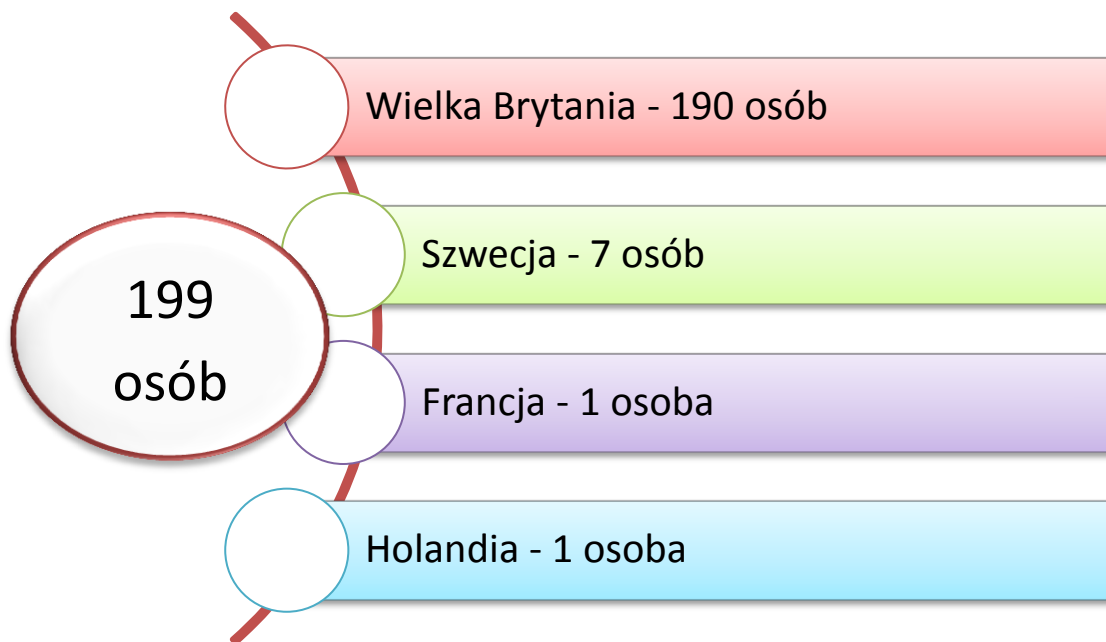
Tabela 13. Podjęcia pracy przez bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Zmiany 2014 w stosunku do 2013	Zmiany 2015 w stosunku do 2014	Zmiany 2014 do 2013 (%)	Zmiany 2015 do 2014 (%)
Praca subsydiowana	10 694	12 283	12 515	1 589	232	14,9	1,9
Praca niesubsydiowana	54 841	56 614	57 178	1 773	564	3,2	1,0
Ogółem podjęcia pracy	65 535	68 897	69 693	3 362	796	5,1	1,2

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Osoby bezrobotne z województwa warmińsko-mazurskiego mają również możliwość skorzystania z ofert pracy za granicą dostępnych w ramach sieci EURES. W 2015 roku, szansę podjęcia pracy poza granicami kraju otrzymało 199 osób, w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowujemy spadek o 365 osób (tj. o 64,7%). Analizując strukturę zagranicznych miejsc pracy widoczna jest przewaga ofert, które dotyczyły pracy sezonowej (180 osób, tj. 90,5% ogółu osób, które skorzystały z oferty pracy za granicą).

Rysunek 17. Kraj pochodzenia zagranicznych miejsc pracy w 2015 roku

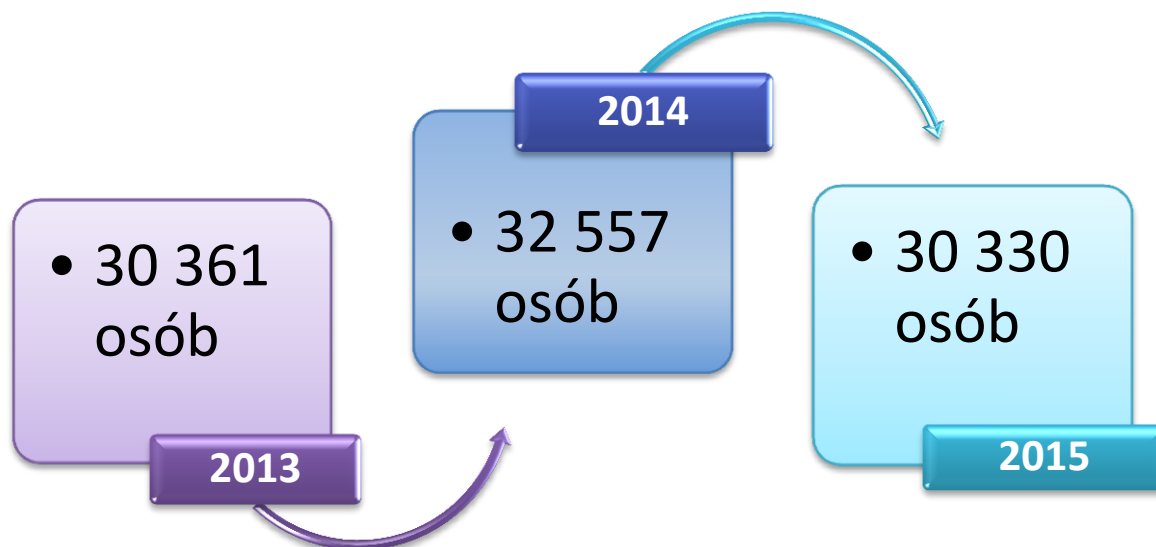
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2015 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach różnych form aktywizacji bezrobotnych (tj. zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy) zaaktywizowano 30 330 osób, czyli o 2 227 osób (tj. o 6,8%) mniej niż w roku poprzednim. Natomiast na przełomie 2013-2014 roku w województwie warmińsko - mazurskim zanotowano wzrost zaaktywizowanych osób ze środków Funduszu Pracy o 2 196 osób (tj. o 7,2%).

Analizując liczę uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na przestrzeni trzech ostatnich lat, można zauważyć, iż w 2015 roku liczba skierowanych bezrobotnych zbliżyła się do poziomu sprzed dwóch lat, wówczas liczba zaaktywizowanych wynosiła 30 361 osób.

Rysunek 18. Uczestnicy aktywnych form promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia aktywizacji bezrobotnych w latach 2013-2015 w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W programach aktywizacji zawodowej uczestniczyły osoby, będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zaliczane jednocześnie do priorytetowych kategorii bezrobotnych, ujętych w Regionalnym Planie Działania na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok.

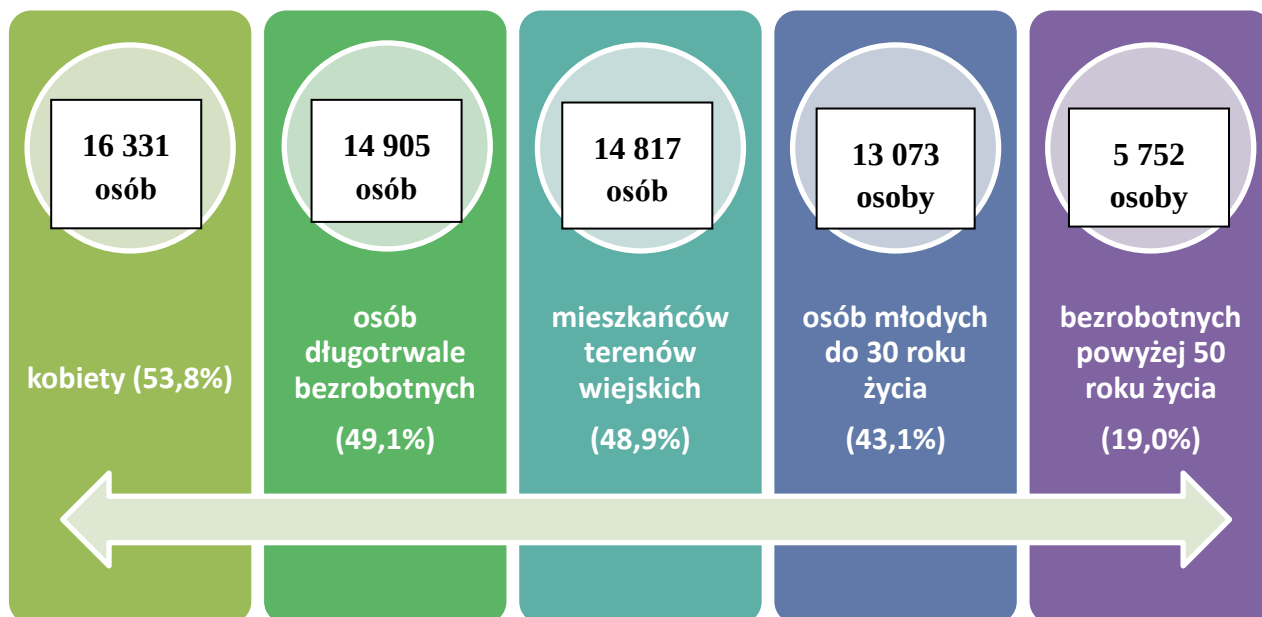
Szczegółowe dane dotyczące aktywizacji poszczególnych grup, z podziałem na różne formy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w 2015 roku

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy			SZKOLENIA	(w tym w ramach bonu szkoleniowego)	STAŻE	(w tym w ramach bonu stażowego)	Przygotowanie zawodowe dorosłych	Prace społecznie użyteczne	Razem zaktywizowani środkami Funduszu Pracy
	Ogółem	Niesubsydowana	Subsydowana środkami urzędu pracy							
Ogółem	69 693	57 178	12 515	2 889	428	9 685	432	55	5 186	30 330
Kobiety	34 020	28 411	5 609	665	46	6 809	284	15	3 233	16 331
Zamieszkali na wsi	32 086	26 241	5 848	1 315	212	4 293	194	32	3 329	14 817
Do 30 roku życia	28 857	24 304	4 553	1 413	355	6 360	336	31	716	13 073
Bezrobotni pow 50 roku życia	11 816	9 002	2 814	267	0	779	0	3	1 889	5 752
Długotrwale bezrobotni	26 925	21 395	5 530	954	98	3 973	115	16	4 432	14 905

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Z pośród osób objętych w 2015 roku aktywizacją zawodową z Funduszu Pracy i EFS, znalazły się między innymi²⁶:

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

4.1. ZATRUDNIENIE BEZROBOTNYCH SUBSYDIOWANE Z FUNDUSZU PRACY

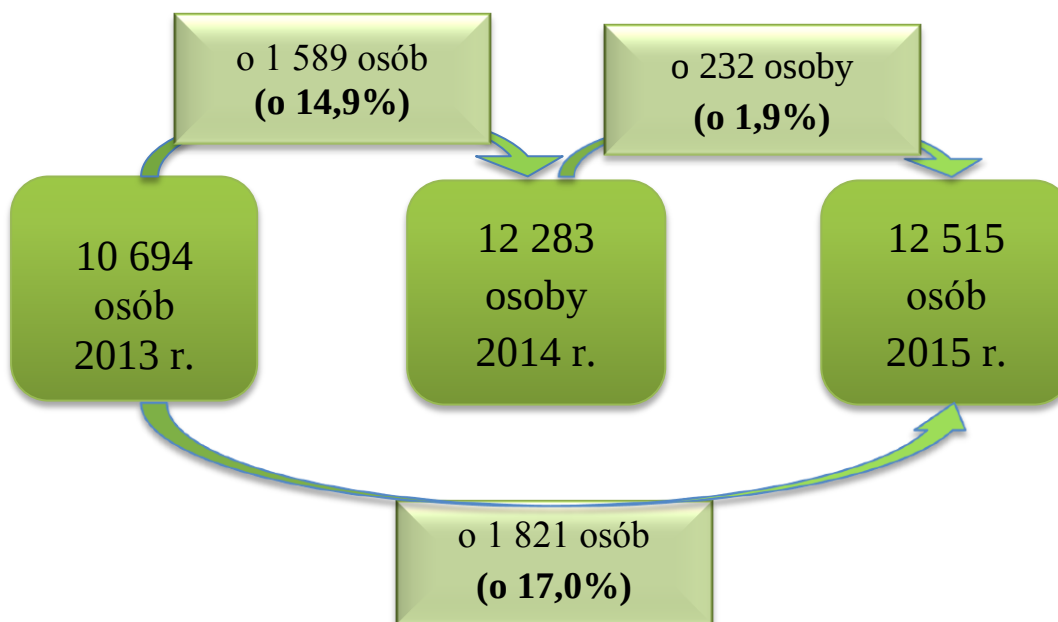
Zatrudnienie subsydiowane jest zatrudnieniem finansowanym ze środków Funduszu Pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, samozatrudnienia w ramach prowadzonej przez bezrobotnych działalności gospodarczej (dotacje) oraz tworzenia miejsc pracy u pracodawcy, poprzez refundację kosztów wyposażenia nowych lub doposażenia istniejących stanowisk pracy, na których zatrudniani są bezrobotni.

Warto dodać, iż nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na rynek pracy wprowadzone zostały nowe instrumenty aktywizacji osób bezrobotnych, a mianowicie bon na zasiedlenie, dla osób podejmujących pracę poza miejscem zamieszkania oraz bon zatrudnieniowy (w ramach, którego pracodawca otrzymuje refundację części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego). Zaznaczyć jednak należy, iż zgodnie z zapisami ustawy są to formy wsparcia skierowane wyłącznie do osób poniżej 30 roku życia.

Nowymi instrumentami rynku pracy dla osób bezrobotnych jest również dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, a także świadczenia aktywizacyjne, grant na telepracę, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne.

²⁶Jedna osoba może posiadać status osoby bezrobotnej w kilku omawianych grupach osób bezrobotnych.

Wykres 22. Dynamika wzrostu liczby podjęć pracy subsydiowanej z Funduszu Pracy w latach 2013-2015

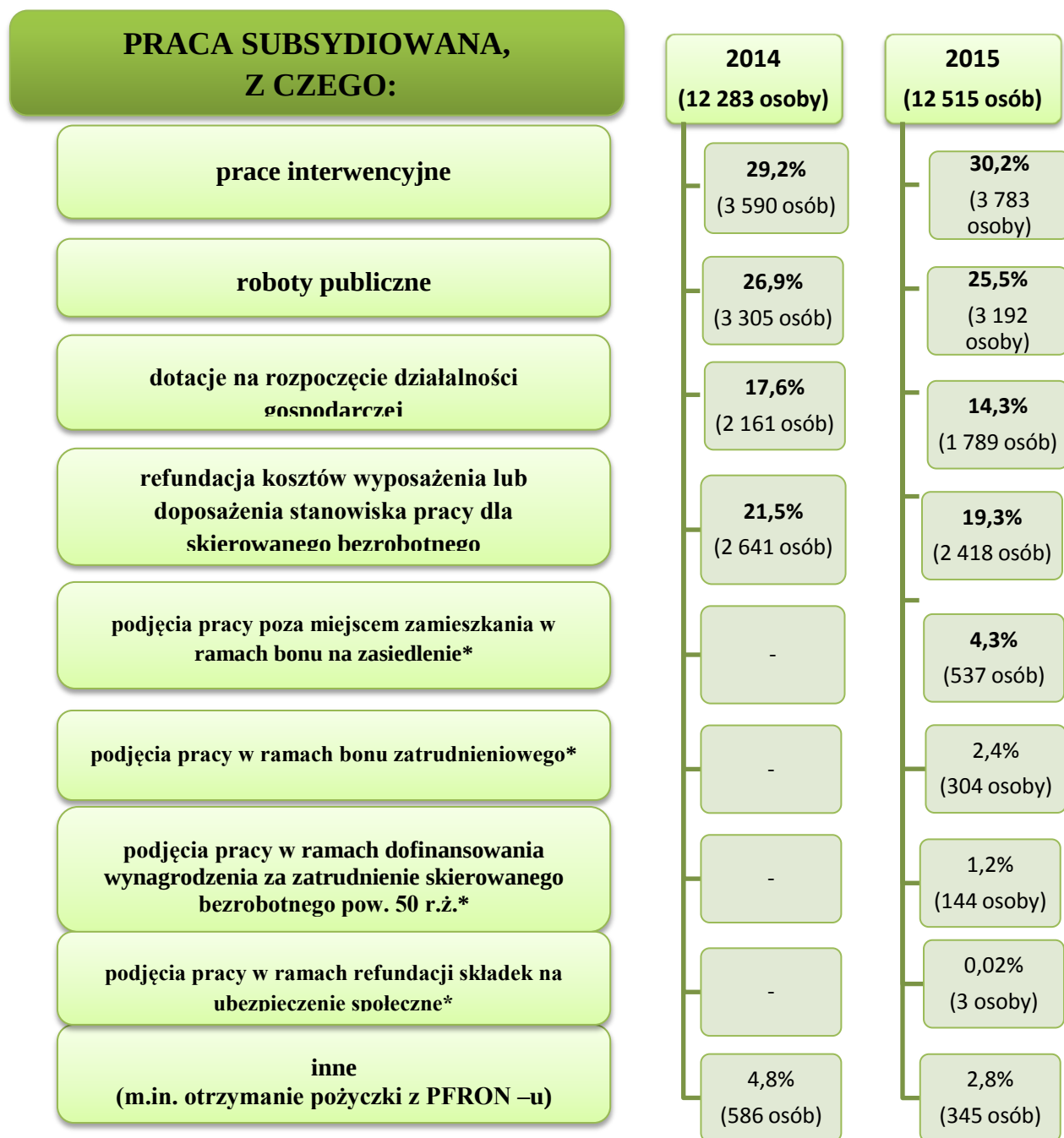
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W 2015 roku w województwie warmińsko – mazurskim w ramach zatrudnienia subsydiowanego pracę podjęło 12 515 osób, tj. o 1,9% więcej niż w roku poprzednim oraz o 17,0% więcej w porównaniu do roku 2013. Jednocześnie zauważyć można, iż dynamika wzrostu w latach 2013 – 2014 (tj. o 14,9%), była znacznie wyższa niż na przełomie 2014 i 2015 roku (o 1,9%).

Analizując liczbę osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie subsydiowane, zauważyć można, iż najwięcej osób skorzystało z takich programów i instrumentów rynku pracy jak prace interwencyjne (3 783 osoby, tj. 30,2% ogółu prac subsydiowanych) oraz roboty publiczne (3 192 osób, tj. 25,5%).

Wśród osób podejmujących zatrudnienie subsydiowane wyróżnić należy grupę bezrobotnych do 30 roku życia, zaktywizowanych w ramach nowych programów i instrumentów rynku pracy. W 2015 roku 537 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie (tj. 4,3% ogółu prac subsydiowanych), w ramach bonu zatrudnieniowego pracę podjęły 304 osoby (tj. 2,4%).

Rysunek 19. Udział procentowy osób, którzy podjęli zatrudnienie subsydiowane z Funduszu Pracy i EFS w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

*brak danych za 2014 rok, ponieważ wymienione formy zostały wprowadzone w 2015 roku, w związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Prace interwencyjne – analizując zmiany liczby bezrobotnych objętych tym instrumentem, zauważalny jest **wzrost** o 193 osoby (tj. o 5,4%) w stosunku do 2014 roku. W analizowanym okresie, na tę formę aktywizacji wydano 22 133,60 tys. zł, co stanowiło 12,1% ogółu wydatków na rzecz promocji zatrudnienia.

Roboty publiczne – w ramach tej formy aktywizacji, w 2015 pracę podjęło 3 192 bezrobotnych, czyli o 113 osób (tj. o 3,4%) **mniej** niż w roku poprzednim. Na organizację robót publicznych wydatkowano 21 975,60 tys. zł, tj. 11,2% ogółu wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej - 2015 roku, w ramach tej formy zaktywizowano 1 789 osób, w stosunku do roku poprzedniego zanotowano **spadek** o 372 osoby (tj. o 17,2%). W 2015 roku na ten cel wydatkowano 36 231,30 tys. zł, co stanowiło 17,3% wydatków na aktywizację osób bezrobotnych.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego - w ramach tej formy aktywizacji, udzielono dotacji 1 074 pracodawcom (o 392 pracodawców, tj. o 26,7% mniej niż w 2014 roku), na utworzenie 1 371 miejsc pracy (563 miejsc mniej, tj. o 41,1%). Na stanowiskach utworzonych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, zatrudniono od początku 2015 roku 2 418 bezrobotnych (o 223 osoby, tj. o 8,4% **mniej** niż w 2014 roku). W analizowanym okresie wydano na ten cel 27 665,40 tys. zł, co stanowiło 9,2% wydatków poniesionych na aktywizację osób bezrobotnych.

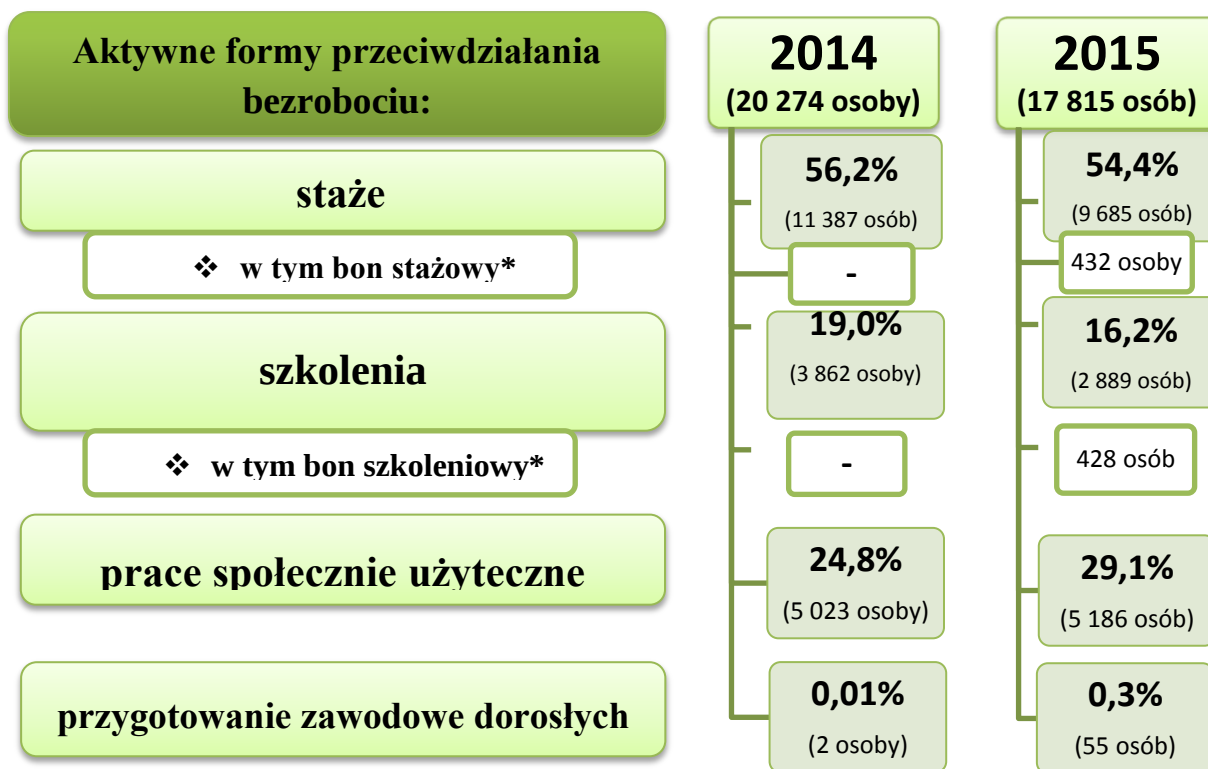
4.2. INNE USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY SŁUŻĄCE AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

W ramach aktywizacji bezrobotnych, urzędy pracy mogą skierować osobę pozostającą w rejestrze do odbycia stażu zawodowego u pracodawcy, uczestnictwa w pracach interwencyjnych, wzięcia udziału w szkoleniach lub nabycia nowych kwalifikacji, w ramach przygotowania zawodowego dorosłych. Ponadto bezrobotni do 30 roku życia od początku 2015 roku mogą skorzystać z nowych form aktywizacji oferowanych przez urzędy pracy, tj. bonu szkoleniowego oraz bonu stażowego.

W ramach wymienionych powyżej form przeciwdziałania bezrobociu w 2015 roku w województwie warmińsko – mazurskim zaktywizowano 17 815 osób, tj. o 2 459 osób (o 12,1%) mniej niż w 2014 roku oraz o 1 852 osoby mniej (tj. o 9,4%) w porównaniu do 2013 roku.

W 2015 roku w ramach aktywizacji bezrobotnych najwięcej osób skierowano do odbycia stażu, ponad połowa uczestników aktywnych form to osoby rozpoczynające staż u pracodawcy – 9 685 osób (tj. 54,5%). Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wśród tych osób znajduje się 432 uczestników podejmujących staż w ramach nowego instrumentu jakim jest bon stażowy. Ponad 29,1% (tj. 5 186) bezrobotnych uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych, natomiast na trzecim miejscu znajdują się szkolenia, w których udział wzięło 2 889 osób (tj. 16,2% uczestników aktywnych form), w tym 428 osób poniżej 30 roku życia korzystający z bonu szkoleniowego.

Rysunek 20. Udział procentowy uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

*brak danych za 2014 rok, ponieważ wymienione formy zostały wprowadzone w 2015 roku, w związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Staże zawodowe – w 2015 roku 9 685 bezrobotnych (**spadek** o 14,9%, tj. o 1 702 osoby w stosunku do roku 2014) zostało skierowanych do odbycia stażu, w celu nabycia umiejętności praktycznych do wykonywania pracy - w tym w ramach nowego instrumentu – tj. bonu stażowego - zaaktywizowano 432 osoby. Najczęściej z tej formy pomocy bezrobotnym korzystały kobiety (70,3%). W analizowanym okresie wydatki na stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu odbywania stażu (w tym bon stażowy) wyniosły 63 310,90 tys. zł (33,8% środków wydatkowanych na aktywizację osób bezrobotnych).

Prace społecznie użyteczne – do prac wykonywanych przez bezrobotnego bez prawa do zasiłku, skierowano w 2015 roku 5 186 osób, w stosunku do poprzedniego roku zanotowano **wzrost** zaaktywizowanych w ramach tej formy o 163 osoby (tj. o 3,2%). Do prac społecznie użytecznych najczęściej kierowani byli długotrwale bezrobotni, którzy stanowili 85,5% zaaktywizowanych w ramach tej formy. W 2015 roku, na realizację tego programu przeznaczono 3 494,20 tys. zł (1,9% wydatków na aktywizację osób bezrobotnych).

Szkolenia – w 2015 roku do pozaszkolne zajęć, dzięki którym bezrobotni mogli doskonalić lub nabyć nowe kwalifikacje, skierowanych zostało 2 889 osób (w tym, w ramach bonu szkoleniowego – 428 osób), w odniesieniu do 2014 roku odnotowano **spadek** zaaktywizowanych

o 973 osoby (tj. o 25,2%). Na koszty szkoleń (w tym bon szkoleniowy) wydatkowano 9 903,60 tys. zł, które stanowiły 4,3% ogółu wydatków poniesionych w 2015 roku na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Przygotowanie zawodowe dorosłych – jest instrumentem aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, w ramach, którego w 2015 roku zaaktywizowano 55 bezrobotnych (**wzrost** o 53 osoby), na ten cel wydatkowano 488,40 tys. zł (0,3% wydatków).

4.3. POŻYCZKI NA UTWORZENIE STANOWISKA PRACY ORAZ POŻYCZKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Zgodnie z art. 61e pkt. 1 i 2 znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadzone zostały nowe formy wsparcia w postaci pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej. Dodatkowo osobom, którym udzielono pożyczki na utworzenie działalności, przysługuje prawo do skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych. Pożyczek udzielają oraz usługi doradcze i szkoleniowe zapewniają pośrednicy finansowi (bank lub instytucja finansowa) wybierani przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Rysunek 21. Zasady przyznawania wsparcia

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy	Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej
• udzielana na podstawie umowy, na wniosek podmiotu, • po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, • w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia, • oprocentowanie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,25 stopy redyskonta weksli, • okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być dłuższy niż 3 lata, • brak prawa do karencji w spłacie	• udzielana na podstawie umowy, na wniosek osoby, • przedstawienie opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, • w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia, • może stanowić do 100% kosztów podjęcia działalności, • okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 7 lat, • możliwość skorzystania z karencji w spłacie kapitału na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Bank Gospodarstwa Krajowego, na podstawie umowy zawartej z Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, realizuje rządowy Program „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”. Celem Programu „Wsparcie w starcie” jest rozwój przedsiębiorczości dzięki nisko oprocentowanym pożyczkom na start biznesu dla osób bezrobotnych. Pilotaż programu trwał od grudnia 2013 r. na terenie trzech województw: mazowieckiego, świętokrzyskiego oraz małopolskiego.

W ramach II etapu, który ruszył 17 listopada 2014 r., rozszerzono zasięg na cały kraj oraz rozszerzono katalog osób uprawnionych do ubiegania się o wsparcie - nie będą to już tylko **absolwenci szkół i studenci, ale także osoby bezrobotne**. Wszyscy, którzy skorzystają z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz ci którzy zamierzają z niej skorzystać mogą być objęci bezpłatnym doradztwem i/lub szkoleniem. Przedsiębiorcy natomiast będą mogli ubiegać się o pożyczkę na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych.

Według danych Banku Gospodarstwa Krajowego, na koniec grudnia 2015 roku w ramach Projektu PO PRW „Reporęczenia i pożyczki szansą na zwiększenie finansowania zewnętrznego MSP. Instrumenty wsparcia funduszy poręczeniowych i pożyczkowych w Polsce Wschodniej”, od początku realizacji projektu w województwie warmińsko – mazurskim udzielono **862 pożyczek**, w tym 260 pożyczek przyznano firmom, które działały na rynku maksymalnie 2 lata (tzw. start-up)²⁷. Według wielkości przedsiębiorstw, najwięcej pożyczek otrzymały mikroprzedsiębiorstwa – blisko 92% (tj. 793 podmioty), małe przedsiębiorstwa stanowiły 6,1%, natomiast średnim przedsiębiorstwom udzielono 16 pożyczek (tj. 1,9%).

Łączna kwota pożyczek wyniosła 81,1 mln zł, z tego wielkość pożyczki ze środków projektu (środki BGK) wyniosły 74,4 mln zł.

❖ Cel na który przeznaczono wsparcie pożyczka/poręczenie	Liczba przedsiębiorstw
Finansowanie inwestycji polegających m.in. na zakupie, budowie lub modernizacji obiektów produkcyjnych, usługowych, handlowych	223
Tworzenie nowych miejsc pracy	1
Wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych	7
Zakup wyposażenia w maszyny, urządzenia, aparaty w tym także zakup środków transportu bezpośrednio związanych z celem realizowanego przedsięwzięcia	569
Inne (nie wymienione w pkt 1-4) cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju MSP	62

Ponadto w ramach projektu oprócz pożyczek, BGK udziela również poręczeń. W województwie warmińsko – mazurskim wsparcie takie otrzymało 130 przedsiębiorstw (w tym: 45 to małe przedsiębiorstwa, 82 - mikro oraz 3 średnie przedsiębiorstwa), z tego 22 firmy, którym przyznano poręczenie to start-up. **Wartość poręczeń wyniosła ogółem 30,1 mln zł, z tego wielkość poręczona ze środków projektu (środki BGK) wyniosła 13,4 mln zł.**

²⁷ Bank Gospodarstwa Krajowego nie prowadzi oddzielnej statystyki dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą i absolwentów. Wyróżniono natomiast z MSP kategorię start-up – czyli firmę działającą maksymalnie 2 lata na rynku.

4.4. EFEKTYWNOŚĆ ZATRUDNIENIOWA USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY SŁUŻĄCYCH AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

Analiza efektywności wykorzystania środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie podstawowych form promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych obejmuje następujące formy:

- szkolenia bezrobotnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych,
- zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych,
- odbywanie przez bezrobotnych staży u pracodawców,
- przyznanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia, stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych,
- przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Należy zauważyć, że w 2014 roku efektywność zatrudnieniowa dla podstawowych form aktywizacji zawodowej liczona była bez ujęcia danych dla **prac społecznie użytecznych**, które były uwzględnione w przypadku badania efektywności za rok 2013.

Ze względów porównawczych, dane dotyczące zarówno uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, jak i wydatków na nie poniesionych zostały pomniejszone, w porównaniu z 2013 rokiem o wartość składowej dla prac społecznie użytecznych.

W 2014 roku, efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 70,1% i była o 7,7 pkt proc. wyższa niż w roku 2013.

W 2014 roku, w **Polsce 76,2%** bezrobotnych biorących udział w omawianych aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu zdobyło zatrudnienie. Dla porównania, przed rokiem wskaźnik ten wynosił 68,2% (wzrost o 8,0 pkt proc.). Wzrost efektywności zatrudnieniowej nastąpił we wszystkich województwach, a najbardziej w opolskim – o 17,7 pkt proc., lubuskim – o 12,0 pkt proc. oraz świętokrzyskim – o 11,0 pkt proc.

W czterech województwach wskaźnik zatrudnienia przekroczył w 2014 r. wartość 80%, tj. w województwie: opolskim – 82,8%, lubelskim – 82,1%, wielkopolskim - 81,8% oraz podlaskim - 81,1%. Najniższym wskaźnikiem w omawianym okresie charakteryzowało się województwo warmińsko - mazurskie – 70,1%, śląskie – 71,5% oraz kujawsko - pomorskie – 71,8%.

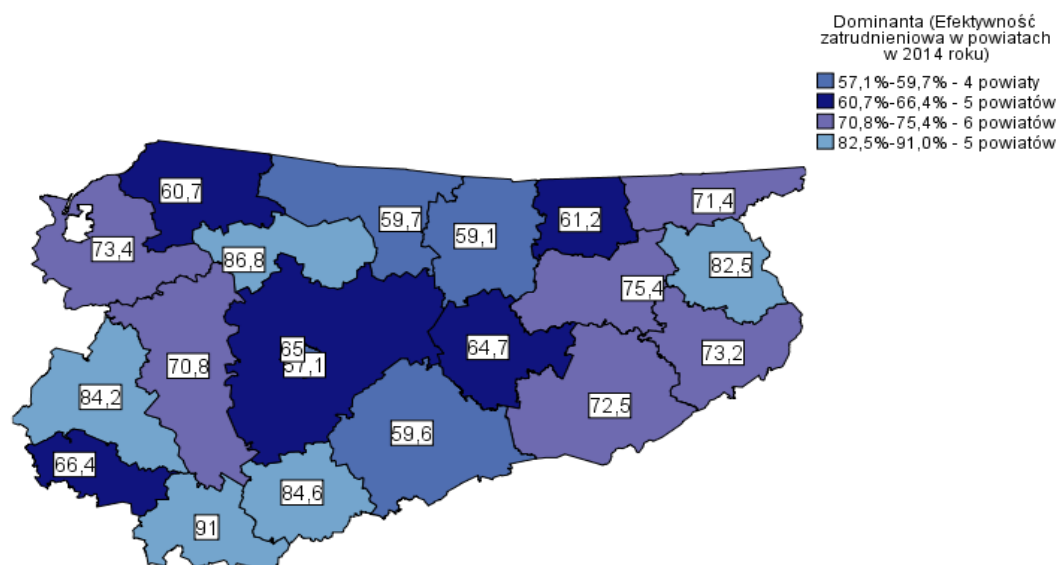
W 2014 r. w województwie warmińsko – mazurskim spośród 23 932 osób, które ukończyły udział w omawianych formach przeciwdziałania bezrobociu zatrudnionych zostało 16 776 osób.

Najwyższym wskaźnikiem ponownego zatrudnienia w województwie warmińsko - mazurskim, w 2014 roku charakteryzował się powiat działdowski, który osiągnął wartość wskaźnika efektywności na poziomie 91,0%. Wysokim wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej odznaczyły się również Powiatowe Urzędy Pracy w Lidzbarku Warmińskim – 86,8%, Nidzicy – 84,6% oraz Iławie – 84,2%. Najniższe wartości odnotowano w powiatach: olsztyńskim – 57,1%, kętrzyńskim – 59,1% oraz szczycieńskim – 59,6%.

Powyżej średniej wojewódzkiej (70,1%), wyższą efektywność zatrudnieniową osiągnęło jedenaście powiatów. Można zaznaczyć, że w pięciu z nich wskaźnik efektywności przekroczył wartość wyliczoną dla całego kraju (76,2%), a są nimi:

- powiat działdowski – o 20,9 pkt proc., (w stosunku do średniej krajowej 14,8 pkt proc.),
- powiat lidzbarski – o 16,7 pkt proc., (o 10,6 pkt proc.),
- powiat nidzicki – o 14,5 pkt proc., (o 8,4 pkt proc.),
- powiat iławski – o 14,1 pkt proc., (o 8,0 pkt proc.),
- powiat olecki – o 12,4 pkt proc., (o 6,3 pkt proc.).

Mapa 9. Efektywność zatrudnieniowa w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2014 roku

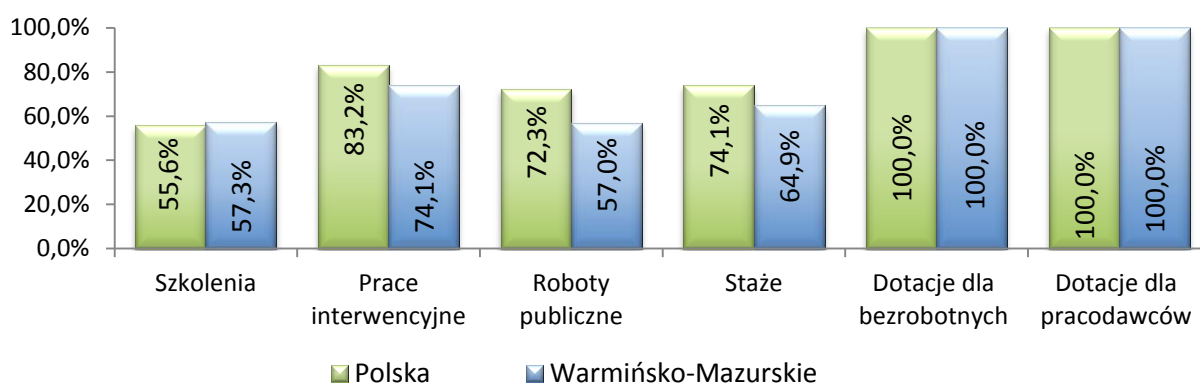
Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MPiPS „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2014 roku”. Obliczenia własne.

Największą efektywnością zatrudnieniową (100,0%) – zarówno w kraju, jak i regionie - charakteryzuje się aktywizacja w formie przyznania środków na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej oraz refundowania pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Wynika to z uwarunkowań tych form, określających, iż osoby, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej muszą ją kontynuować przez co najmniej rok, natomiast od pracodawców, którym zrefundowano kwoty zatrudnienia pracownika, wymaga się by ten okres wyniósł dwa lata.

Wśród pozostałych programów rynku pracy, najwyższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w województwie warmińsko-mazurskim, uzyskały prace interwencyjne (74,1%). W 2014 roku z 3 871 osób, które zakończyły udział w tej formie, 2 867 osób znalazło zatrudnienie (dla porównania w Polsce efektywność zatrudnieniowa prac interwencyjnych wyniosła w tym okresie 83,2%).

Równie wysokim wskaźnikiem efektywności zatrudnienia charakteryzują się staże (64,9%), a także szkolenia (57,3%). Biorąc pod uwagę skuteczność programów pod względem zatrudnienia, najmniej efektywne zatrudnieniowo, okazały się roboty publiczne (57,0%).

Wykres 23. Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MPiPS „Efektywność działań aktywizujących realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2014 roku”. Obliczenia własne.

W 2014 roku, efektywność kosztowa omawianych form aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko – mazurskim wyniosła 11 969,22 zł, w stosunku do 2013 roku odnotowano spadek o 304,52 zł (tj. o 2,5%).

W kraju natomiast, koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego kończącego udział w omawianych formach aktywizacji wyniósł 11 174,52 zł i był mniejszy o 134,91 zł (tj. o 1,2%) w porównaniu do roku poprzedniego. Najniższą wartość tego wskaźnika zanotowano w województwie opolskim (9 286,80 zł) oraz kujawsko - pomorskim (10 191,71 zł), natomiast najwyższy – w województwie mazowieckim (12 223,44 zł), województwo warmińsko – mazurskie, plasuje się na piętnastym miejscu w Polsce.

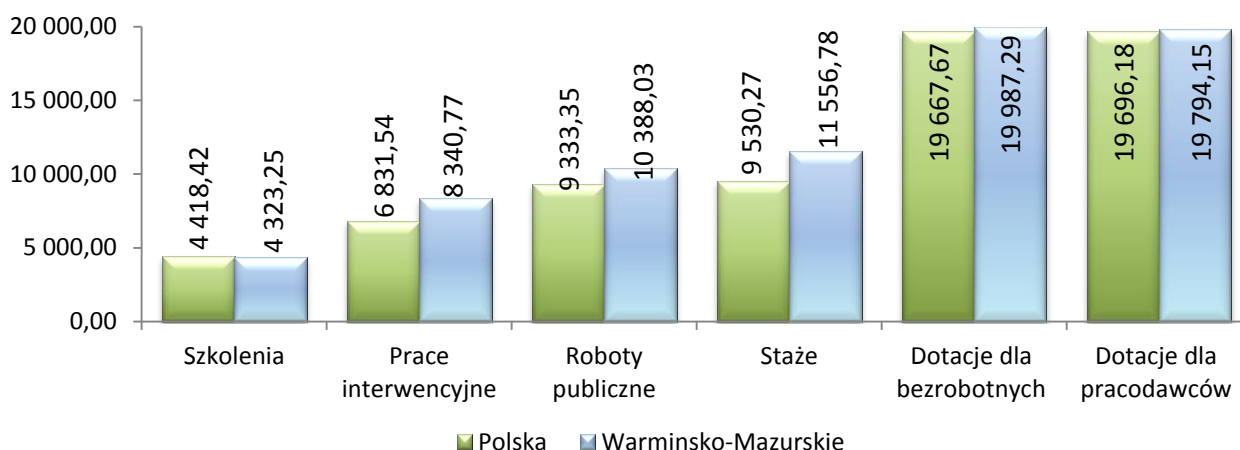
Najbardziej efektywna kosztowo okazała się realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w powiecie piskim, gdzie wyniósł on 8 981,60 zł. Równie niski koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w powiecie ełckim (9 081,74 zł), iławskim (9 108,64 zł) oraz w nidzickim (9 508,02 zł).

Najwyższy koszt jednostkowy związany z włączeniem bezrobotnego na rynek pracy zanotowano w powiecie bartoszyckim (17 810,57 zł), mało efektywne były także wskaźniki odnotowane w powiecie braniewskim (15 507,86 zł) oraz szczycieńskim (15 416,60 zł).

Analizując wysokość kosztu ponownego zatrudnienia poszczególnych form aktywizacji bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim, instrumentem o najniższym poziomie efektywności kosztowej są szkolenia, których koszt ukształtował się na poziomie 4 323,25 zł. W dalszej kolejności biorąc pod uwagę kryterium efektywności, wymienić należy: prace interwencyjne – 8 340,77 zł, roboty publiczne – 10 388,03 zł oraz staże – 11 556,78 zł.

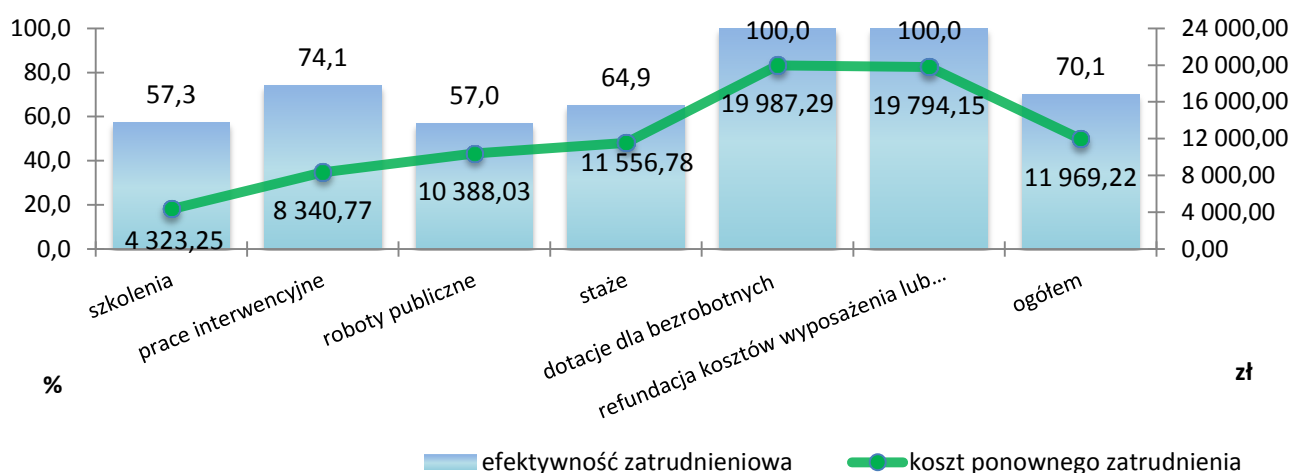
Spośród pozostałych form aktywizacji osób bezrobotnych najwyższy koszt ponownego zatrudnienia mają dotacje dla bezrobotnych oraz wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy, pomimo, że są najbardziej efektywnymi formami wsparcia, ich efektywność kosztowa jest najwyższa. W 2014 roku, koszt ponownego zatrudnienia po otrzymaniu środków na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy wyniósł 19 749,15 zł, natomiast po uzyskaniu dotacji na podjęcie działalności gospodarczej – 19 987,29 zł.

Wykres 24. Efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MPiPS „Efektywność działań aktywizujących realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2013 roku”. Obliczenia własne.

Wykres 25. Efektywność zatrudnieniowa oraz koszt ponownego zatrudnienia bezrobotnego w województwie warmińsko – mazurskim w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentu MPiPS „Efektywność działań aktywizujących realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2013 roku”. Obliczenia własne

Poddając analizie zarówno efektywność zatrudnieniową, jak i kosztową oprócz dotacji dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej oraz dotacji dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie stanowisk pracy (efektywność na poziomie 100%) równie skuteczną i wydajną formą aktywizacji zawodowej okazały się prace interwencyjne (efektywność zatrudnieniowa wyniosła 74,1%, kosztowa – 8 340,77 zł) oraz stáže (64,9% przy koszcie ponownego zatrudnienia wynoszącym 11 556,78 zł).

Spośród pozostałych instrumentów rynku pracy, najmniej efektywne okazały się – podobnie jak w ubiegłych latach – szkolenia, ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej na poziomie 57,3% i kosztem ponownego zatrudnienia w wysokości – 4 323,25 zł.

5. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY

5.1. ROZDYSPONOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem z dnia 14 listopada 2014 r., znak: DF-I-4021-UM-1(28)-JW/14 powiadomił o ustalonych kwotach środków (limity) FP jakie mogą być wydatkowane w 2015 roku na realizację następujących zadań w województwie:

1. zadań realizowanych przez samorządy powiatowe, łącznie: 202 963,4 tys. zł, w tym:
 - a) programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie algorytmu) - 191 998,1 tys. zł.
 - b) inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 10 965,3 tys. zł;
2. zadania realizowane przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie algorytmu) – 712,4 tys. zł.

Po uchwaleniu ustawy budżetowej, Minister Pracy i Polityki Społecznej przekazał ostateczną informację o kwotach środków (limitów) FP jakie mogą być wydatkowane w 2015 r. (pismo z 26 lutego 2015 roku DF-I.4021.17.5.2015.JW.14) na finansowanie zadań w województwie. Przedmiotowe kwoty pozostały tożsame z wyżej wymienionymi.

5.1.1. SAMORZĄDY POWIATOWE

Programy na rzecz promocji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych

- Środki na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych* realizowanych przez samorządy powiatowe zostały podzielone przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 17 marca 2015r. (Uchwała nr 15/136/15/V).
- Poza limitowanymi kwotami, samorządy powiatowe w 2015 roku, pozyskały dodatkowe środki FP na realizację ww. zadań. Ogółem dofinansowanie otrzymało na realizację:
 - *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji* – kwotę 31 245,7 tys. zł, z czego na:
 - ✓ programy skierowane do osób młodych – łącznie przeznaczono 9 559,1 tys. zł, w tym na wsparcie dla bezrobotnych do 25 roku życia - kwotę 4 132,1 tys. zł. i bezrobotnych do 30 roku życia - kwotę 5 427,0 tys. zł.;
 - ✓ programy skierowane do osób tworzących lub przystępujących do spółdzielni socjalnej – przeznaczono 450,7 tys. zł;
 - ✓ programy skierowane do osób powyżej 50 roku życia – przeznaczono 3 908,4 tys. zł;
 - ✓ Program Aktywizacji i Integracji – przeznaczono 236,5 tys. zł;
 - ✓ programy na realizację robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia - przeznaczono 3 039,2 tys. zł;
 - ✓ programy dla osób bezrobotnych określonych w grupie szczególnego ryzyka art. 49 - przeznaczono 8 178,4 tys. zł;

- ✓ programy skierowane do osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat - przeznaczono 5 873,4 tys. zł.
- *innych zadań fakultatywnych* - na łączną kwotę 1 074,5 tys. zł, z czego:
 - ✓ na finansowanie rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii służących realizacji zadań wynikających z Ustawy – przeznaczono 879,5 tys. zł;
 - ✓ na wniosek Starosty/Prezydenta – pozyskano 195,0 tys. zł,

W trakcie realizacji *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* dokonano zmian na wniosek Starosty (Prezydenta Miasta) w programie skierowanym do osób młodych w wieku do 30 r. ż. tj. dokonano zmniejszenia w wysokości 153,6 tys. zł.

Ogółem powiatowe urzędy pracy w 2015 roku na realizację zadań w województwie przeznaczyły łącznie 235 130,0 tys. zł, w tym na finansowanie:

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 223 090,2 tys. zł,
- innych zadań fakultatywnych – 12 039,8 tys. zł.

Tabela 15. Przyznane środki Funduszu Pracy ogółem na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015²⁸

Wyszczególnienie	Według stanu na:		Zmiana (do 31.12.2014)	
	31.12.2014	31.12.2015	tys. zł	%
1. Podział środków FP wg algorytmu:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym:	185 961,0	191 998,1	6 037,1	3,2%
- na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	130 573,2	82 310,4	-48 262,8	-37,0%
B) na inne zadania fakultatywne	10 317,3	10 965,3	648,0	6,3%
2. Dodatkowe środki FP pozyskane w ciągu roku:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	28 317,9	31 245,7	2 927,8	10,3%
B) na inne zadania fakultatywne	2 054,5	1 074,5	-980,0	-47,7%
3. Zmiany na Wniosek Starosty (Prezydenta Miasta):				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	-737,6	-153,6	584,0	-79,2%
B) na inne zadania fakultatywne	0,0	0,0	0,0	0,0%
4. Ogółem:				
A) na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	213 541,3	223 090,2	9 548,9	4,5%
B) na inne zadania fakultatywne	12 371,8	12 039,8	-332,0	-2,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W stosunku do 2014 roku, w 2015 roku samorządy powiatowe dysponowały o 4,5% (o 9 548,9 tys. zł) większą pulą środków na finansowanie *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej*. Spadek natomiast,

²⁸ Szczegółowy podział środków Funduszu Pracy w podziale na powiaty ujęto w załączniku nr 8, załączniku nr 9, załączniku nr 11.

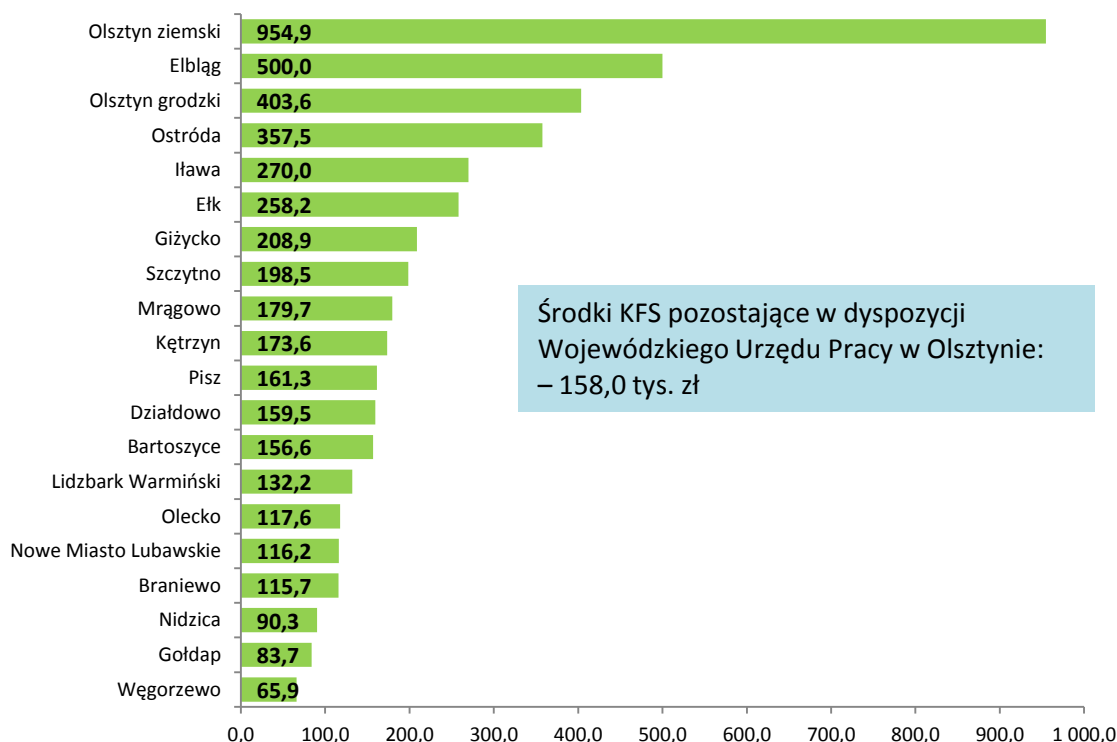
odnotowano w przypadku kwot środków FP na *inne zadania fakultatywne* tj. o 2,7% (o 332,0 tys. zł).

5.1.2. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Od czasu nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy, tj. od dnia 27 maja 2014 roku, pracodawcy po raz drugi mogli skorzystać z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W zamyśle ustawodawcy instrument ten skierowany jest do pracodawców i ich pracowników, którzy chcieliby skorzystać z dofinansowania kształcenia ustawicznego celem zapobieżenia utracie zatrudnienia z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Podobnie jak przed rokiem Minister Pracy i Polityki Społecznej priorytetowo potraktował osoby w wieku 45 lat i więcej.

Podział środków KFS przyznanych samorządowi województwa warmińsko-mazurskiego został dokonany w oparciu o wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na koniec listopada 2014 roku. Propozycja podziału środków KFS, w oparciu o to kryterium, została przedstawiona powiatowym urzędem pracy. W porozumieniu z Wojewódzką Radą Zatrudnienia w Olsztynie oraz wobec braku uwag ze strony samorządów powiatowych Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego na mocy Uchwały numer 9/60/15/V z dnia 10 lutego 2015 roku zaakceptował propozycję podziału środków KFS dla województwa warmińsko-mazurskiego.

Wykres 26. Limit środków KFS przyznanych samorządowi województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku (tys. zł)

Źródło: Uchwała Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 10 lutego 2015 roku numer 9/60/15/V

W roku 2015 samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego otrzymały łącznie 4 703,9 tys. zł, które mogły przeznaczyć na²⁹:

- ✓ określanie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
- ✓ kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
- ✓ egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- ✓ badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ✓ ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym zatrudnieniem.

Ponadto samorządy powiatowe ze środków przyznanych w ramach limitu na rok 2015 mogły sfinansować tzw. działania dodatkowe³⁰:

- ✓ określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;
- ✓ badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS;
- ✓ promocję KFS;
- ✓ konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS.

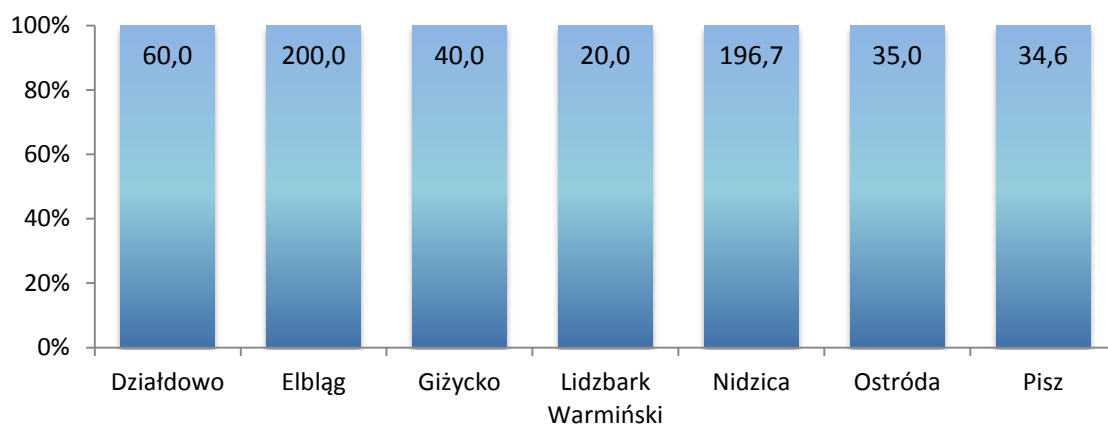
Jednocześnie samorządy powiatowe po wyczerpaniu środków KFS przyznanych limitem mogły ubiegać się o środki rezerwy KFS. Z takiej możliwości skorzystało siedem powiatowych urzędów pracy z województwa warmińsko-mazurskiego, wnioskując łącznie o kwotę 586,3 tys. zł. Środki te zostały wydatkowane w ramach priorytetów ustalonych przez Radę Rynku Pracy, tj.:

- ❖ sukcesywne zaspokajanie zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców/PUP;
- ❖ wsparcie pracodawców oferujących miejsca pracy i zgłaszających trudności z zatrudnianiem pracowników (transport, usługi opiekuńcze);
- ❖ wsparcie branż/przedsiębiorstw restrukturyzowanych, np. branży górnictwa węglowego;
- ❖ wsparcie dla pracowników, którzy mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

²⁹ Zgodnie z art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy,

³⁰ Zgodnie z art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.

Wykres 27. Środki rezerwy KFS pozyskane przez samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 r. (w tys. zł)

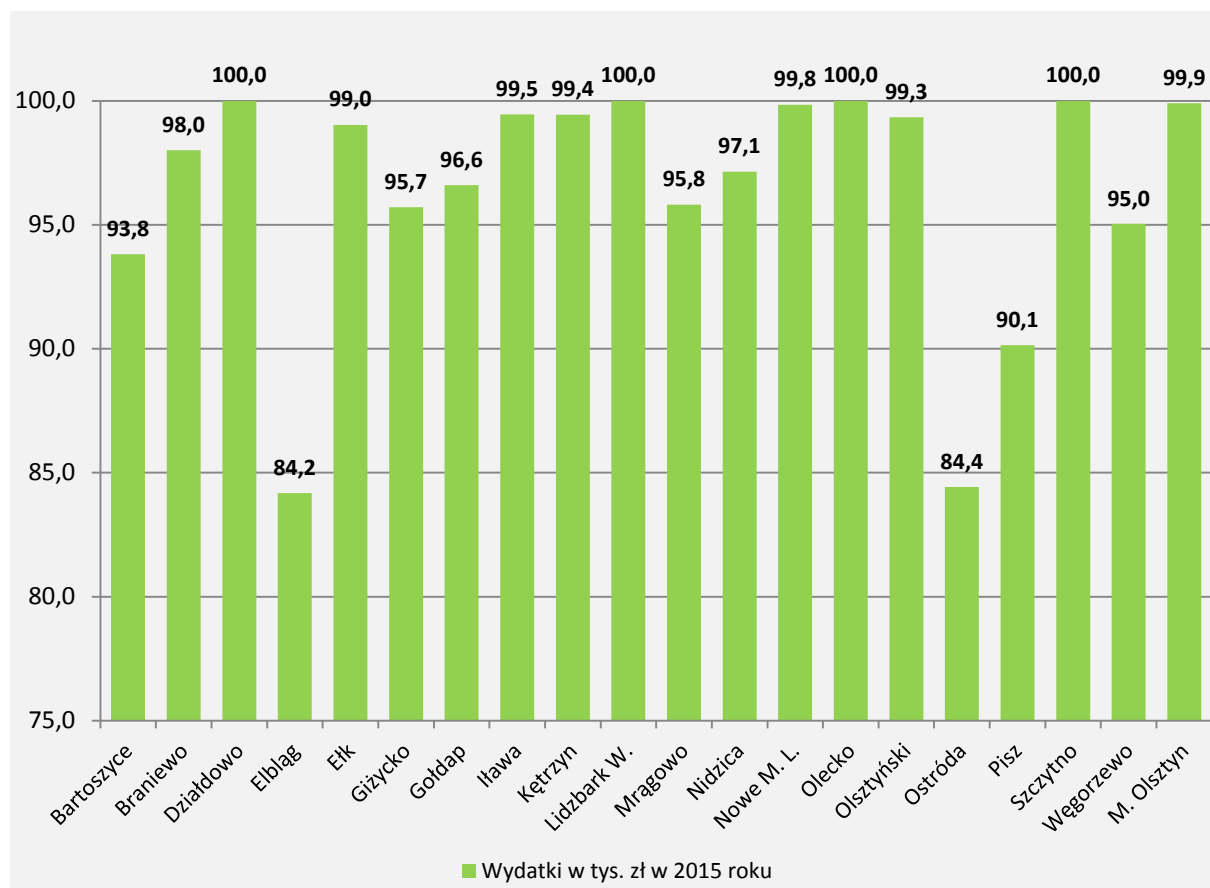
Źródło: Decyzje MPiPS o przyznaniu środków z rezerwy KFS w 2015 r.

W roku 2015 część samorządów powiatowych zawnioskowała o zmniejszenie limitu środków KFS spodziewając się, że środki te nie zostaną wykorzystane do końca roku z uwagi na brak wniosków ze strony pracodawców. W takiej sytuacji znalazło się jedenaście powiatowych urzędów pracy z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, a łączna kwota wszystkich zmniejszeń wyniosła 466,7 tys. zł.

W odniesieniu do roku bazowego, w którym pracodawcy po raz pierwszy mogli wnioskować o środki KFS, w 2015 roku z takiej możliwości skorzystało około pięć razy więcej firm niż przed rokiem. Wśród beneficjentów dofinansowania przeważali pracodawcy z sektora MŚP, głównie prywatnego usługowego. Wśród podpisanych umów dominowały wnioski o sfinansowanie kursów zawodowych, tj. takich, które pozostają w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, a więc mających na celu uzyskanie lub uaktualnienie kompetencji do celów zawodowych, np.: prawo jazdy kat. C, CE; kurs kucharski I i II stopnia; obsługa wózków jezdniowych; szkolenie z uprawnień energetycznych, spawania, i inne.

Łącznie w roku 2015 samorządy powiatowe wydatkowały kwotę 4 600,6 tys. zł, zaspakajając tym samym zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne ze strony pracodawców województwa warmińsko-mazurskiego. Tylko w sześciu powiatach poziom wydatków związanych z obsługą KFS był niższy niż średnia w województwie (95,4%), tj. w powiatach: bartoszyckim (93,8%) elbląskim (84,2%), ostródzkim (84,4%), piskim (90,1%) oraz szczycieńskim (95,0%). Cztery powiaty wydatkowały 100% otrzymanych środków, natomiast pozostałe osiągnęły bardzo wysoki poziom, bo zbliżony do maksymalnego.

**Wykres 28. Wydatki KFS samorządów powiatowych województwa warmińsko-mazurskiego
w 2015 roku (w tys. zł)**

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-02

Do zadań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w ramach KFS należy przede wszystkim promocja tego instrumentu rynku pracy na Warmii i Mazurach. Samorząd Województwa na realizację ww. zadań w roku 2015 otrzymał kwotę 158,0 tys. zł, w ramach której zlecił produkcję i emisję spotów radiowych i telewizyjnych, opracowanie i druk ulotek oraz plakatów, ogłoszenia prasowe w lokalnych gazetach, a także wynajem powierzchni reklamowej na targach pracy.

Łącznie środki będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego zostały wykorzystane w 99,9% (157,9 tys. zł).

5.2. WYDATKOWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., wydatki Funduszu Pracy w województwie warmińsko-mazurskim wyniosły 392 459,2 tys. zł, w tym:

- ❖ wydatki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie – 3 888,2 tys. zł, co stanowi 1,0% ogółu wydatków;
- ❖ wydatki powiatowych urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego – 388 571,0 tys. zł, co stanowi 99,0% ogółu wydatków.

Tabela 16. Struktura wydatków FP w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2014-2015

Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana (do 31.12.2014r.)	
	31.12.2014r.		31.12.2015r.		tys. zł	%
	tys. zł	%	tys. zł	%		
WYDATKI OGÓŁEM, w tym:	423 090,0	100,0%	392 459,2	100,0%	-30 630,8	-7,2%
powiatowe urzędy pracy	421 315,3	99,6%	388 571,0	99,0%	-32 744,3	-7,8%
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie	1 774,7	0,4%	3 888,2	1,0%	2 113,5	119,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

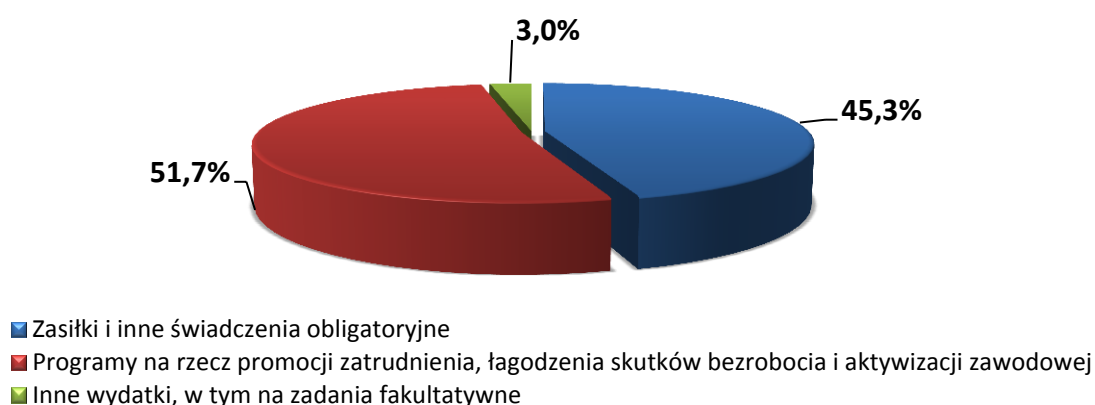
Analizując powyższe dane, w 2015 roku kwota wydatków ogółem Warmińsko-Mazurskiego, była mniejsza o 30 630,8 tys. zł (tj. o 7,2%) w stosunku do roku poprzedniego. Na podobnym poziomie, co „Wydatki ogółem”, kształtowało się zmniejszenie wydatków powiatowych urzędów pracy – tj. o 7,8%. Z kolei, znaczącą zmianę w strukturze wydatków, odnotowano w przypadku nakładów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie tj. wzrost o 119,1% (o 2 113,5 tys. zł). Zwiększenie wydatków WUP związane było z przekazaniem samorządowi wojewódzkiemu nowych zadań tj. obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zlecenie działań aktywizacyjnych oraz przeprowadzenie badań rynku pracy „Barometr zawodów” i „Badanie satysfakcji klienta”.

5.2.1. SAMORZĄDY POWIATOWE

Struktura wydatków Funduszu Pracy

W 2015 roku wydatki FP powiatowych urzędów pracy wyniosły 388 571,0 tys. zł tj. 99,0% ogółu wydatków województwa warmińsko-mazurskiego. Na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne*³¹ przeznaczono 176 120,0 tys. zł. tj. 45,3% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy poniesionych z FP. Z kolei na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* wydatkowano kwotę 200 880,3 tys. zł, czyli 51,7% ogółu wydatków, natomiast na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* – 11 570,7 tys. zł (3,0%).

Wykres 29. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w 2015 roku (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

³¹ Do zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych należą: (1) zasiłki dla bezrobotnych (2) zasiłki przedemerytalne (3) świadczenia przedemerytalne (4) dodatki aktywizacyjne (5) świadczenia integracyjne (6) składki na ubezpieczenia społeczne rolników

W 2015 roku nastąpiła zmiana w udziale procentowym wydatków w odniesieniu do analogicznego okresu 2014 roku tj. o 1,4 pkt. proc. więcej wyniosły wydatki na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* w wydatkach ogółem (tj. 51,7%) oraz o 0,3 pkt. proc. więcej na *inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne* (3%). Natomiast zmniejszył się udział o 1,7 pkt. proc. nakładów na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* (45,3%).

Tabela 17. Struktura wydatków Funduszu Pracy powiatowych urzędów pracy w latach 2014-2015

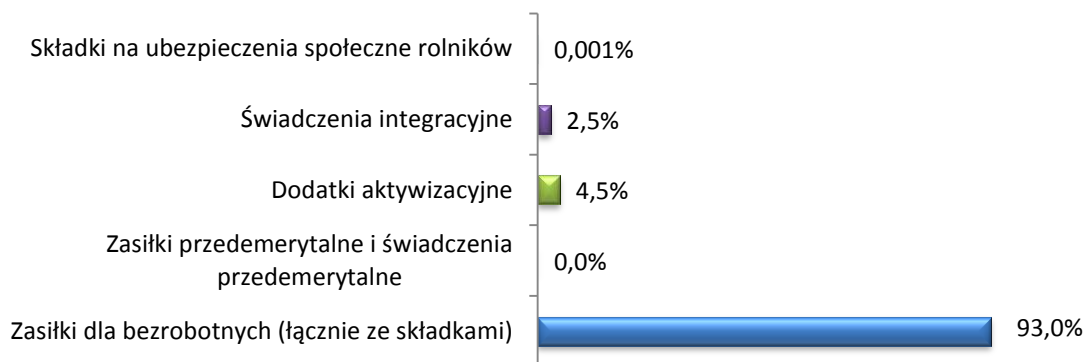
Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana (do 31.12.2014)	
	31.12.2014		31.12.2015			
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem, w tym:	421 315,3	100,0%	388 571,0	100,0%	-32 744,3	-7,8%
zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne	197 809,7	47,0%	176 120,0	45,3%	-21 689,7	-11,0%
programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutkow bezrobocia i aktywizacji zawodowej	211 951,4	50,3%	200 880,3	51,7%	-11 071,1	-5,2%
inne wydatki, w tym na zadania fakultatywne	11 554,2	2,7%	11 570,7	3,0%	16,5	0,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne

W 2015 roku wydatki FP powiatowych urzędów pracy na finansowanie *zasiłków i innych świadczeń obligatoryjnych* wyniosły 176 120,0 tys. zł tj. 45,3% ogółu wydatków powiatowych urzędów województwa warmińsko-mazurskiego. Porównując z rokiem poprzednim, w 2015 roku urzędy pracy wydatkowały o 21 689,7 tys. zł mniej środków na ten cel.

Wykres 30. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w 2015 roku (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* na koniec 2015 roku, stanowiły zasiłki dla bezrobotnych tj. 93% (163 785,8 tys. zł), z czego:

- zasiłek podstawowy – 33,3% (58 727,0 tys. zł);
- zasiłek obniżony – 15,4% (27 045,1 tys. zł);

- zasiłek podwyższony – 24,3% (42 738,6 tys. zł);
- składki na ubezpieczenia społeczne - 20,0% (35 273,3 tys. zł);
- inne³² - 0,001% (1,8 tys. zł).

Najmniejszy udział stanowiły wydatki związane z opłaceniem składek na ubezpieczenie społeczne rolników tj. 0,001% (1,5 tys. zł) ogółu wydatków na *zasiłki i inne świadczenia* oraz nakłady na *świadczenia integracyjne* – 2,5% (4 486,5 tys. zł) i *dodatki aktywizacyjne* tj. 4,5% (7 846,2 tys. zł). Natomiast w 2015 roku nie były ponoszone wydatki na *zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne*.

Tabela 18. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy na zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne w latach 2014-2015

Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana (31.12.2015 do 31.12.2014)	
	31.12.2014		31.12.2015			
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem:	197 809,7	100,0%	176 120,0	100,0%	-21 689,7	-11,0%
Zasiłki dla bezrobotnych (łącznie ze składkami), w tym:	184 562,1	93,3%	163 785,8	93,0%	-20 776,3	-11,3%
- <i>zasiłek podstawowy</i>	65 593,8	33,2%	58 727,0	33,3%	-6 866,8	-10,5%
- <i>zasiłek obniżony</i>	29 002,5	14,7%	27 045,1	15,4%	-1 957,4	-6,7%
- <i>zasiłek podwyższony</i>	49 767,4	25,2%	42 738,6	24,3%	-7 028,8	-14,1%
- <i>składki na ubezpieczenia społeczne</i>	40 182,7	20,3%	35 273,3	20,0%	-4 909,4	-12,2%
- <i>inne</i>	15,7	0,01%	1,8	0,001%	-13,9	-88,5%
Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
Dodatki aktywizacyjne	8 060,5	4,1%	7 846,2	4,5%	-214,3	-2,7%
Świadczenia integracyjne	5 184,4	2,6%	4 486,5	2,5%	-697,9	-13,5%
Składki na ubezpieczenie społeczne rolników	2,7	0,001%	1,5	0,001%	-1,2	-44,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Porównując wydatki w latach 2014-2015, w 2015 roku największy spadek odnotowano w przypadku wydatków związanych z:

- wypłatą innych świadczeń, w skład których wchodzi świadczenia za poszukujących pracy za granicą oraz świadczenia wypłacane cudzoziemcom z UE tj. o 88,5% (o 13,9 tys. zł);
- wypłatą zasiłku podwyższonego tj. o 14,1% (o 7 028,8 tys. zł);
- składkami na ubezpieczenia społeczne z tytułu zasiłku dla bezrobotnych tj. o 12,2% (o 4 909,4 tys. zł);
- wypłatą zasiłku podstawowego tj. o 10,5% (o 6 866,8 tys. zł);
- wypłatą zasiłku obniżonego tj. o 6,7% (o 1 957,4 tys. zł).

³² W skład kategorii „Inne” wchodzi: (1) świadczenia za poszukujących pracy za granicą (2) wypłacone cudzoziemcom z UE

Analizując wydatki według stanu na koniec roku, zarówno na koniec 2014 jak i 2015 roku, największy udział w wydatkach ogółem na *zasiłki i inne świadczenia obligatoryjne* stanowiły zasiłki dla bezrobotnych (odpowiednio 93,3% i 93,0%). Odnotowany spadek w 2015 roku, związany jest z mniejszą liczbą osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku. Według stanu na koniec 2015 roku, kwalifikujących się do tej kategorii było 14 652 osoby, podczas gdy w tym samym okresie 2014 roku, w rejestrach urzędów figurowało 16 348 bezrobotnych z prawem do zasiłku.

5.2.2. STOPIEŃ WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY NA PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (W TYM KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY)

W 2015 roku, powiatowe urzędy pracy na realizację zadań związanych z *programami na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* otrzymały ogółem z FP w ramach środków algorytmicznych oraz dodatkowej środków FP na łączną kwotę 227 913,7 tys. zł, w tym:

- 82 310,4 tys. zł na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS;
- 4 823,5 tys. zł na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Tabela 19. Wykorzystanie środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim (wraz z Krajowym Funduszem Szkoleniowym) w latach 2014-2015³³ (tys. zł)

Wyszczególnienie	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta) ¹ (tys. zł)		Poniesione wydatki FP ² (tys. zł)		Wykorzystanie środków FP (%)	
	Według stanu na:					
	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015
Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - OGÓŁEM, w tym:	214 549,0	227 913,7	211 951,4	200 880,3	98,8%	88,1%
- na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	130 573,2	82 310,4	130 117,2	55 782,7	99,7%	67,8%
- na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	1 007,7	4 823,5	906,2	4 600,6	89,9%	95,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji finansowych Ministra Pracy i Polityki Społecznej¹ oraz sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy².

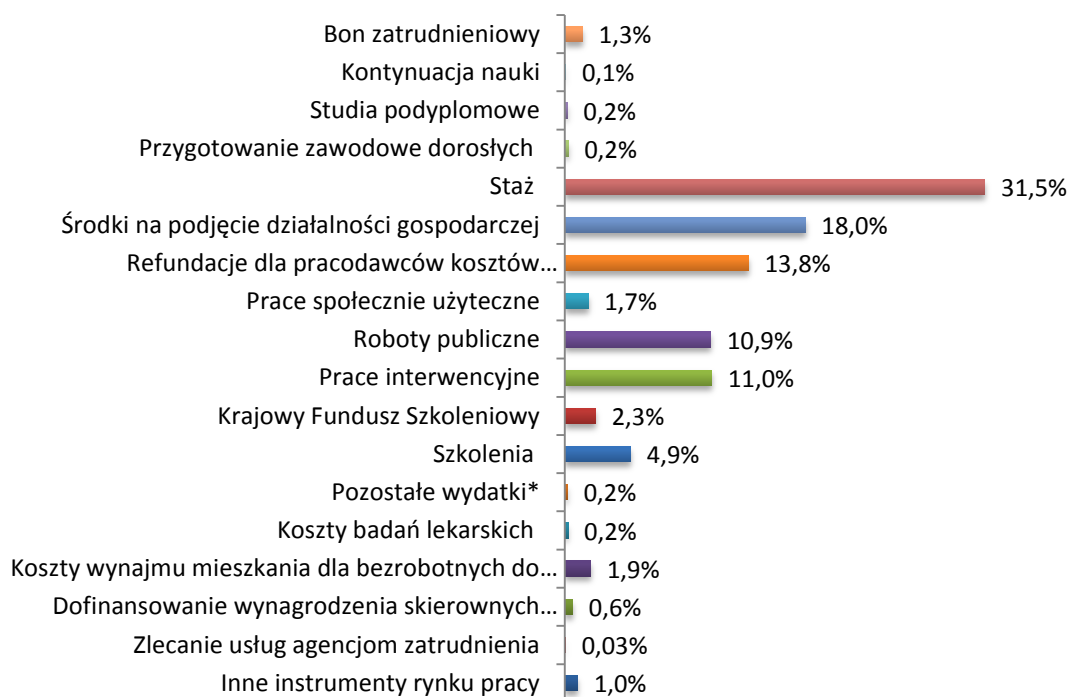
W analizowanym okresie, ogółem środki FP przeznaczone na realizację przez powiatowe urzędy pracy *programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (wraz z KFS)* zostały wykorzystane w 88,1% (o 10,7 pkt. proc. mniej niż w 2014 r.), w tym środki:

³³ Szczegółowy podział środków Funduszu Pracy w rozbiciu na powiaty w załączniku nr 8, załączniku nr 9

- na projekty realizowane ramach EFS – wydatkowano w 67,8%, to o 31,9 pkt. proc. mniej niż przed rokiem;
- na obsługę Krajowego Funduszu Szkoleniowego wykorzystano 95,4% przyznanych środków, o 5,5 pkt. proc. więcej niż w 2014 roku.

Na niższy stopień wykorzystania środków FP ogółem w 2015 roku na programy na rzecz promocji zatrudnienia (...), w stosunku do 2014 roku, przełożył się fakt, niepełnego wykorzystania środków FP na projekty realizowane w ramach EFS tj. Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020. Bezpośrednią przyczyną tego opóźnienia było podpisanie w drugiej połowie roku (19.08.2015r.) Aneksu do Kontraktu Terytorialnego, co przełożyło się na podpisanie umów o dofinansowanie projektów z Powiatowymi Urzędami Pracy dopiero na przełomie października/listopada 2015 roku.

Wykres 31 Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2015 roku

* Ujęte zostały wydatki: (1) zatrudnienie wspierane (2) refundacja składek na ubezpieczenia społeczne (3) wynagrodzenie i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych (4) projekty pilotażowe (5) koszty specyficzne elementów programów specjalnych (6) Grant na telepracę (7) Świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie po przerwie związanej z urodzeniem dziecka lub opieką/Świadczenie aktywizacyjne

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W 2015 roku największy udział procentowy w wydatkach ogółem na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (wraz z KFS)* stanowiły:

- stypendia stażowe tj. 31,5% (63 310,9 tys. zł);
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej tj. 18,0% (36 231,3 tys. zł);
- dotacje dla pracodawców na refundację kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy tj. 13,8% (27 665,4 tys. zł);

- prace interwencyjne tj. 11% (22 133,6 tys. zł);
- roboty publiczne tj. 10,9% (21 975,6 tys. zł).

Tabela 20. Struktura wydatków FP powiatowych urzędów pracy w latach 2014-2015 w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie	Według stanu na:				Zmiana (do 31.12.2014)	
	31.12.2014		31.12.2015			
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Ogółem:	211 951,4	100,0%	200 880,3	100,0%	-11 071,1	-5,2%
Szkolenia, w tym między innymi:	9 204,2	4,3%	9 903,6	4,9%	699,4	7,6%
- bon szkoleniowy	b.d.	-	1 294,7	0,6%	-	-
- stypendium wraz ze składkami	3 556,4	1,7%	3 209,8	1,6%	-346,6	-9,7%
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	906,2	0,4%	4 600,6	2,3%	3 694,4	407,7%
Prace interwencyjne	23 913,0	11,3%	22 133,6	11,0%	-1 779,4	-7,4%
Roboty publiczne	18 220,6	8,6%	21 975,6	10,9%	3 755,0	20,6%
Prace społecznie użyteczne	3 462,5	1,6%	3 494,2	1,7%	31,7	0,9%
Zatrudnienie wspierane	107,3	0,1%	128,0	0,1%	20,7	19,3%
Refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	36 896,3	17,4%	27 665,4	13,8%	-9 230,9	-25,0%
Środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym w ramach spółdzielni socjalnych)	43 232,5	20,4%	36 231,3	18,0%	-7 001,2	-16,2%
Staż (stypendium wraz ze składkami), w tym:	69 329,1	32,7%	63 310,9	31,5%	-6 018,2	-8,7%
- bon stażowy	b.d.	-	700,6	0,3%	-	-
Bon zatrudnieniowy	b.d.	-	2 675,5	1,3%	-	-
Przygotowanie zawodowe dorosłych, w tym:	1 157,0	0,5%	488,4	0,2%	-668,6	-57,8%
- koszty organizacji	536,8	0,3%	86,4	0,0%	-450,4	-83,9%
- stypendium wraz ze składkami	620,2	0,3%	402,0	0,2%	-218,2	-35,2%
Studia podyplomowe, w tym:	254,5	0,1%	355,6	0,2%	101,1	39,7%
- koszty studiów	180,0	0,1%	261,3	0,1%	81,3	45,2%
- stypendium wraz ze składkami	74,5	0,0%	94,3	0,0%	19,8	26,6%
Kontynuacja nauki (stypendium wraz ze składkami)	199,1	0,1%	114,5	0,1%	-84,6	-42,5%
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne, w tym:	28,7	0,0%	43,4	0,0%	14,7	51,2%
- refundacja składek na ubezpieczenia społeczne osób do 30 r.ż.	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
Koszty badań bezrobotnych	b.d.	-	467,3	0,2%	-	-
Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	47,9	0,0%	43,8	0,0%	-4,1	-8,6%
Projekty pilotażowe	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	19,0	0,0%	169,7	0,1%	150,7	793,2%
Grant na telepracę	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
Bon na finansowanie kosztów kształcenia bezrobotnych do 30 r.ż.	817,9	0,4%	b.d.	-	-	-
Koszty wynajmu mieszkania dla bezrobotnych do 30 r.ż.	234,4	0,1%	b.d.	-	-	-
Bon na zasiedlenie	b.d.	-	3 900,3	1,9%	-	-
Dofinansowanie wynagrodzenia skierowalnych bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	149,9	0,1%	1 172,8	0,6%	1 022,9	682,4%
Świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie po przerwie związanej z urodzeniem dziecka lub opieką/Świadczenia aktywizacyjne	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-
Zlecanie usług agencjom zatrudnienia	0,0	0,0%	70,2	0,0%	70,2	-
Inne instrumenty rynku pracy	3 771,3	1,8%	1 935,6	1,0%	-1 835,7	-48,7%
Z kwoty "Ogółem" wydatkowano na:						
a) bezrobotnych do 30 roku życia, w tym dotyczące:	92 207,3	43,5%	90 888,1	45,2%	-1 319,2	-1,4%
- bezrobotnych do 25 roku życia	74 216,7	35,0%	58 488,8	29,1%	-15 727,9	-21,2%
b) bezrobotnych powyżej 50 roku życia	38 901,0	18,4%	29 849,9	14,9%	-9 051,1	-23,3%
c) Program Aktywizacji i Integracji	80,1	0,04%	333,1	0,2%	253,0	315,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

Analizując wydatki na przełomie lat 2014-2015, w 2015 roku nakłady powiatowych urzędów pracy na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* zmniejszyły się o 5,2% (o 11 071,1 tys. zł) w stosunku do 2014 roku. Niemniej jednak, w przypadku niektórych wydatków, odnotowano wzrost, tj.:

- refundacja kosztów specyficznych elementów programów specjalnych tj. ponad siedmiokrotny (o 150,7 tys. zł);
- dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia – ponad sześciokrotny (o 1 022,9 tys. zł);
- realizacja działań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego – ponad czterokrotny (o 3 694,4 tys. zł);

Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku wydatków, które w 2015 roku miały największy udział w wydatkach ogółem, zaobserwowano ich zmniejszenie w stosunku do 2014 roku tj.:

- dotacje dla pracodawców na refundację kosztów wyposażenie i doposażenia stanowiska pracy – o 25% (o 9 230,9 tys. zł);
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – o 16,2% (o 7 001,2 tys. zł);
- staż – o 8,7% (o 6 018,2 tys. zł);
- prace interwencyjne – o 7,4% (1 779,4 tys. zł).

W ramach środków FP przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2015 roku:

- 45,2% wydatkowano na bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 29,1% na młodych do 25 roku życia;
- 29,1% na młodych do 25 roku życia;
- natomiast 14,9% na osoby pozostające bez pracy powyżej 50 roku życia.

W analizowanym okresie zmniejszono nakłady na aktywizację osób do 30 roku życia, tj. o 1,4% (o 1 319,2 tys. zł). Wydatki na aktywizację osób młodych poniżej 25 roku życia zmniejszyły się o 21,2% (o 15 727,9 tys. zł). Z kolei, w stosunku nakładów przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych powyżej 50 r.ż. odnotowano spadek o 23,3% tj. (o 9 051,1 tys. zł).

6. ZLECANIE DZIAŁAŃ AKTYWIZACYJNYCH

Zgodnie z zapisami znowelizowanej Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy, może **zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia**, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia. Marszałek województwa zawiera z wybranym realizatorem oraz z powiatowymi urzędami pracy umowę (umowa o świadczenie działań aktywizacyjnych).

Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których ustalony jest **II lub III profil pomocy**. Do realizatora kieruje się nie mniej niż 200 bezrobotnych, zarejestrowanych w jednym powiatowym urzędzie pracy.

Zgodnie z art. 66d ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie podpisał umowę o zamówienie publiczne na świadczenie działań aktywizacyjnych z wybraną w drodze przetargu nieograniczonego agencją zatrudnienia – Instytutem Badawczo-Szkoleniowym Sp. z o.o. z Olsztyna.

Termin realizacji Zamówienia obejmuje okres od dnia 09.02.2015 r. do 31 grudnia 2016 r., przy czym zakończenie działań aktywizacyjnych wobec uczestników powinno zakończyć się najpóźniej do 31 maja 2016 r.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie dokonał, w ramach województwa, wyboru powiatów, z których do realizatora działań aktywizacyjnych kierowane są osoby bezrobotne. Zgodnie z zapisami ustawy realizacji usługi zlecania działań aktywizacyjnych wybierane są w szczególności powiatowe urzędy pracy, które osiągnęły na dzień 31 grudnia roku poprzedniego wskaźnik procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 pkt proc. poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnęły wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

W województwie warmińsko – mazurskim działaniami aktywizacyjnymi objęto obszar działania czterech powiatowych urzędów pracy:

- ❖ PUP Bartoszyce - 200 osób;
- ❖ PUP Elbląg - 300 osób;
- ❖ PUP Ełk - 200 osób;
- ❖ PUP Ostróda - 300 osób.

Do udziału w działaniach aktywizacyjnych zostało wybranych 1 000 osób długotrwale bezrobotne znajdujące się w rejestrach powiatowych urzędów pracy, w tym: 60% uczestników z ustalonym III profilem oraz 40% uczestników z ustalonym II profilem.

Celem realizacji działań aktywizacyjnych jest doprowadzenie do zatrudnienia i utrzymanie w zatrudnieniu uczestników działań aktywizacyjnych. Minimalny wymagany wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej został określony na poziomie co najmniej 50% oraz minimalny wymagany wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu na poziomie co najmniej 40%.

Na etapie realizacji działań aktywizacyjnych, począwszy od diagnozy sytuacji i planowania działań wobec każdego uczestnika, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie ustalił Minimalny Katalog Usług.

Diagnoza sytuacji i planowania działań aktywizacyjnych

- ❖ ocena sytuacji zawodowej Uczestników, zaprojektowanie działań odpowiadających indywidualnym potrzebom Uczestników zgodnie z wymogami lokalnych rynków pracy, w tym:

- dwa spotkania indywidualne z doradcą zawodowym, mające na celu analizę sytuacji zawodowej Uczestnika,
- jedno spotkanie indywidualne z psychologiem mające na celu ocenę cech psychofizycznych Uczestników oraz wzbudzenie motywacji w przezwyciężeniu biernej postawy, odzyskaniu entuzjazmu i aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia.
- jedno spotkanie indywidualne z doradcą zawodowym mające na celu zaplanowanie indywidualnych działań aktywizacyjnych na podstawie oceny sytuacji zawodowej i uwarunkowań psychofizycznych Uczestnika. Doradca zawodowy sporządza pisemnie Indywidualny Plan Działania dla każdego Uczestnika.

Realizacja działań zaplanowanych na etapie diagnozy sytuacji zawodowej

- ❖ wywołanie zmiany postawy osób bezrobotnych w zakresie poszukiwania pracy, zwiększenie ich motywacji do poszukiwania zatrudnienia, zwiększenie szans na zatrudnienie oraz znalezienie i utrzymanie zatrudnienia, w tym:
 - szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, uwzględniające m.in. tworzenie dokumentów aplikacyjnych;
 - dwa spotkania z doradcą zawodowym mające na celu zapewnienie nadzoru nad prawidłową realizacją zaplanowanych indywidualnych działań;
 - trzy spotkania z pośrednikiem pracy mające na celu przedstawienie Uczestnikowi propozycji ofert pracy;
 - jedno spotkanie z psychologiem mające na celu wzmocnienie i podtrzymanie motywacji Uczestnika w poszukiwaniu zatrudnienia.

Całkowite wynagrodzenie Wykonawcy z tytułu realizacji Umowy nie przekroczy 11 343 420,00 zł brutto.

- ❖ Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kwota wynagrodzenia, jaką może otrzymać Wykonawca za doprowadzenie jednego uczestnika Programu do podjęcia i utrzymania odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przysługuje za:
 - I część wynagrodzenia - 20% wynagrodzenia brutto, tj 2 268, 68 zł brutto – za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;
 - II część wynagrodzenia- 20% wynagrodzenia brutto, tj 2 268, 68zł brutto – za doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni;
 - III część wynagrodzenia- 30% wynagrodzenia brutto, tj 3 403,03zł brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań Wykonawcy, przez okres minimum 90 dni;
 - IV część wynagrodzenia- 30% wynagrodzenia brutto, tj 3 403,03zł brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności

gospodarczej podjętej w wyniku działań Wykonawcy, przez okres minimum 180 dni.

Według stanu na koniec 2015 roku Wykonawca złożył dwa wnioski o wypłatę wynagrodzenia, w związku z powyższym po weryfikacji dokumentów potwierdzających spełnienia warunków wypłaty, Zamawiający dokonał wypłaty wynagrodzenia za 855 uczestników programu (w tym: za przeprowadzenie diagnozy 842 uczestników programu oraz zatrudnienie 13 uczestników programu) na łączną kwotę 1 939,7 tys. zł.

7. ZADANIA WUP OLSZTYN ZLECONE PRZEZ MPiPS

Sekretarz Stanu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, pismem z dnia 26 marca 2015 roku, znak: DRP-VI.4018.1.2015.SK, przekazał podpisaną umowę w sprawie dofinansowania ze środków FP części zadań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, na podstawie art. 109 ust. 7a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z Umową nr DRP-VI/16/SK/2015 z dnia 26 marca 2015 r., zawartą pomiędzy ministrem reprezentowanym przez Sekretarza Stanu a Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego, reprezentowanym przez Zarząd Województwa, minister przekazał w 2015 roku:

- 1) 186,3 tys. zł na przeprowadzenie badania pn. „Badanie satysfakcji klienta”;
- 2) 40,0 tys. zł na przeprowadzenie badania pn. „Barometr zawodów”.

7.1. BADANIE SATYSFAKCJI KLIENTA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

W okresie od sierpnia do września 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, realizował ilościowe badanie satysfakcji klienta powiatowych urzędów pracy.

- ❖ koordynator regionalny badania w poszczególnych powiatowych urzędach pracy - Wojewódzki Urząd Pracy w danym województwie,
- ❖ koordynator ogólnopolski - Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

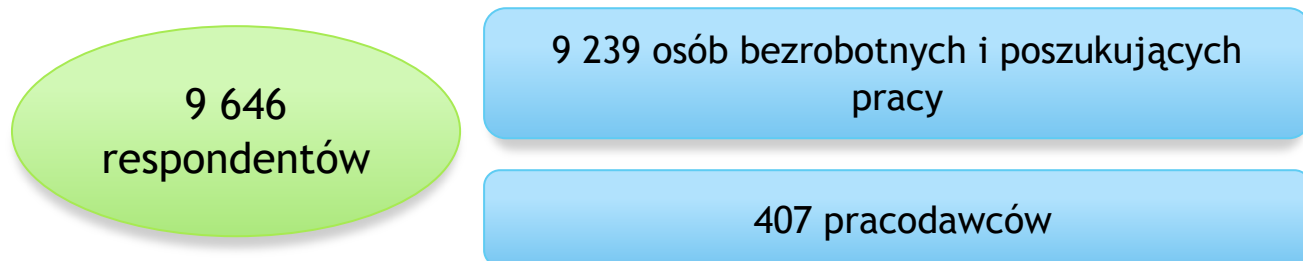
cel

- ❖ ocena jakości obsługi klienta powiatowych urzędów pracy
- ❖ określenie oczekiwań klientów wobec urzędu pracy oraz w jakim stopniu oczekiwania te zostały spełnione.

W ramach celu głównego określono cztery **cele szczegółowe**, poprzez które Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie chciał:

- określić oczekiwania klientów wobec urzędu oraz stopień spełnienia tych oczekiwań,
- określić ranking istotności wymiarów obsługi,
- określić stopień satysfakcji z poszczególnych wymiarów obsługi,
- ocenić wsparcie wprowadzone znowelizowaną ustawą z dnia 14 marca 2014 roku.

- grupa respondentów uczestniczących w badaniu obejmuje **osoby bezrobotne i poszukujące pracy** zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy na dzień przeprowadzenia badania oraz **pracodawcy korzystający z usług powiatowego urzędu pracy**, z którymi w 2015 roku zostały zawarte umowy zgodnie z art. 59b ust 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i pracodawcy, którzy w 2015 roku zamieścili w urzędzie oferty pracy ze środków własnych.

Łącznie na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wielkość próby została określona na 9%, tj. 9 646 osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców. W tym bezrobotni stanowili największą grupę respondentów wśród ogółu ankietowanych – 7 833 osoby, tj. 84,8%. Poszukujący pracy to odpowiednio 1 406 osób, tj. 15,2%. Natomiast liczba pracodawców została określona na 407 osób, z czego zdecydowaną większość stanowili przedsiębiorcy z sektora prywatnego – 318 osób (78,1%), z sektora publicznego natomiast 89 osób (21,9%).

❖ Oczekiwanie, otrzymane wsparcie i jego ocena.

Przeprowadzone badanie ankietowe miało na celu określenie oczekiwań klientów wobec urzędu pracy oraz to, w jakim stopniu oczekiwania te zostały spełnione. W kwestionariuszu uwzględniono różne formy wsparcia skierowanego do bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców.

- Zgodnie z wynikami badań **bezrobotni i poszukujący pracy najczęściej oczekiwali oferty pracy w kraju (75%), pracodawcy natomiast najbardziej zainteresowani byli otrzymaniem wsparcia w postaci kształcenia własnego lub swoich pracowników (62,2%).**
- Z badania wynika, że **aż 89,9% bezrobotnych i poszukujących pracy otrzymało ubezpieczenie zdrowotne, natomiast tylko 21,5% ofertę pracy w kraju.** Z kolei wśród pracodawców **60,7% respondentów otrzymało wsparcie w postaci znalezienia kandydata do pracy**, a jedynie 10,6% z nich otrzymało pomoc w postaci dofinansowania kształcenia własnego lub swoich pracowników.
- **Najwyżej ocenianymi formami wsparcia**, tj. takimi gdzie pomoc całkowicie spełniała oczekiwania klienta były: **wśród bezrobotnych i poszukujących pracy – ubezpieczenia zdrowotne (79,1%); wśród pracodawców – refundacja/dofinansowanie części wynagrodzeń (81,3%).** Natomiast najwięcej negatywnych ocen odnotowały: wśród bezrobotnych i poszukujących pracy – oferty pracy za granicą i w kraju (odpowiednio 21,1% i 17,7%); wśród pracodawców – kształcenie własne lub swoich pracowników oraz dofinansowanie/pożyczka na wyposażenie miejsca pracy/”grant” na telepracę (odpowiednio 4,7% i 4,0%).

Analizując odpowiedzi respondentów wynika, iż ponad połowa bezrobotnych i poszukujących pracy pytanych o ocenę otrzymanych form wsparcia odpowiedziała, iż spełniły one całkowicie ich oczekiwania (51,9%), a 9,4% odpowiedziało, iż w ogóle nie było zadowolone z zaoferowanej pomocy. Natomiast wśród pracodawców pytanych o ocenę otrzymanych form wsparcia - 70% ankietowanych odpowiedziało, iż wsparcie spełniło całkowicie ich oczekiwania, a tylko 2,5% odpowiedziało, iż w ogóle nie było zadowolone z zaoferowanej pomocy.

❖ Ocena i istotność wymiarów obsługi

Na satysfakcję klienta wpływ mają różne wymiary obsługi w urzędzie (m.in. zaangażowanie oraz kultura osobista pracowników, wiedza i kompetencje pracowników, komunikacja, czas obsługi czy też przystępność, wyposażenie urzędu, odległość od miejsca zamieszkania, a także dostępność form wsparcia), dlatego też realizowane badanie miało wykazać, który z wymienionych czynników ma największy wpływ na satysfakcję klienta urzędu pracy, a także jak oceniane są poszczególne wymiary obsługi w urzędzie z doświadczenia respondenta.

Zdaniem bezrobotnych i poszukujących pracy **największy wpływ na poziom satysfakcji klienta urzędu pracy miały zaangażowanie oraz wiedza i kompetencje pracowników (90,6%)**. W grupie bezrobotnych i poszukujących pracy **najlepiej ocenianym wymiarem obsługi była kultura osobista i życzliwość pracowników (74%)**. Spośród osób korzystających z dostępnych wymiarów obsługi klienta, średnio 55,2% uznawało, że jest bardzo zadowolona z obsługi w ich urzędach pracy.

Zdaniem pracodawców **najistotniejszy wpływ na poziom satysfakcji klienta mają kultura osobista i życzliwość oraz wiedza i kompetencje pracowników (odpowiednio 93,6% oraz 92,1%)**. Podobnie jak w przypadku bezrobotnych i poszukujących pracy, również **pracodawcy najlepiej oceniali kulturę osobista i życzliwość pracowników urzędów pracy**. Prawie 79% respondentów odpowiedziało, że na podstawie swoich dotychczasowych doświadczeń może stwierdzić, iż jest w pełni usatysfakcjonowanych z tego aspektu obsługi.

❖ Postrzeganie zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy

Z odpowiedzi ankietowanych wynika, iż to **większa liczba pracodawców korzystała ze wsparcia urzędu pracy przed czerwcem 2014**. Na 407 pytanych pracodawców, fakt ten potwierdziło 349 osób (**tj. 85,7%**). Natomiast wśród drugiej grupy badanych, tj. bezrobotnych i poszukujących pracy, na 9 239 ankietowanych 5 059 osób (tj. 54,8%) potwierdziło, że korzystało z usług urzędu pracy w tym okresie.

Ankietowani, którzy korzystali z usług rynku pracy przed czerwcem 2014 roku zapytani zostali o to, czy uważają, że obecnie jest więcej możliwości wsparcia. **Z odpowiedzi ankietowanych wynika, iż 36,7% bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 39,3% pracodawców uważa, że nowelizacja ustawy przyniosła więcej możliwości wsparcia**. Opinią prawie 32% bezrobotnych oraz 14,6% pracodawców zmiana nie jest zauważalna w dostępnych formach wsparcia. Zdaniem 32% bezrobotnych i poszukujących pracy oraz 46,1% pracodawców ciężko określić, czy obecnie jest więcej form wsparcia.

Na podstawie zabranych baz danych Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie zobowiązany był do sporządzenia raportu regionalnego, w którym zawarto opis organizacji badania, doboru

próby oraz techniki badawczej, a także analizę i interpretację wyników badań z uwzględnieniem wyników dla poszczególnych powiatowych urzędów pracy oraz weryfikację hipotez badawczych.

7.2. BAROMETR ZAWODÓW

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej, „Barometr zawodów” od 2015 roku jest wdrażany we wszystkich 16 województwach w Polsce. Koordynatorem ogólnopolskim badania jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Organizacją badania w województwie zajął się Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

W okresie od 21 września do 29 października 2015 r. pracownicy WUP Olsztyn przeprowadzili 20 paneli eksperckich odbywających się w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, a następnie, na tej podstawie, przygotowali materiał podsumowujący badanie - raport wojewódzki - zgodnie z wytycznymi koordynatora ogólnokrajowego – WUP Kraków.

W panelach eksperckich, moderowanych przez koordynatora wojewódzkiego, wzięli udział pracownicy powiatowych urzędów, których wiedza, kwalifikacje i znajomość rynku pracy pozwoliły na dokonanie analizy sytuacji na lokalnych rynkach pracy pod kątem zapotrzebowania na pracowników w określonych zawodach.

Największą grupę (139 zawodów) na warmińsko- mazurskim rynku pracy stanowić będą w 2016 r. zawody zrównoważone, tzn. takie, w których podaż i popyt na rynku pracy równoważą się. Wśród ocenionych zawodów znalazły się także i takie, w których w 2016 roku będzie większe, bądź mniejsze zapotrzebowanie na pracowników³⁴. Na poziomie regionu wskazano 12 zawodów deficytowych (m.in. kierowcy samochodów ciężarowych, kierowcy autobusów, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, pielęgniarzy, spawacze metodą MIG/MAG i TIG) i 17 zawodów nadwyżkowych (m.in. ekonomiści, pedagodzy, politolodzy, historycy i filozofowie, specjaliści administracji publicznej, specjaliści technologii żywności i żywienia, socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych), natomiast 9 zawodów w skali województwa nie zostało ocenionych, ponieważ nie są one charakterystyczne dla województwa i występują bardzo rzadko (m.in. geologowie, geografowie i geofizycy, projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży, pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych).

Badanie „Barometr zawodów” stanowi prognozę krótkookresową dotyczącą lokalnych rynków pracy naszego województwa. Prognoza ta wskazuje, jakie będzie zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w poszczególnych powiatach oraz całym województwie. Badanie to może stanowić jedno ze źródeł informacji dla osób poszukujących zatrudnienia, jak i dla pracowników, którzy pomagają w znalezieniu pracy. Barometr zawodów to także mapa informacyjna dla szkół, które kształcą przyszłe kadry województwa warmińsko- mazurskiego.

³⁴ Wyniki badania zostały udostępnione w ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych publikacjach (w raportach i na plakatach) oraz w serwisie internetowym pod adresem: www.barometrzwodow.pl

8. DZIAŁANIA W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

8.1. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) – STAN REALIZACJI NA KONIEC 2015 ROKU

W związku z zamiarem zakontraktowania w jak najwyższym stopniu środków dostępnych w PO KL, na podstawie wystąpienia IZ PO KL w IV kwartale 2014 roku, na początku 2015 r. przeprowadzono procedurę podpisania aneksów do 42 umów o dofinansowanie projektów w trakcie realizacji - w tym 37 - w Działaniu 8.1 *Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*, dotyczących głównie wsparcia regionalnych przedsiębiorców oraz 5 w Priorytecie VI – pomoc dla osób bezrobotnych. Zwiększono kwoty dofinansowania w sumie o ponad 5,1 mln zł i wydłużono okres realizacji projektów maksymalnie do końca września 2015 rok. W wyniku tego działania, zakres projektów został znacznie zwiększony tj. dodatkowo:

- ❖ 38 przedsiębiorstw uzyskało wsparcie;
- ❖ 814 osób (pracownicy przedsiębiorstw i bezrobotni) podniosło kwalifikacje;

W ramach projektów systemowych PUP (Poddziałanie 6.1.3. *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych*) - trwających w sumie 7 lat, zakontraktowano prawie 542 mln zł. środków Funduszu Pracy co stanowi ponad 110% dostępnej w tym Poddziałaniu alokacji.

W roku 2015 analizowano realizację wskaźników określonych dla Priorytetu VI i Działania 8.1. Wszystkie **wskaźniki zostały osiągnięte na poziomie przekraczającym 100% wartości docelowej**. Było to możliwe dzięki dużemu zainteresowaniu grup do których wsparcie adresowano i dzięki właściwemu gospodarowaniu środkami publicznymi – umożliwiło to wsparcie większej liczby osób.

❖ **Efekty realizacji PO KL wg. stanu na 31 grudnia 2015 roku:**

- ✓ prawie 73 tys. osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo ukończyło udział w projektach szkoleniowych i podniosło kwalifikacje w tym:
 - około 4 tys. osób niepełnosprawnych, około 10 tys. osób powyżej 50 roku życia, ponad 40 tys. kobiet, blisko 32 tys. osób z terenów wiejskich;
 - prawie 8 tys. przedsiębiorstw z Warmii i Mazur wsparto w ramach projektów dofinansowanych ze środków EFS ;
 - ponad 37 tys. pracowników regionalnych firm zakończyło udział w projektach szkoleniowych i podniosło kwalifikacje tym ok. 18,5 tys. to osoby o niskich kwalifikacjach a ponad 7 tys. to osoby w wieku 50+;
 - liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy i zwolnionych, objętych wsparciem w tzw. projektach outplacementowych wyniosła ok. 2400;
 - powstało w sumie ponad 12,7 tysięcy nowych podmiotów gospodarczych;
 - średni wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w 2015 r. w projektach aktywizujących osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo wyniósł 51,5%.

8.2. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 (PO WER)

W 2015 roku po etapie programowania, planowania i przygotowań, WUP jako Instytucja Pośrednicząca rozpoczął realizację działań w ramach **nowej perspektywy finansowej w PO WER**. W pierwszej kolejności w kwietniu został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy w Poddziałaniu 1.1.2. *Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój*. W celu wsparcia pracowników PUP zaangażowanych we wdrażanie PO WER, zorganizowano i przeprowadzono 2 spotkania i konsultacje na etapie przygotowywania wniosków.

Wnioski o dofinansowanie były składane w okresie od 7 do 21 kwietnia. Ostatecznie, **umowy o dofinansowanie projektów pozakonkursowych zostały podpisane w dniu 1 lipca na kwotę ogółem 32,3 mln zł.**

W listopadzie zostały ogłoszone **3 konkursy** na obszarach subregionów olsztyńskiego, elbląskiego i elckiego w Poddziałaniu 1.2.2 PO WER (wsparcie dla osób biernych zawodowo i bezrobotnych). Kwoty przeznaczone na realizację tych konkursów to w sumie około 18 mln zł. Nabór przeprowadzono w grudniu, wpłynęło **160 wniosków** na kwoty wielokrotnie przekraczające dostępne w konkursach alokacje. Rozstrzygnięcie konkursów i podpisanie pierwszych umów o dofinansowanie projektów konkursowych w PO WER przewidziane jest w okresie marzec - kwiecień 2016 roku.

8.3. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020 (RPO WiM)

W roku 2015 zadania WUP, jako Instytucji Pośredniczącej, w zakresie RPO w dużej mierze koncentrowały się na przygotowaniach do rozpoczęcia realizacji Działań, za które WUP jest odpowiedzialny, stosownie do podpisanego **18 sierpnia Porozumienia w sprawie realizacji RPO WiM**. Wykonano wiele zadań, od podstaw, w zakresie przygotowania m.in.: Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych wraz z kryteriami wyboru projektów na 2015 r., Instrukcji wykonawczej (procedur), której kompletna wersja była zatwierdzona w grudniu, Lokalnego Systemu Informatycznego - wzorów wniosków o dofinansowanie (pozakonkursowego i konkursowego) wraz z instrukcją, procedury naboru kandydatów na ekspertów, aneksu do kontraktu terytorialnego w kwestii wkładu budżetu państwa (negocjacje z MliR) itd.

W zakresie projektów pozakonkursowych PUP - **nabór wniosków ogłoszono w dniu 19 sierpnia 2015 r.** (do 18 września). Umowy o dofinansowanie projektów podpisano w okresie 26 października – 3 listopada **na kwotę ogółem 54 632 854 zł**, w tym na 2015 r. 45 903 679 zł (limit na 2015r. wynosił 49 990 000 zł. – PUP wnioskowały o niższą kwotę na 2015 r. ze względu na duże opóźnienie w stworzeniu odpowiednich warunków dla uruchomienia projektów i wydatkowania środków.

Podobnie jak w PO WER, ze względu na opóźnienia, projekty mogą być realizowane do połowy 2016 r. Pozwoli to racjonalnie wydatkować środki EFS, a przede wszystkim udzielić kompleksowego wsparcia osobom bezrobotnym zrekrutowanym do projektów w 2015 roku.

Opóźnienie w dużej mierze spowodowane było bardzo późnym, bo dopiero 18 sierpnia, podpisaniem Aneksu nr. 1 do Kontraktu terytorialnego dla województwa warmińsko-mazurskiego

na podstawie którego dysponent Funduszu Pracy rozpoczął przekazywanie do PUP środków na realizację projektów w RPO. Podsumowanie efektów i wpływu opóźnień na poziom wymaganych wskaźników rezultatu i produktu nastąpi w 2016 r. po złożeniu przez PUP, zweryfikowaniu i zatwierdzeniu wniosków o płatność.

W związku z dużym opóźnieniem, niezależnym od WUP, znaczna część środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów w 2015 r. będzie niewykorzystana. Prawdopodobnie środki te zostaną przesunięte do wykorzystania w dalszych latach.

W dniu **30 listopada WUP ogłosił 13 konkursów:**

- ❖ **w 3 subregionach (olsztyński, elbląski, elcki) w Działaniu 10.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia** (bezrobotnych i biernych zawodowo), pula środków wynosi 8 mln zł;
- ❖ **w 7 obszarach województwa w Działaniu 10.3. Rozwój samozatrudnienia** (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej), pula środków wynosi 14 mln zł;
- ❖ **oraz 3 w subregionach w Działaniu 10.5 Wsparcie pracowników i osób zwolnionych poprzez działania outplacementowe**, pula środków wynosi 9 mln zł.

Ogólna kwota alokacji konkursowych wynosi 31 mln. zł. Nabór rozpoczęto 31 grudnia 2015 roku. Zakończenie oceny planowane jest na marzec 2016 roku.

Wojewódzki Urząd Pracy, realizował działania informacyjno-promocyjne, wśród których na uwagę zasługują:

- Współpraca przy organizacji Dni Otwartych Funduszy Europejskich – weryfikacja i zaproponowanie dla IZ PO KL beneficjentów pod kątem poprawności realizacji projektu, w celu zakwalifikowania do udziału w przedsięwzięciu.
- Przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy i nadzór nad realizacją i emisją w regionalnych mediach: usługi **produkcji minireportaży promujących PO KL**, przedstawiających historie ludzi, których życie zmieniło się dzięki wsparciu EFS (uczestnicy projektów dofinansowanych przez WUP) oraz usługi opracowania redakcyjnego dwóch artykułów promujących PO KL, opisujących dobre praktyki wśród projektów zrealizowanych w ramach Priorytetu VI i Działania 8.1.
- Przygotowanie oraz przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy i nadzór nad realizacją w listopadzie usługi dotyczącej 5 szkoleń (2-dniowych) dla potencjalnych wnioskodawców w PO WER – **udział wzięło w sumie 60 osób**. Szkolenia dotyczyły zasad aplikowania, kwalifikowalności wydatków oraz obsługi systemu informatycznego SOWA (System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych).
- Przygotowanie i realizacja **2 spotkań informacyjnych** związanych z konkursami ogłoszonymi w PO WER (w listopadzie) i RPO (w grudniu) w sumie **udział wzięło 90 osób** – przedstawiciele potencjalnych beneficjentów.
- Współpraca z Departamentem Koordynacji Promocji UM w zakresie programowania działań informacyjno-promocyjnych RPO.
- Przygotowanie planów działań informacyjno-promocyjnych na 2015 r. i 2016 r.

8.4. PROJEKT SYSTEMOWY WSPARCIE DORADZTWA ZAWODOWEGO I POŚREDNICTWA PRACY W WUP W OLSZTYNIE W RAMACH PODDZIAŁANIA 6.1.2. PO KL

W 2015 roku budżet projektu wynosił 376 467,00 zł. Łącznie w 2015 roku w ramach projektu **wydatkowano kwotę w wysokości 364 859,95 zł.**, co stanowi prawie 98% środków przeznaczonych na 2015 r.

Głównym celem projektu jest wzrost jakości usług świadczonych przez WUP w Olsztynie poprzez zatrudnienie pracowników, wyposażenie ich stanowisk pracy oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych. W 2015 roku realizacja przewidzianych w projekcie zadań przebiegała następująco:

Zadanie 1 „Zatrudnienie pracowników”:

- W 2015 roku pokryto koszty wynagrodzenia doradców zawodowych i pośredników pracy zatrudnionych w ramach projektu wraz z premią i pochodnymi, koszty dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz nagród.

Zadanie 2 „Szkolenia pracowników”:

- W 2015 roku pokryto wydatki związane z udziałem doradców zawodowych i pośredników pracy w szkoleniach. Zakupiono również materiały metodyczne – szkoleniowe dla doradców zawodowych, wykorzystywane w pracy z klientami Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oraz testy badające predyspozycje zawodowe DIALECHO (roczne ryczałty punktów).

Zadanie 3 „Monitoring i ewaluacja projektu” oraz zadanie 4 „Informacja i promocja” nie generują kosztów w projekcie.

Zadanie 5 „Zarządzanie projektem”:

- Zarządzanie projektem. Współfinansowano wynagrodzenia 4 osób obsługujących projekt wraz z premią i pochodnymi oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne.

8.5. POMOC TECHNICZNA PO KL

Od 2007 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, jako Instytucja Pośrednicząca II stopnia PO KL korzysta ze środków Pomocy Technicznej PO KL. Służą one w szczególności zapewnieniu technicznego i finansowego wsparcia procesu zarządzania, wdrażania, kontroli PO KL, sprawnej i efektywnej realizacji obowiązków dotyczących prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych, dotyczących pomocy udzielanej z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników.

Wyżej wymienione działania realizowane są poprzez przygotowywany co roku Roczny Plan Działania Pomocy Technicznej POKL, składający się 5 Planów:

- Roczny Plan Kontroli - (szkolenia, kursy, delegacje krajowe i zagraniczne),
- Roczny Plan Szkoleń - (koszty delegacji pracowników),
- Roczny Plan Kosztów Instytucji - (koszty osobowe oraz pozostałe koszty instytucji),

- Roczny Plan Działań Informacyjno-Promocyjnych - (szkolenia dla beneficjentów, promocja najlepszych praktyk PO KL w mediach i publikacja ogłoszeń prasowych, konferencja sektorowa),
- Roczny Plan Kosztów Wdrażania - (koszt wynagrodzenia ekspertów, koszt delegacji służbowych).

Łączne wydatki w 2015 r. w ramach Roczego Planu Działań Pomocy technicznej POKL wyniosły 4 395 059,97 zł.

8.6. POMOC TECHNICZNA RPO WiM 2014 – 2020

Finansowanie zadań w ramach Pomocy Technicznej RPO WiM 2014 – 2020 rozpoczęto w grudniu 2015 r. Celem przedsięwzięcia jest zapewnienie efektywnego wsparcia w zakresie wdrażania RPO WiM 2014 – 2020 przez WUP Olsztyn jako Instytucji Pośredniczącej w ramach Osi Priorytetowej 10 Regionalny rynek pracy. Pomoc techniczna RPO WiM realizowana jest przez WUP Olsztyn w dwóch odrębnych projektach w ramach Działań Osi Priorytetowej 12:

- Działanie 12.1 Wsparcie procesu przygotowania, wdrażania, monitorowania i kontroli;
- Działanie 12.3 Działania informacyjne i promocyjne.

W ramach PT RPO WiM zaplanowano na 2015 r. wydatki w łącznej wysokości 161 900,00 zł., w tym Działanie 12.1 - 101 400,00 zł oraz Działanie 12.3 - 60 500,00 zł.

- W ramach Działania 12.1 sfinansowano następujące zadania:

- **Zatrudnienie.** W 2015 roku pokryto koszty wynagrodzenia pracowników zaangażowanych we wdrażanie RPO WiM wraz z pochodnymi, premią, dodatkami (12,45 etatu).
- **Kontrola.** W 2015 roku planowano pokryć koszty delegacji w związku z prowadzeniem kontroli u beneficjentów pozakonkursowych. Przeprowadzenie kontroli nie było możliwe w związku z faktem, iż do końca 2015 roku nie wpłynął do WUP Olsztyn żaden wniosek o płatność beneficjenta pozakonkursowego RPO WiM, będący pierwszym etapem do rozpoczęcia działań zmierzających do przeprowadzenia kontroli realizacji projektu u beneficjenta.
- **Koszty organizacyjne, techniczne i administracyjne** w ramach Zadania 3 - sfinansowano koszty najmu i eksploatacji pomieszczeń zajmowanych przez pracowników wdrażających RPO WiM.

Łącznie w ramach Działania 12.1 wydatki wyniosły 68 989,50 zł.

- W ramach Działania 12.3 sfinansowano następujące zadanie:

- Kompleksowa organizacja spotkania informacyjnego dla potencjalnych beneficjentów, poświęconego omówieniu założeń konkursów ogłoszonych przez WUP w ramach Działań 10.2, 10.3 i 10.5 RPO WiM oraz omówieniu zasad pracy w systemie LSI i poszczególnych jego funkcjonalności. Na realizację zadania wydano kwotę w wysokości 1 300 zł.

Łącznie w ramach Działania 12.3 wydatki wyniosły 1 300,00 zł.

8.7. POMOC TECHNICZNA PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ (PO WER)

Plan budżetu Pomocy technicznej PO WER na rok 2015 – 326 456,00 zł.
Wydatki w 2015 roku (listopad – grudzień) – 186 915,10 zł.

- Zatrudnienie (wynagrodzenia pracowników zaangażowanych we wdrażanie PO WER w miesiącach listopad – grudzień).
- Podnoszenie kwalifikacji (szkolenie ofertowe, kurs j. angielskiego, koszty delegacji).
- Kontrola (koszty delegacji służbowych).
- Wsparcie procesu realizacji (delegacje pracowników na spotkanie/grupy robocze).
- Informacja i promocja (organizacja szkoleń dla potencjalnych beneficjentów oraz spotkania informacyjnego dla potencjalnych beneficjentów w związku z ogłoszeniem konkursów w ramach Osi I PO WER).
- Koszty organizacyjne, techniczne i administracyjne

8.8. WERYFIKACJA I AUTORYZACJA PŁATNOŚCI

8.8.1. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI (PO KL)

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) kontynuowano działania podjęte w latach poprzednich. W związku z tym, że na koniec roku 2014 pozostały wolne środki do zakontraktowania w poszczególnych Działaniach podjęto decyzję o wykorzystaniu dostępnych środków. Ze względu na brak możliwości podpisania nowych umów zdecydowano o zwiększeniu dofinansowania oraz wydłużeniu projektów będących w trakcie realizacji. Wszystkie aneksy zostały podpisane w styczniu 2015 r.

W 2015 roku zrealizowanych było jeszcze 66 projektów, w ramach których złożonych zostało 279 wniosków o płatność na **łącną kwotę 42 689 690,41 zł**, w tym:

- ❖ w Działaniu 6.1 – 83 wnioski na łączną kwotę 21 802 159,45 zł,
- ❖ w Działaniu 6.2 – 27 wniosków na łączną kwotę 5 674 526,18 zł,
- ❖ w Działaniu 8.1 – 169 wniosków na łączną kwotę 15 213 004,78 zł.

W związku z tym, iż w ramach Działania 8.1 okres realizacji projektów został wydłużony do końca października 2015 r. oraz w ramach Działania 6.2 jednego projektu do 31.12.2015 r., niemożliwe było zatwierdzenie wszystkich złożonych wniosków o płatność. WUP w Olsztynie (Instytucja Pośrednicząca II stopnia) zobligowany jest do sporządzenia Karty zamknięcia Działania wraz ze sprawozdaniem końcowym najpóźniej w dniu 30 marca 2016 r.

8.8.2. PERSPEKTYWA FINANSOWA 2014-2020

Równocześnie z kończeniem realizacji projektów w ramach POKL rozpoczęte zostały działania w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. WUP w Olsztynie powierzono realizację:

- ❖ Działan 1.1 i 1.2 w ramach Osi Priorytetowej I Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER),
- ❖ Działan 10.1, 10.2, 10.3, 10.4 i 10.5 w ramach Osi Priorytetowej 10 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (RPO WiM).

8.8.3. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ (PO WER)

W ramach pierwszego naboru podpisanych zostało **20 umów o dofinansowanie projektów** pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy na łączną kwotę 33 634 385 zł. Podpisano również 16 aneksów do umów związanych przede wszystkim ze zmianami poziomu dofinansowania.

Niedopracowanie dokumentów oraz narzędzi służących do obsługi programu spowodowało trudności w jego wdrażaniu. Dominujące znaczenie miały opóźnienia związane z funkcjonowaniem systemu SL 2014. W momencie oddania systemu do użytkowania brakowało w nim funkcji umożliwiających sprawną weryfikację danych uczestników projektu, a także samego wniosku o płatność. Z podobnymi trudnościami borykali się również Beneficjenci tworząc w systemie wnioski o płatność i wprowadzając dane uczestników.

Ponadto, prawidłową i sprawną realizację utrudniała mnogość wszelkich interpretacji dotyczących sposobów wprowadzania danych do systemu SL 2014, a także zmiany wcześniej zajmowanych stanowisk. Beneficjenci zgłaszali problemy związane z prawidłową interpretacją otrzymywanych z IZ wyjaśnień. Konsekwencją opisanych trudności są rozbieżne stanowiska wśród Beneficjentów, a co za tym idzie liczne błędy we wnioskach o płatność.

Pomimo trudności w funkcjonowaniu systemu SL 2014, do WUP w Olsztynie złożonych zostało 38 wniosków o płatność na łączną kwotę 16 517 267,06 zł, z czego znaczna większość została zatwierdzona w 2015 r. (30 wniosków na łączną kwotę 11 781 348,61 zł).

8.8.4. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO (RPO WiM)

W ramach pierwszego naboru **podpisanych zostało 20 umów o dofinansowanie projektów** pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy **na łączną kwotę 54 632 854 zł**. Trzy powiatowe urzędy pracy złożyły wnioski o dokonanie zmian w projekcie, które skutkowały zmianami poziomu dofinansowania (zmniejszenie lub zwiększenie) oraz koniecznością podpisania aneksów do umów.

Na stan zaawansowania realizacji projektów w 2015 r. spory wpływ miały opóźnienia związane z przygotowaniem do wdrażania programu. Skutkowało to opóźnieniami w rozpoczęciu realizacji projektów, a tym samym spowodowało, że część środków określonych w umowach z PUP na rok 2015 nie została wydatkowana.

Dodatkowo, w związku z tym, iż lokalny system informatyczny MAKŚ2 służący do obsługi programu nie posiadał funkcjonalności umożliwiającej wygenerowanie i złożenie wniosku o płatność (wraz z obligatoryjnym załącznikiem zawierającym dane osobowe uczestników), zaś alternatywa złożenia wniosku w wersji papierowej niosła za sobą wiele negatywnych konsekwencji, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego pełniący rolę IZ złożył wniosek do Ministerstwa Rozwoju dotyczący umożliwienia w ramach RPO WiM 2014-2020 składania wniosków o płatność za pośrednictwem aplikacji głównej centralnego systemu informatycznego (SL 2014). W związku z długotrwałym brakiem informacji na temat ostatecznej decyzji MR, kilkakrotnie obligowano Beneficjentów do zmian harmonogramów płatności. Aktualizacja polegała na zmianie okresów rozliczeniowych kolejnych wniosków o płatność. W dniu 25.01.2016 r. do WUP w Olsztynie wpłynęło pismo informujące, że wniosek o udostępnienie województwu

warmińsko-mazurskiemu systemu SL 2014 do obsługi wniosków o płatność został rozpatrzony pozytywnie przez Ministerstwo Rozwoju i że rozpoczęto prace umożliwiające dostęp do Systemu.

9. INNE DZIAŁANIA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

9.1. POŚREDNICTWO PRACY

9.1.1. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES

Z dniem 1 maja 2004 r. polskie, publiczne służby zatrudnienia (w tym Wojewódzki Urząd Pracy) zostały zaangażowane w działalność Europejskich Służb Zatrudnienia – European Employment Services - EURES. EURES to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych, działających w obszarze zatrudnienia. EURES został powołany przez Komisję Europejską w celu wspierania mobilności pracowników na terytorium Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Lichtensteinu oraz Szwajcarii.

Do najważniejszych działań, zrealizowanych w ramach sieci EURES w 2015 roku, zaliczyć należy:

- **W ramach inicjatyw na rzecz pracodawców:**
 - prowadzono rekrutację na rzecz pracodawcy z regionu, który zainteresowany był zatrudnieniem pracowników z Litwy, Łotwy i Rumunii.
- **W ramach działań na rzecz poszukujących pracy:**
 - umożliwiono wyjazd do pracy w krajach UE/EOG (głównie do pracy sezonowej w Wielkiej Brytanii i Szwecji) **199** osobom poszukującym pracy;
 - we współpracy z Komendą Miejską Policji w Olsztynie, w ramach projektu „Nie tylko dzieci dają się nabrać”, napisano poradnik nt. podejmowania bezpiecznej i legalnej pracy za granicą / jak ustrzec się przed handlem ludźmi;
 - we współpracy z KMP w Olsztynie oraz KWP w Olsztynie zorganizowano konferencję pod hasłem „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”. Wzięło w niej udział ok. **370 osób**;
 - współorganizowano szereg warsztatów nt. właściwego planowania kariery zawodowej, poszukiwania pracy bezpiecznej i legalnej oraz tego jak uchronić się przed zjawiskiem handlu ludźmi. W spotkaniach, które odbywały się od października do grudnia 2015r. wzięło udział ok. **450 osób** (uczniów, studentów, osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, sędziów/prokuratorów, naczelników aresztów śledczych i więzień, kuratorów sądowych);
 - wystąpiono w roli prelegenta na konferencjach w Olsztynie, Działdowie i Gołdapi;
 - wystąpiono w roli eksperta w panelach dyskusyjnych z udziałem osób poszukujących pracy i bezrobotnych w Elblągu i w Ełku;
 - współorganizowano VII Nowoczesną Giełdę Pracy (z Miejskim Urzędem Pracy w Olsztynie, OHP i Olsztyńską Szkołą Wyższą) oraz V Ełckie Targi Pracy (z OHP). W obu wydarzeniach udział wzięło **3 600 osób**;
 - kadra EURES uczestniczyła w 12 targach pracy w Piszcu, Szczytnie, Elblągu, Nowym Mieście Lubawskim, Działdowie, Ostródzie, Biskupcu, Ełku, Iławie, Kętrzynie.

Podczas targów przygotowano i prowadzono stoisko wystawiennicze EURES oraz prezentowano oferty pracy sieci. We wszystkich tych wydarzeniach udział wzięło **9 200 osób**.

- uczestniczono również w Dniach Kariery, zorganizowanych przez Akademickie Biuro Karier przy Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu, w którym wzięło udział **900 osób**.

9.1.2. PONADPOWIATOWE POŚREDNICTWO PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadpowiatowe (krajowe) pośrednictwo pracy. W ramach działań:

- poinformowano **1 125** osób bezrobotnych i poszukujących pracy o zasadach i zakresie pomocy w ramach pośrednictwa pracy oraz możliwości uzyskania pomocy w pełnym zakresie w powiatowym urzędzie pracy;
- udzielono informacji **12** pracodawcom krajowym o sposobie zgłoszenia krajowej oferty pracy bezpośrednio do powiatowego urzędu pracy;
- współorganizowano VII Nowoczesną Giełdę Pracy (z Miejskim Urzędem Pracy w Olsztynie, OHP i Olsztyńską Szkołą Wyższą) oraz V Elckie Targi Pracy (z OHP). W obu wydarzeniach udział wzięło **3 600 osób**;
- zamieszczono na stronie internetowej WUP **15** informacji o targach pracy, które były organizowane przez pup w regionie;

9.2. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ DLA BEZROBOTNYCH

Poczynając od 2004 r. Wojewódzki Urząd Pracy, działając z upoważnienia Marszałka Województwa:

- pełni rolę instytucji właściwej,
- przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawie świadczeń z tytułu bezrobocia,
- wydaje decyzje administracyjne, jako organ I instancji, w kwestii przyznania bądź odmowy przyznania prawa do zasiłku, na podstawie okresów zatrudnienia w krajach UE, Norwegii, Islandii, Lichtensteinie oraz Szwajcarii i Ukrainie.

Realizując to zadanie w 2015 r. m.in.:

- rozpatrzono **3 244** wnioski w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych (o 29,4%, tj. o 738 więcej niż w roku poprzednim),
- wydano **2 285** decyzji administracyjnych (o 14,8%, tj. o 295 decyzji więcej niż w roku poprzednim) w tym:
 - **770** decyzji administracyjnych w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla obywateli Polski przemieszczających się we Wspólnocie (spadek o 12,4%, tj. o 109 decyzji);
 - **998** decyzji administracyjnych w sprawie odmowy przyznania prawa do zasiłku dla osób przemieszczających się we Wspólnocie (wzrost o 36,3%, tj. o 266 decyzji);

- **517** decyzji administracyjnych w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego (wzrost o 36,4%, tj. o 138 decyzji).
- Ponadto m.in.:
 - wystawiono **2 191** formularzy informacyjnych/korespondencyjnych oraz zaświadczeń i ponagieł (o 64 mniej, tj. o 2,8%),
 - w ramach procedury wynikającej z Kodeksu postępowania administracyjnego kierowano do stron postępowania postanowienia, zawiadomienia, wezwania i pisma,
 - sporządzano, dwukrotnie w ciągu roku, wykaz osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych na zasadach „koordynacji”, w przypadku których istniała możliwość odzyskania z krajów UE, Norwegii, Islandii, Lichtensteinu oraz Szwajcarii części wypłaconych przez stronę polską świadczeń. Odzyskane w ten sposób środki zasilają krajowy Fundusz Pracy. Na wykazie znalazło się ponad **600** osób.

9.3. PROWADZENIE REJESTRU AGENCJI ZATRUDNIENIA

Na mocy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

- prowadzi rejestr agencji zatrudnienia,
- dokonuje wpisu do rejestru,
- wydaje certyfikaty o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia,
- dokonuje zmian wpisu oraz wydaje certyfikaty uwzględniające te zmiany,
- wydaje decyzje w sprawie odmowy wydania certyfikatu,
- wydaje decyzje w sprawie wykreślenia z rejestru agencji zatrudnienia,
- przekazuje w formie elektronicznej ministrowi właściwemu d.s. pracy zbiorcze informacje o działalności agencji zatrudnienia,
- sprawuje kontrolę przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z warunkami określonymi w ustawie,
- przekazuje ministrowi właściwemu d.s. pracy, zbiorcze informacje działalności agencji zatrudnienia,
- sprawuje kontrolę przestrzegania obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia posiadało 127 podmiotów o statusie agencji zatrudnienia (o 15 podmiotów więcej niż w roku poprzednim).

W ramach realizacji zadań w 2015 r.:

- rozpatrzono **37** wniosków podmiotów ubiegających się o wpis do KRAZ,
- wydano **36** certyfikatów o dokonaniu wpisu,
- wydano **1** decyzję administracyjną w sprawie odmowy wpisu,
- wydano **19** decyzji administracyjnych w sprawie wykreślenia agencji z KRAZ.

Ponadto w ramach działań podejmowanych wobec agencji zatrudnienia, m.in.:

- prowadzono elektroniczny rejestr podmiotów z terenu województwa,

- analizowano i weryfikowano sprawozdania składane przez agencje zatrudnienia za rok 2014,
- przygotowano sprawozdanie zbiorcze na potrzeby Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
- przeprowadzono 27 kontroli.

W dniu 22.05.2015 r., w Olsztynie odbyło się kolejne coroczne spotkanie z agencjami zatrudnienia, działającymi na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. W spotkaniu uczestniczyło 20 osób w tym: przedstawiciele agencji zatrudnienia, kadra WUP w Olsztynie, przedstawiciel Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz ekspert z Państwowej Inspekcji Pracy w Olsztynie.

W trakcie spotkania poruszono następujące zagadnienia:

1. aktualna sytuacja na lokalnym rynku pracy;
2. posumowanie działalności agencji zatrudnienia w regionie Warmii i Mazur w 2014r.;
3. podsumowanie wyników kontroli w agencjach zatrudnienia przeprowadzonych w roku 2014 przez Państwową Inspekcję Pracy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie;

9.4. ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

W lutym 2009 r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej powierzyło Wojewódzkim Urzędom Pracy prowadzenie comiesięcznego monitoringu przedkładanych przez pracodawców i rejestrowanych przez powiatowe urzędy pracy oświadczeń, dotyczących zamiaru powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom z Białorusi, Ukrainy, Rosji, Mołdowy, Gruzji i Armenii, w oparciu o uproszczoną procedurę, tj. bez wymogu uzyskiwania pozwolenia na zatrudnienie.

W 2015 r. Powiatowe Urzędy Pracy na terenie województwa warmińsko - mazurskiego zarejestrowały 3 602 takie oświadczenia (o 2 179, tj. o 153,1% więcej niż w 2014 roku), z tego 3 442 dotyczyło obywateli Ukrainy, 28 Mołdowy, 89 Białorusi, 33 Rosji, 4 Gruzji, 6 Armenii.

9.5. PROWADZENIE REJESTRU INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Rejestr Instytucji Szkoleniowych jest jednym z narzędzi, mających wpływ na upowszechnienie, zwiększenie dostępności i poprawę jakości usług szkoleniowych. Każda instytucja szkoleniowa, zainteresowana korzystaniem ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Podstawę prawną stanowi art. 20 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 roku w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (Dz. U. z 2014, poz. 781).

Rejestr Instytucji Szkoleniowych stanowi ogólnie dostępną krajową bazę danych o instytucjach szkoleniowych i ich ofercie, kierowanej do ogółu odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wśród użytkowników RIS znajdują się:

- wojewódzkie urzędy pracy – tworzą i udostępniają zasoby informacyjne o instytucjach szkoleniowych;

- powiatowe urzędy pracy – zlecają instytucjom zarejestrowanym w RIS, w trybie zamówień publicznych, przeprowadzanie szkoleń, dopuszczając do udziału w nich jedynie instytucje szkoleniowe, zarejestrowane w RIS;
- instytucje szkoleniowe – mają możliwość prezentacji w szeroko dostępnej bazie danych swojej oferty szkoleniowej oraz korzystania ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
- osoby bezrobotne i poszukujące pracy – mają możliwość zapoznania się z prezentowaną ofertą instytucji szkoleniowych. System elektroniczny umożliwia wyszukanie konkretnej instytucji szkoleniowej lub grupy instytucji szkoleniowych, informacji teleadresowych, informacji o potencjale danej instytucji oraz o proponowanej przez nią ofercie szkoleniowej;
- Główny Urząd Statystyczny – dane zawarte w RIS mogą wspomagać analizy i badania w obszarze edukacji ustawicznej prowadzone przez GUS oraz inne placówki naukowo-badawcze;
- stowarzyszenia zawodowe i społeczne – mogą być umieszczone zarówno w rejestrze, jeśli prowadzą działalność szkoleniową lub korzystać z oferty innych instytucji szkoleniowych przy realizacji własnych potrzeb szkoleniowych;
- partnerzy społeczni – organizacje pracodawców i organizacje związków zawodowych – przy tworzeniu programów szkoleń dla swoich grup odbiorców.

W ogólnopolskiej bazie danych RIS, według stanu na koniec grudnia 2015 roku figuruje 11 506 aktywnych instytucji szkoleniowych (o 242 mniej niż w 2014 roku), w tym 465 w województwie warmińsko – mazurskim (o 25 więcej niż w roku poprzednim)³⁵. W 2015 roku zarejestrowano 123 (o 28 więcej niż w 2014 roku) nowe instytucje szkoleniowe, aktualizacji dokonało 465 firm zarejestrowanych w bazie RIS, natomiast według stanu na koniec grudnia 2015 roku wykreślono 73 instytucje szkoleniowe.

9.6. ORGANIZOWANIE I KOORDYNOWANIE ROZWOJU USŁUG PORADNICTWA ZAWODOWEGO I INFORMACJI ZAWODOWEJ (CIiPKZ)

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w zakresie organizowania i koordynowania poradnictwa zawodowego (zgodnie z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy świadczy dwie usługi: poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy zostały połączone w jedną – poradnictwo zawodowe) realizują Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu, wyspecjalizowane komórki wspomagające powiatowe urzędy pracy w zakresie usług rynku pracy.

W ramach tych zadań centra koordynują poradnictwo zawodowe w publicznych służbach zatrudnienia, prowadzą działalność metodyczno-szkoleniową dla pracowników powiatowych urzędów pracy, współpracują z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy, opracowują i aktualizują informację zawodową.

³⁵ Raport, z bazy danych Rejestru Instytucji Szkoleniowych, wygenerowano 31 grudnia 2015 roku.

W 2014 roku z poradnictwa zawodowego świadczonego przez centra skorzystało 5 586 osób (więcej o 1 074 osoby, tj. o 23,8%), w tym:

➤ **z indywidualnych porad zawodowych** skorzystało **419** osób. Problemy zawodowe dotyczyły głównie: trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności poszukiwania pracy;

➤ **z porad grupowych** skorzystały **662** osoby. Tematy zrealizowanych warsztatów to m.in.: „Własna firma – aspekty formalne, prawne i psychologiczne”, „Rozmowa kwalifikacyjna”, „Powrót na rynek pracy”, „Motywacja do zmiany”, „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”.

Uczestnikami warsztatów były: osoby bezrobotne, poszukujące pracy, bezdomne, podopieczni ośrodków pomocy społecznej oraz osoby pracujące, studenci i absolwenci oraz bezrobotni i poszukujący pracy skierowani z powiatowych urzędów pracy.

➤ **z indywidualnej informacji zawodowej** skorzystało **2 817** osób. Informacje dotyczyły m.in.: zawodów i specjalności, trendów na rynku pracy, szkół i instytucji szkoleniowych, warunków świadczenia pracy, podejmowania działalności gospodarczej,

➤ **z grupowej informacji zawodowej** skorzystało **1 688** osób. Zagadnienia poruszane podczas zajęć grupowych dotyczyły m.in.: prezentacji świadczonych usług dla klientów Centrum, w tym: usług kierowanych do pracodawców i możliwości skorzystania z poradnictwa na odległość; metod i technik poszukiwania pracy; bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicę.

W ramach **diagnozowania predyspozycji osobowościowych i zawodowych** doradcy zawodowi wykonali **120** badań testowych z wykorzystaniem standaryzowanych narzędzi.

Badania dotyczyły głównie: predyspozycji zawodowych, typów osobowości, odporności na stres, kompetencji przedsiębiorczych. Psycholog z Centrum w Olsztynie **udzielił 67 konsultacji** psychologicznych.

W zakresie **opracowywania, aktualizowania i gromadzenia informacji zawodowej** Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu:

➤ prowadziły codzienny monitoring ofert pracy dla 215 zawodów prezentowanych na 4 portalach internetowych oraz dwóch dziennikach,

➤ zaktualizowały bazę danych bezpłatnych szkoleń, warsztatów, szkoleń organizowanych przez pup oraz szkoleń realizowanych w ramach projektów EFS,

➤ zgromadziły i zaktualizowały informacje na temat: szkół, uczelni, instytucji szkoleniowych,

➤ zgromadziły informacje dotyczące sytuacji na rynku pracy, planowania kariery zawodowej oraz aktywnego poszukiwania zatrudnienia,

➤ zaktualizowały informacje na temat zasad przygotowywania, rodzajów i wzorów dokumentów aplikacyjnych stosowanych w procesie rekrutacyjnym,

- prowadziły punkt abonencko-konsultacyjny „Zielona linia” w ramach którego zaktualizowano 63 informacje (Centrum w Olsztynie)

W ramach **działalności metodyczno-szkoleniowej** centra organizowały szkolenia dla pracowników powiatowych urzędów pracy, zatrudnionych na różnych stanowiskach. W 2015 roku CliPKZ zorganizowały i przeprowadziły **16 szkoleń**, w którym **udział wzięło 217 pracowników** powiatowych urzędów pracy.

Zrealizowano następujące tematy szkoleń:

- 4 szkolenia z zakresu: „Obsługa klienta indywidualnego w urzędzie pracy” z **udziałem 52 osób**,
- 3 szkolenia z zakresu: „Rozmowa doradcza – teoria i praktyka” z udziałem **55 osób**,
- 3 szkolenia z zakresu: „Indywidualny plan działania” z udziałem **45 osób**,
- 2 szkolenia z zakresu: „Praca w oparciu o zasoby klienta – elementy coachingu” z udziałem **25 osób**,
- 2 szkolenia z zakresu: „Poradnictwo zawodowe na odległość” z udziałem **21 osób**,
- „Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych” – indywidualne przeszkolenie stanowiskowe.

W zakresie **koordynowania poradnictwa zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia** w 2015 roku zorganizowano naradę szkoleniową dla doradców zawodowych zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego oraz Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendzie OHP - w **naradzie udział wzięły 33 osoby**.

W ramach realizacji zadania **współpracy z uczelniami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów oraz doktorantów w wejściu na rynek pracy** podpisano Porozumienia o współpracy z 10 Uczelniami z województwa warmińsko-mazurskiego oraz zorganizowano spotkanie z udziałem 11 osób, reprezentantów szkolnictwa wyższego. Centra przeprowadziły 22 zajęcia warsztatowe dla młodzieży akademickiej z zakresu planowania kariery oraz przeszkoliły pracowników Akademickich Biur Karier.

W zakresie **koordynowania i realizacji celu 2.3 aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi** w ramach Wojewódzkiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego przeprowadzono 11 warsztatów dla 154 osób – pacjentów Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu.

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i Elblągu w 2015 roku realizowały również zadania rozwijania poradnictwa zawodowego w ramach **Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego**, zainicjowanej i koordynowanej przez nie platformy instytucjonalnej współpracy. W tym obszarze Centra:

- zorganizowały spotkanie sieci doradców zawodowych skupionych w zespołach Zadaniowych Paktu. W spotkaniu udział wzięło **59 doradców zawodowych**, przedstawicieli instytucji partnerskich Paktu,

- zorganizowały **14** spotkań w ramach poszczególnych Zespołów Zadaniowych Paktu, w tym: 6 o charakterze roboczym i 8 szkoleń „otwartych”- skierowanych do wszystkich członków Paktu,
- zredagowały i upowszechniły **5** newsletterów oraz administrowały i zaktualizowały informacje w serwisie internetowym Paktu www.doradca.up.gov.pl.

Centra zaangażowane były w koordynację VII edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na Warmii i Mazurach, przebiegającą w roku 2015 pod hasłem: „Poznaj swojego doradcę kariery”. W przedsięwzięciu wzięły udział **104** instytucje, w tym członkowie Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego. Na terenie wszystkich powiatów województwa zorganizowano **228** różnorodnych wydarzeń. Ze wszystkich wydarzeń zorganizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie oraz inne instytucje i placówki Warmińsko-Mazurskiego Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego w ramach VII edycji OTK na Warmii i Mazurach skorzystały **12 403** osoby: młodzież ucząca się, studiująca, poszukująca pracy, bezrobotni, aktywni i nieaktywni zawodowo, pracodawcy oraz nauczyciele, wychowawcy, doradcy zawodowi, żołnierze i inni.

Centra były organizatorem konferencji „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”, inaugurującej tegoroczną edycję OTK. W konferencji uczestniczyło 359 osób.

Realizując zadania związane ze świadczeniem usługi wsparcia w rozwoju zawodowym na rzecz pracodawców pracownicy Centrum na wniosek pracodawcy krajowego udzielili 12 porad zawodowych dla 6 osób, z wykorzystaniem badań testowych: predyspozycji zawodowych i testów osobowości.

9.7. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W OLSZTYNIE

Międzynarodowa współpraca transgraniczna i międzyregionalna stanowi istotny element polityki rozwoju polskich województw. Zapewnia przepływ doświadczeń pomiędzy regionami z różnych państw, a tym samym wspiera działania zmierzające do podniesienia jakości funkcjonowania instytucji samorządowych, ułatwia rozwój turystyki, prowadzi do kulturowego i edukacyjnego rozwoju regionu, a także jest narzędziem promocji. Wszystkie te funkcje spełniane przez współpracę międzynarodową regionów sprawiają, że przyczynia się ona także do rozwoju gospodarczego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przywiązuje dużą wagę do nawiązywania i rozwoju różnych form współpracy transgranicznej i międzyregionalnej, widząc w tym znaczący instrument promocji idei współpracy europejskiej oraz dobrego sąsiedztwa między narodami prowadzi sprawy związane ze współpracą zagraniczną.

9.7.1. WILEŃSKA TERYTORIALNA GIEŁDA PRACY

W 2015 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie kontynuował współpracę z Wileńską Terytorialną Giełdą Pracy, opartą na Porozumieniu o Współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na podpisywanych każdego roku Protokołach Wykonawczych.

❖ **Łącznie w 2015 roku odbyły się dwa seminaria:**

- **w czerwcu w Starych Jabłonkach** odbyło się I seminarium z udziałem delegacji z Wilna. Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia związane z możliwością aplikowania o środki UE w nowym okresie programowania na lata 2014 – 2020, a także trwałą integracją i aktywizacją zawodową osób młodych oraz poprawą ich sytuacji na rynku pracy w świetle nowych rozwiązań krajowych.
- **w listopadzie 2015 r. w Wilnie** odbyło się II seminarium z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie organizowane przez Wileńską Terytorialną Giełdę Pracy w Wilnie. Tematyka spotkania dotyczyła „Działań służb zatrudniania w celu zmniejszenia poziomu bezrobocia w świetle rozwoju współpracy z pracodawcami oraz wzmocnienia partnerstwa socjalnego”, a także „Podwyższenia możliwości zatrudnienia bezrobotnych należących do grup celowych”.

9.7.2. KOMISJA DS. PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ POLSKO – ROSYJSKIEJ RADY DS. WSPÓŁPRACY REGIONÓW RP Z OBWODEM KALININGRADZKIM FR.

Komisja ds. Pracy i Polityki Socjalnej działa na podstawie Umowy o współpracy transgranicznej z dnia 2 października 1992 r. zawartej pomiędzy Rządem RP a Rządem FR, a także Porozumienia o współpracy północno – wschodnich województw Rzeczypospolitej Polskiej i Obwodu Kaliningradzkiego FR. W ramach ww. Komisji działają dwie Podkomisje: ds. Rynku Pracy i ds. Polityki Społecznej. Podczas seminariów, które są głównym instrumentem działalności Komisji, poruszane są kwestie z zakresu problemów zatrudnieniowych po obu stronach granic, dochodzi również do wymiany dobrych praktyk i doświadczeń oraz informacji statystycznych dotyczących sytuacji na krajowych i lokalnych rynkach pracy.

W roku 2015 miały miejsce dwa spotkania:

- **w lipcu 2015** – posiedzenie Komisji na terenie Ob. Kaliningradzkiego. Podczas spotkania zostały omówione zagadnienia dotyczące funkcjonowania agencji zatrudnienia w Polsce, jako niepublicznych instytucji rynku pracy, polityki społecznej w województwie warmińsko – mazurskim oraz sytuacji na warmińsko – mazurskim rynku pracy i w Obwodzie Kaliningradzkim.
- **w październiku** – posiedzenie Komisji w Iławie.

9.7.3. UCZESTNICTWO W INNYCH SPOTKANIACH W RAMACH WSPÓŁPRACY ZAGRANICZNEJ

- udział pracownika WUP Olsztyn w szkoleniu „EURES Advanced Training – 2015”, w maju 2015 roku w Madrycie ,
- udział pracownika WUP w Olsztynie w szkoleniu dla kandydatów na doradców EURES „EURES Initial Training – 2015”, w maju 2015 roku w Tallinnie.

9.8. WSPÓŁPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z POWIATOWYMI URZĘDAMI PRACY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

9.8.1. ROZWÓJ ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

Niezwykle ważnym elementem funkcjonowania Urzędu jest zatrudnianie wykwalifikowanych pracowników, spełniających kryteria danego stanowiska. Dzięki temu możemy liczyć na rozwój instytucji poprzez sprawne jej działanie, wzrost wydajności i poprawę jakości świadczonej pracy. Wszystkie te elementy wpływają na wizerunek Urzędu oraz jego

konkurencyjność na rynku. W związku z tym, Wydział Organizacji Urzędu i Rozwoju Kadr zajmuje się sprawami z zakresu podnoszenia kwalifikacji zawodowych w ramach różnych form kształcenia. Kursy, szkolenia, konferencje i seminaria są kierowane do kadry WUP w Olsztynie.

W roku 2015 pracownicy Urzędu uczestniczyli w 18 szkoleniach ofertowych, 6 kursach językowych oraz w dwóch szkoleniach wewnętrznych. W ramach środków finansowych, pochodzących z budżetu Urzędu i Funduszu Pracy przeznaczonych na rozwój zawodowy, **wydatkowano łącznie 94 731,08 zł., przeszkolono 178 osób.**

Tematyka obejmowała zarówno szkolenia związane z nabywaniem przez pracowników wiedzy merytorycznej (szkolenia z prawa zamówień publicznych, prawa pracy, rachunkowości, finansów publicznych czy systemów informatycznych i pomocy publicznej) oraz szkolenia dotyczące rozwoju kompetencji na danych stanowiskach (szkolenia z organizacji pracy, wypalenia zawodowego oraz komunikacji i asertywności).

9.8.2. KONWENT DYREKTORÓW WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

Wydział Organizacji Urzędu i Rozwoju Kadr w ramach szerokiego wachlarza zadań, które należą do jego kompetencji prowadzi także prace związane z udziałem Dyrekcji Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w Konwencie Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Celem działania Konwentu jest wypracowanie wspólnych kierunków realizacji zadań nałożonych na urzędy pracy przez obowiązujące przepisy prawne. Konwent stanowi platformę wymiany doświadczeń oraz umożliwia wypracowanie wspólnych rozwiązań w realizacji kształtowania polityki zatrudnienia i zwalczania bezrobocia, a także opiniowania stosownych aktów prawnych. Działania te gwarantują spójność polityki rynku pracy i zapewniają wyrównywanie standardów w całej Polsce. Jego członkowie wyrażają swoją wolę poprzez przyjmowanie wspólnych stanowisk oraz zgłaszanie wniosków do organów państwa zajmujących się problemami rynku pracy.

W 2015 roku zorganizowano pięć Konwentów Dyrektorów WUP (5 – 6.03.2015; 20 – 21.04.2015; 22 – 24.06.2015; 14 – 15.09.2015; 2 – 4.12.2015), w ramach których poruszono zagadnienia dotyczące między innymi wpływu Gwarancji dla Młodzieży na sytuację młodzieży na rynkach pracy w Polsce i Europie, zintegrowanego systemu kwalifikacji jako nowego podejścia do walidacji efektów kształcenia, nowelizacji ustawy o ochronie danych osobowych, konstrukcji i zawartości stron internetowych wojewódzkich urzędów pracy na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia.

9.9. WSPÓLDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Działania Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie, podejmowane w 2015 roku, były podporządkowane realizacji zadań ustawowych. W tym celu Rada obradowała podczas czterech posiedzeń zorganizowanych na przestrzeni 2015 roku tj. w dniu 24 lutego br., 10 czerwca br., 07 października, a także w dniu 18.12.2015 r. oraz w trybie obiegowym zgodnie z zapisem § 13 ust 6 Regulaminu Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie z dnia 19 lutego 2013 r.

W organizowanych spotkaniach uczestniczyły władze samorządowe i Dyrektorzy Powiatowych Urzędów Pracy województwa warmińsko – mazurskiego, a także kadra kierownicza

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie. Celem spotkań było przede wszystkim nawiązanie współpracy w ramach wymiany doświadczeń w zakresie sytuacji na rynku pracy oraz zagadnień dotyczących polityki aktywnego i skutecznego reagowania na potrzeby lokalnego rynku pracy.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Olsztynie, w zakresie powierzonych jej zadań, współuczestniczyła w opracowywaniu dokumentów tworzonych na szczeblu regionalnym w celu określenia regionalnej polityki rynku pracy w województwie warmińsko – mazurskim.

W związku z tym, Uchwałą Nr 140/IX/2015 członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali projekt Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok w województwie warmińsko – mazurskim. Wyrazili również pozytywną opinię w sprawie propozycji podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych województwa warmińsko – mazurskiego na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań na rok 2015.

Na posiedzeniu w dniu 24 lutego 2014 r. członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali wydatkowanie środków Funduszu Pracy przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w roku 2014. W tym celu podjęli stosowną Uchwałę Nr 143/IX/2015. Ponadto, członkowie Rady jednomyślnie zaakceptowali sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie za rok 2014 (Uchwała Nr 141/IX/2015) oraz pozytywnie zaopiniowali Plan Działania WUP w Olsztynie na rok 2015 (Uchwała Nr 142/IX/2015).

Przedmiotem obrad członków Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w 2015 roku były również prace nad propozycją podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie zadań wymienionych w art. 62 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przez samorządy powiatowe w 2015 roku. Po zapoznaniu się z wstępnymi założeniami dokumentu, Wojewódzka Rada Zatrudnienia jednomyślnie przyjęła propozycję podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego Uchwałą nr 139/2015.

W roku 2015 członkowie Rady zgodnie z zapisem art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, podjęli łącznie 66 uchwał w sprawie otwarcia nowych kierunków kształcenia w województwie warmińsko – mazurskim.

Ponadto, członkowie Rady zostali zapoznani ze zmianami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym w zakresie realizacji zadań zleconych przez MPiPS, a dotyczącymi: zlecenia działań aktywizacyjnych, badania satysfakcji klienta pup, barometru zawodów. Przedmiotem obrad Rady były także zagadnienia dotyczące nowego okresu programowania w latach 2014 – 2020 oraz podsumowania wsparcia PO KL w województwie warmińsko – mazurskim. Podczas każdej narady członkom WRZ przedstawiano dodatkowo aktualną sytuację na warmińsko – mazurskim rynku pracy.

Wojewódzka Rada Zatrudnienia w Olsztynie podjęła również stanowisko w sprawie zatrudnienia wspomaganego, jako systemowego narzędzia wspierającego skuteczne włączanie osób niepełnosprawnych w otwarty rynek pracy. Dokument ten został przekazany Naczelnej Radzie Zatrudnienia w dniu 24 lutego 2015 r.

Niejednokrotnie członkowie Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Olsztynie uczestniczyli w przedsięwzięciach organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, to jest między

innymi, wzięli udział w uroczystości z okazji Dnia Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia organizowanej w dniu 27 stycznia 2015 r. oraz w konferencji inauguracyjnej VII edycję Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery na Warmii i Mazurach w dniu 12 października 2015 r. pt. „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”.

9.10. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Zadania Funduszu wynikają z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy z dnia 13 lipca 2006 roku (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121, z późniejszymi zmianami) oraz ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy z dnia 11 października 2013 roku (Dz. U. z 2013 r., Nr 0, poz. 1291) i są to:

- wypłata świadczeń pracowniczych,
- dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń,
- przyznawanie i wypłata świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy przysługujących pracodawcom, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych (min. o 15%) w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

Wypłata świadczeń pracowniczych

Wypłaty świadczeń pracowniczych dokonywane są na podstawie złożonych wykazów (zbiorczych i uzupełniających) lub wniosków indywidualnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku rozpatrzono łącznie **358** spraw (o 25 mniej niż w 2014 r.), w tym:

- **16** na podstawie wykazów zbiorczych i uzupełniających,
- **342** na podstawie wniosków indywidualnych.

Wykazy zbiorcze i uzupełniające zostały rozpatrzone pozytywnie i na ich podstawie przekazano łączną kwotę 2 835 199,95 zł, natomiast wnioski indywidualne 109 wnioskodawców zatwierdzono i przekazano łącznie kwotę 664 848,27 zł.

Spośród 342 (o 17 mniej niż w 2014 r.) rozpatrywanych wniosków indywidualnych:	
❖ zatwierdzono do wypłaty	109
❖ odmówiono wypłaty	216
❖ pozostawiono bez rozpatrzenia	5
❖ przekazano według właściwości miejscowej	7
❖ zawieszono	0
❖ w trakcie rozpatrywania	5
❖ inne (wycofanie wniosku, wypłacono na podstawie wykazu)	0

Wyplacono świadczenia na rzecz 581 osób na łączną kwotę 3 500 048,22 zł za 26 przedsiębiorców.

Wykazy zbiorcze i uzupełniające oraz wnioski indywidualne o wypłatę świadczeń pracowniczych rozpatrywane były z zachowaniem terminów określonych przepisami kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych.

O każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie określonym przepisami Kpa zawiadomiono wnioskodawców podając przyczynę zwłoki i wskazując termin na zakończenie sprawy.

Podkreślenia wymaga rozpatrzenie 240 wniosków indywidualnych o wypłatę świadczeń pracowniczych złożonych przez byłych pracowników K.U.K. E.F.I. INTERNATIONALE LOGISTIK + HANDELS + BETEILIGUNGS + VERWALTUNGS POLSKA spółki z o.o. w upadłości likwidacyjnej w Olsztynie. Była to wyjątkowo skomplikowana sprawa, mogąca mieć daleko idące skutki prawne i finansowe.

Po raz pierwszy zdarzyła się w województwie warmińsko – mazurskim konieczność wypłaty zaliczek przed wystąpieniem niewypłacalności 2 pracodawców. Procedura wypłaty zaliczek wymaga większego zaangażowania ze strony pracowników.

Dochodzenie zwrotu wypłaconych świadczeń

W stosunku do **300** dłużników prowadzi się szereg działań mających na celu odzyskanie świadczeń wypłaconych przez Fundusz.

Do najważniejszych działań z tego zakresu zaliczyć należy:

- ustalanie miejsca pobytu dłużników (osoba fizyczna), adresu siedziby (osoba prawna),
- ustalanie majątku dłużników,
- wzywanie dłużników do zapłaty,
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach sądowych celem uzyskania tytułów wykonawczych (postępowania pracownicze, cywilne, gospodarcze, spadkowe),
- uczestniczenie w postępowaniach upadłościowych jako wierzyciel,
- uczestniczenie w radach wierzycieli,
- dochodzenie wierzytelności w postępowaniach egzekucyjnych.

W okresie minionego roku, złożono do sądów **39** pozwów o zapłatę, uzyskano **41** tytułów wykonawczych. W **60** postępowaniach upadłościowych Fundusz występuje, jako wierzyciel.

Do prowadzenia spraw sądowych niezbędne było udzielanie stosownych pełnomocnictw radcom prawnym.

W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku **na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota 2 708 386,50 zł**, w tym:

ZWROTY		
	2014 rok	2015 rok
należność główna	650 372,94 zł	2 186 567,87 zł
odsetki ustawowe	77 492,59 zł	410 314,77 zł
pozostałe	18 241,21 zł	111 503,86 zł
Ogółem	746 106,74 zł	2 708 386,50 zł

Ponadto, tytułem kwot uzyskanych na podstawie art. 64 ust. 3 Prawa upadłościowego i naprawczego (ZFŚS) uzyskano kwotę 26 100,00 zł.

Uzyskane wyniki z tytułu zwrotów należności sprawiły, że został wykonany plan na 2015 rok. Planowana wysokość zwrotów tytułem należności głównej to 550 000,00 zł, a tytułem odsetek ustawowych to kwota 20 000,00 zł. **Plan windykacji został więc wykonany odpowiednio na poziomie 398 % i 2 052 %**. Tak dobry wynik został uzyskany dzięki wyjątkowo szybkiej i skutecznej sprzedaży kilku nieruchomości należących do dłużników.

Z uwagi na to, że wiele wierzytelności jest nieściągalnych, istnieje konieczność kierowania do dysponenta Funduszu wniosków o umorzenie należności. W omawianym okresie skierowano w tej sprawie do dysponenta 11 wniosków. Wysokość uzyskanych umorzeń należności w 2015 roku wyniosła 1 328 798,67 zł.

Wspieranie przedsiębiorców, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych

Zgodnie z ustawą z dnia 11 października 2013 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, przedsiębiorca prowadzący działalność związaną z handlem, przetwórstwem, transportem, uprawą rolną lub chowem i hodowlą zwierząt, a także wynikającymi z tej działalności usługami, który stracił na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, a produkt tej działalności doznał ograniczeń ilościowych lub wartościowych w obrocie handlowym na krajowych lub zagranicznych rynkach towarowych, w następstwie wystąpienia czasowych ograniczeń, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, wwozu towarów na terytoria innych krajów (embargo), może liczyć na wsparcie finansowe ze środków FGŚP z tytułu:

- 1) przestoju ekonomicznego, bądź
- 2) obniżonego wymiaru czasu pracy.

Na podstawie ww. ustawy, w **2015 roku zawarto 5 umów na łączną sumę 708 643,82 zł na ochronę 107 miejsc pracy** i do końca 2015 roku przekazano z tego tytułu łączną kwotę w wysokości 594 850,91 zł.

10. SPRAWOZDANIE Z MONITORINGU REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2015 ROK

W związku z zapisami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2015 rok, zawartymi w Rozdziale 6. *Monitoring wykonywania zadań RPD na 2015 rok*, monitoring realizacji założonych w nim celów oraz priorytetów, powinien być oparty na analizie zjawisk i procesów, zachodzących na regionalnym rynku pracy.

10.1. REALIZACJA CELÓW RPD 2015

Cele i priorytety, które zostały przyjęte w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2015 rok są wynikiem analizy i oceny zmieniającej się sytuacji na rynku pracy z uwzględnieniem długookresowych celów Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku oraz innych dokumentów strategiczno-programowych. Mając na względzie uwarunkowania rynku pracy oraz czynniki makroekonomiczne w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok, zaplanowano osiągnięcie następujących celów:

Rysunek 22. Cele polityki rynku pracy w 2015 roku

Prognoza wskaźników	Zakładana wartość	Osiągnięta wartość (wg. stanu na 31.12.2015)
Utrzymanie poziomu bezrobocia na prognozowanym poziomie:	90 680 os. - 98 153 os.	83 510 os.
Utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych na poziomie nie wyższym niż dla:		
- osób do 30 roku życia	<30,0%	29,8%
- osób powyżej 50 roku życia	<26,2%	27,3%
- długotrwale bezrobotnych	<60,6%	56,9%
Osiągnięcie wskaźnika efektywności programów rynku pracy, finansowanych z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego na poziomie nie niższym niż:	49,0%	70,1% ³⁶

W świetle założeń Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w województwie warmińsko-mazurskim, liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2015 roku, wyniosła 83 510 osób, oznacza to, że osiągnięto zakładaną wartość wskaźnika, przyjętego w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok, zgodnie z którym liczba bezrobotnych miała zostać utrzymana na prognozowanym poziomie 90 680 osób – 98 153 osób.

³⁶ Tak wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej programów rynku pracy, wynika z faktu, iż zmieniona została metodologia liczenia efektywności, tj. w latach 2013-2014 katalog nie obejmuje prac społecznie użytecznych, których efektywność (częstkowa) znacząco obniżała efektywność ogólną wszystkich form

Regionalny Plan Działań na 2015 rok, zakładał utrzymanie wskaźnika procentowego udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych osób do 30 roku życia, osób w wieku powyżej 50 lat oraz długotrwale bezrobotnych, na poziomie nie wyższym niż, odpowiednio: 30,0%, 26,2% oraz 60,6%.

Jak wynika z analizy, zakładana wartość nie została osiągnięta w odniesieniu do założeń dotyczących osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Według stanu na koniec grudnia 2015 roku, osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia stanowiły 27,3% ogółu bezrobotnych w regionie, zatem przekroczona została wartość tego wskaźnika o 1,1 pkt proc.

Na koniec grudnia 2015 roku osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 56,9% ogółu zarejestrowanych, natomiast osoby do 30 roku życia 29,8% ogółu bezrobotnych w regionie. Oznacza to, iż osiągnięto zakładaną wartość w przypadku tych wskaźników..

10.2. MONITORING WSKAŹNIKÓW RPD 2015

Podstawę do przeprowadzenia monitoringu wskaźników zgodnie z założeniami Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia w Województwie Warmińsko-Mazurskim na 2015 rok, stanowiły wskaźniki, odnoszące się do sytuacji na warmińsko-mazurskim rynku pracy, zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 21. Wskaźniki do monitoringu Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2015 rok³⁷

Wskaźnik	Grudzień 2014	Grudzień 2015	Zmiana
1. Stopa bezrobocia rejestrowanego	18,9%	16,3%	-2,6 pkt proc.
2. Stopa bezrobocia wg BAEL	10,1%	8,3%	-1,8 pkt proc.
3. Współczynnik aktywności zawodowej	51,6%	52,8%	1,2 pkt proc.
4. Wskaźnik zatrudnienia	46,5%	48,4%	1,9 pkt proc.
5. Liczba bezrobotnych	98 139	83 510	-14 629 (14,9%)
6. Napływ do bezrobocia	128 029	123 379	- 4 650 (3,6%)
7. Odpływ z bezrobocia	145 763	138 008	- 7 755 (5,3%)
8. Wskaźnik płynności rynku pracy	53,8%	56,5%	2,7 pkt proc.
9. Liczba ofert pracy	52 454	55 085	2 631 (5,0%)
10. Wskaźnik udziału niesubsydiowanych ofert pracy w ogólnej liczbie ofert	49,2%	54,4%	5,2 pkt proc.
11. Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę	68 897	69 693	796 (1,2%)
12. Liczba osób bezrobotnych, które odbyły staże zawodowe	11 387	9 685	- 1 702 (14,9%)

³⁷ Dane dotyczące stopy bezrobocia według BAEL, wskaźnika aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia zostały podane według stanu na III kwartał 2014-2015.

13. Liczba osób bezrobotnych, podejmujących działalność gospodarczą przy wsparciu środków Funduszem Pracy i PO KL	2 161	1 789	- 372 (17,2%)
14. Liczba miejsc pracy, wspieranych Funduszem Pracy powstałych u regionalnych pracodawców	2 641	2 418	- 223 (8,4%)
15. Liczba osób, które odbyły przygotowanie zawodowe dorosłych	2	55	53 (2 650%)
16. Pracujący	426 348	b.d.	X
17. Udział grup ryzyka w strukturze regionalnego bezrobocia			
- młodzież do 30 roku życia	x	29,8%	X
- bezrobotni powyżej 50 roku życia	25,5%	27,3%	1,8 pkt proc.
- długotrwale bezrobotni	58,7%	56,9%	- 1,8 pkt proc.
- bezrobotni niepełnosprawni	6,0%	6,2%	0,2 pkt proc.
- bezrobotni bez kwalifikacji	30,9%	32,1%	1,2 pkt proc.
- bezrobotni zamieszkali na wsi	50,6%	50,9%	0,3 pkt proc.
- kobiety	52,0%	52,8%	0,8 pkt proc.
18. Wydatki z Funduszu Pracy na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację bezrobotnych	211 970,1 tys. zł	202 977,90 tys. zł	- 8 992,2 tys. zł (4,2%)
19. Wydatki z Europejskiego Funduszu Społecznego	80,9 mln zł	55,8 mln zł	-25,1 mln zł (31,0%)

11. ZAKTUALIZOWANIE STRATEGII ZATRUDNIENIA I ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM DO 2020 ROKU

„Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku”, jest dokumentem o długofalowym horyzoncie czasowym. Dokument został przyjęty Uchwałą Nr 46/627/06 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 czerwca 2006 roku. Strategia precyzuje cele i priorytetowe kierunki działania, jakie będą podejmowane w obszarze regionalnej polityki rynku pracy do 2020 roku.

Zmiany w strategiach europejskich, krajowych i regionalnych, odległy horyzont czasowy w sytuacji dynamicznych przekształceń, jakim podlega regionalny rynek pracy, aktualizacje diagnozy rynku pracy i powiązanych z nim obszarów, a także wyniki okresowego monitorowania i ewaluacji Strategii to główne uwarunkowania konieczności aktualizacji dokumentu. Przeprowadzona pod tym względem analiza Strategii w odniesieniu do obecnej sytuacji w sferze zatrudnienia, bezrobocia, edukacji, demografii oraz pomocy społecznej doprowadzi do osiągnięcia

zamierzonych wiodących celów Strategii, a zarazem poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego.

Strategia odwołuje się do realizacji polityki zatrudnienia, której celem nadrzędnym jest wzrost zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia. Podstawowym dokumentem europejskim wyznaczającym cele przed państwami członkowskimi w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz wzrostu konkurencyjności gospodarki jest Strategia Europa 2020. Europejska Strategia Zatrudnienia stała się częścią Strategii Europa 2020, a jej głównym celem jest stworzenie większej liczby lepszych miejsc pracy.

Strategia Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w województwie warmińsko-mazurskim do 2020 roku, która została opracowana w 2006 r. nie uwzględnia wszystkich zapisów obowiązujących dokumentów strategicznych UE. Z uwagi na powyższe, wymagana była jej aktualizacja zgodnie z europejskim kontekstem określonym przez dokumenty powstałe po 2006 r. Należy również uwzględnić zmiany wynikające z nowego okresu programowania oraz spójności z zapisami dokumentów krajowych oraz z aktualizowanymi dokumentami strategicznymi w regionie.

W celu dostosowania ram czasowych Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 r. do Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do 2025 roku, podczas prac nad aktualizacją dokumentu, zmieniono horyzont czasowy z 2020 roku na 2025 rok.

Biorąc pod uwagę istotę aktualizacji Strategii należy również zauważyć zmiany uwarunkowań zarówno zewnętrznych jak i regionalnych, które mają wpływ na obraz sytuacji na rynku pracy. Działania zaplanowane w Strategii powinny zostać zaktualizowane zgodnie z nowo przyjętymi uwarunkowaniami i procesami, które mają wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy kraju i regionu. Występujący trend starzenia się społeczeństwa, a także problem wysokiego bezrobocia głównie wśród młodych ludzi prowadzi do aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2025 r.

Aktualizacja Strategii wynika również z rekomendacji będących częścią monitoringu realizacji Strategii. Zgodnie z założeniami, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przygotował do tej pory dwa raporty z realizacji Strategii.

Zgodnie z art. 3 pkt 4 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2015. poz.149 z późn. zm.), polityka rynku pracy na szczeblu regionalnym jest realizowana w oparciu o corocznie opracowywane regionalne plany działań na rzecz zatrudnienia. Strategia Zatrudnienia stanowi zatem ważny punkt odniesienia dla formułowania celów regionalnego planu działań. Wyznacza ona szerszy horyzont czasowy i określa główne kierunki działań, którymi powinna podążać regionalna polityka rynku pracy. Spójny charakter planów regionalnych i ich coroczny rytm powstawania umożliwia obserwację zachodzących zmian na rynku pracy oraz efektów realizowanych działań, a co z tym idzie, istotę ukazania konieczności aktualizacji zapisów Strategii Zatrudnienia.

W celu sprawnego przeprowadzenia aktualizacji Strategii, Uchwałą nr 38/414/15/IV Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28.07.2015 r. powołano Wojewódzki Zespół ds. aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie

Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku. Do zadań Zespołu należała m.in. analiza SWOT regionalnego rynku pracy, przeprowadzenie weryfikacji celu wiodącego oraz priorytetów pod kątem ich aktualności w perspektywie do 2025 roku, a także opracowanie propozycji opisu działań w ramach poszczególnych priorytetów Strategii i sposobu ich monitoringu. W skład Zespołu weszło 28 osób reprezentujących różne instytucje i środowiska.

Obsługę techniczną prac Wojewódzkiego Zespołu ds. aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku oraz koordynowanie prac związanych z opracowaniem aktualizacji Strategii powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Olsztynie. W tym celu dnia 1.07.2015 r., Zarządzeniem nr 23 Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie powołano Zespół Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie ds. aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku, w składzie którego znaleźli się przedstawiciele kadry kierowniczej urzędu oraz pracownicy Wydziału Polityki Rynku Pracy.

Konsultacje społeczne nad dokumentem trwały w okresie od 28 X do 10 XI br., swoją opinię i uwagi wyrazili również dyrektorzy powiatowych urzędów pracy.

Aby podnieść jakość dokumentu, projekt Strategii Zatrudnienia był również recenzowany przez przedstawiciela środowiska naukowego, zajmującego się na co dzień problematyką społeczno-ekonomiczną, rozwoju lokalnego i regionalnego oraz strategiami rozwoju w samorządach terytorialnych.

Po uwzględnieniu uwag Recenzenta, projekt dokumentu został jednogłośnie przyjęty w dniu 23 listopada br. przez członków Wojewódzkiego Zespołu ds. aktualizacji Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku.

Projekt Strategii był także przedmiotem obrad Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (8 stycznia 2016 r.), gdzie otrzymał pozytywną opinię. Zgłoszone podczas dyskusji uwagi, zostały częściowo uwzględnione. Następnie 15 lutego br., Komisja Strategii Rozwoju Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały dotyczącej przyjęcia Zaktualizowanej Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2015 roku.

PODSUMOWANIE

Warmińsko-Mazurski rynek pracy oraz sytuację społeczno-gospodarczą w 2015 roku charakteryzowały następujące zjawiska:

- ❖ Do pozytywnych czynników kształtujących rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim zaliczyć należy wzrost: liczby podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON (do 123 876 podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 515 podmiotów - o 0,4%).
- ❖ Wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 roku wyniosła 46 222 mln zł i w porównaniu do 2013 roku wzrosła o 1 214 mln zł, tj. o 2,7%. Udział województwa w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2014 roku ukształtował się na takim samym poziomie jak w roku 2013 (czyli 2,7%).
- ❖ Na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wartość 83 510 – to o 14 629 osób (14,9%) mniej niż w roku 2014. W kraju zmniejszenie liczby bezrobocia było niższe niż na Warmii i Mazurach i ukształtowało się na koniec 2015 roku na poziomie 1 563 300 osób (spadek do 2014 roku o 261 900 osób, tj. o 14,3%).
- ❖ Najwyższy spadek liczby bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim zaobserwowano w 2015 roku w powiecie nowomiejskim (spadek o 25,0%), a najmniejszy odnotowano w powiecie braniewskim (spadek o 7,7%).
- ❖ W 2015 roku w województwie warmińsko-mazurskim stopa bezrobocia rejestrowanego osiągnęła wartość 16,3%, natomiast w kraju stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 9,8%. W odniesieniu do roku poprzedniego zaobserwowano w województwie spadek tego wskaźnika o 2,6 pkt proc., natomiast w kraju o 1,7 pkt proc.
- ❖ Różnica pomiędzy stopą bezrobocia rejestrowanego (16,0%) a stopą bezrobocia według BAEL (8,3%) w III kwartale 2015 roku wyniosła 7,7 pkt proc.
- ❖ W 2015 roku w województwie warmińsko-mazurskim pracodawcy z 16 zakładów pracy 22 razy zgłaszali zamiar dokonania zwolnień grupowych. W sumie w ich wyniku zatrudnienie w 2015 roku straciły 463 osoby z 16 zakładów pracy, tj. o 216 osób mniej (o 31,8%) niż w 2014 roku.
- ❖ W strukturze regionalnego bezrobocia w 2015 roku to kobiety wciąż stanowią większy odsetek osób pozostających bez zatrudnienia – 52,8% w 2015 r. (wzrost do 2014 roku o 0,8 pkt proc. i do 2013 r. o 1,1 pkt proc.).
- ❖ W stosunku do roku 2014 największe wzrosty (powyżej 0,7 pkt proc.) w grupach bezrobotnych z uwagi na cechy społeczno-demograficzne obserwujemy wśród: bezrobotnych wg wieku od 60 do 64 lat – 5,2% (wzrost o 1,3 pkt proc.); bezrobotnych wg stażu pracy – 17,3% (wzrost o 1,2 pkt proc.); bezrobotnych z prawem do zasiłku – 17,5% (wzrost o 0,8 pkt proc.); bezrobotnych pozostających bez pracy od 3-6 miesięcy – 15,3% (wzrost o 0,7 pkt proc.).
- ❖ Największe spadki wystąpiły natomiast w takich grupach jak: bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy – 15,8% (spadek o 2,3 pkt proc.); bezrobotni bez stażu pracy –

14,6% (spadek o 1,5 pkt proc.); bezrobotni w wieku od 18 do 24 lat – 15,7 % (spadek o 1,2 pkt proc.).

- ❖ Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wzrost odnotowano w grupie bezrobotnych powyżej 50 r.ż. (o 1,8 pkt proc.) oraz w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych (o 0,2 pkt proc), Zmniejszył się natomiast odsetek bezrobotnych poniżej 25 lat (o 1,5 pkt proc.) oraz długotrwale bezrobotnych (o 1,8 pkt proc.).
- ❖ Do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy włączeni zostali bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej (3,0% ogółu bezrobotnych), bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (16,7%) lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (0,2%).
- ❖ W 2015 roku, do urzędów pracy województwa warmińsko-mazurskiego wpłynęło 55 085 ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Na przestrzeni lat 2013-2015 można zauważyć systematyczny wzrost liczby ofert wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, w ciągu dwóch lat liczba ta wzrosła o 24,7% (10 923 oferty), natomiast w stosunku do 2014 roku o 5,0% (2 631 ofert). Niesubsydiowane miejsca pracy stanowiły 54,4% ofert wolnych miejsc pracy, porównując do 2013 i 2014 roku odsetek ten wyniósł odpowiednio 45,5% oraz 49,2%.
- ❖ W 2015 roku, z udziałem środków Funduszu Pracy w ramach różnych form aktywizacji bezrobotnych (tj. zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy) zaaktywizowano 30 330 osób, czyli o 2 227 osób (tj. o 6,8%) mniej niż w roku poprzednim. Natomiast na przełomie 2013-2014 roku w województwie warmińsko - mazurskim zanotowano wzrost liczby osób zaaktywizowanych ze środków Funduszu Pracy o 2 196 osób (tj. o 7,2%).
- ❖ W ramach udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu (tj. staż, szkolenia, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych) najwięcej osób skierowanych zostało do odbycia stażu u pracodawcy – 9 685 osób (tj. 54,5%). Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wśród tych osób znajduje się 432 uczestników podejmujących staż w ramach nowego instrumentu jakim jest bon stażowy. Ponad 29,1% (tj. 5 186) bezrobotnych uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych, natomiast na trzecim miejscu znajdują się szkolenia, w których udział wzięło 2 889 osób (tj. 16,2% uczestników aktywnych form), w tym 428 osób poniżej 30 roku życia korzystający z bonu szkoleniowego.
- ❖ W 2014 roku, efektywność zatrudnieniowa w województwie warmińsko-mazurskim osiągnęła wskaźnik 70,1% i była o 7,7 pkt proc. wyższa niż w roku 2013, natomiast efektywność kosztowa w województwie warmińsko – mazurskim wyniosła 11 969,22 zł, w stosunku do 2013 roku odnotowano spadek o 304,52 zł (tj. o 2,5%).
- ❖ W roku 2015 samorządy powiatowe dysponowały większą pulą środków na finansowanie:
 - programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej - 191 998,1 tys. zł (spadek o 10,1%, tj. o 21 542,8 tys. zł);
 - innych zadań fakultatywnych – 10 965,3 tys. zł (spadek o 11,4%, tj. o 1 406,5 tys. zł).

W sumie na *zasilki i inne świadczenia obligatoryjne* przeznaczono 176 120,0 tys. zł. tj. 45,3% ogółu wydatków powiatowych urzędów pracy poniesionych z Funduszu Pracy. Z kolei na *programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej* wydatkowano kwotę 200 880,3 tys. zł, czyli 51,7% ogółu wydatków.

- ❖ Poza limitowanymi kwotami, samorządy powiatowe w 2015 roku, pozyskały dodatkowe środki FP na realizację następujących zadań. W 2015 roku środki Funduszu Pracy przeznaczone zostały na realizację m.in. programu „Aktywizacja i Integracja” (236 500 zł) oraz wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej. Kwota środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowana przez samorządy powiatowe województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 4 703,9 tys. zł.
- ❖ Największy udział procentowy w wydatkach ogółem na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków i aktywizacji zawodowej w 2015 roku stanowiły stypendia stażowe (31,5% – 63 310,9 tys. zł), najmniejszy natomiast roboty publiczne (10,9% – 21 975,6 tys. zł).
- ❖ W 2015 roku przeprowadzono na zlecenie MPiPS dwa badania tj.: „Badanie Satysfakcji Klienta Powiatowych Urzędów Pracy”, którego celem była ocena jakości obsługi klienta oraz określenie oczekiwań klientów wobec urzędów pracy oraz w jakim stopniu oczekiwania te zostały spełnione. Drugim badaniem był „Barometr zawodów”, który stanowi prognozę krótkookresową dotyczącą lokalnych rynków pracy naszego województwa.
- ❖ W lutym 2015 roku WUP Olsztyn podpisał umowę na świadczenie działań aktywizacyjnych. Według stanu na koniec 2015 roku Wykonawca złożył dwa wnioski o wypłatę wynagrodzenia, w związku z powyższym po weryfikacji dokumentów potwierdzających spełnienia warunków wypłaty, Zamawiający dokonał wypłaty wynagrodzenia za 855 uczestników programu (w tym: za przeprowadzenie diagnozy 842 uczestników programu oraz zatrudnienie 13 uczestników programu) na łączną kwotę 1 939,7 tys. zł.
- ❖ Z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, realizowanych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Olsztynie i w Elblągu skorzystało łącznie 5 586 osób.
- ❖ W ramach projektów systemowych PUP (Poddziałanie 6.1.3. Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych) - trwających w sumie 7 lat, zakontraktowano prawie 542 mln zł. środków Funduszu Pracy co stanowi ponad 110% dostępnej w tym Poddziałaniu alokacji.
- ❖ PO WER - w ramach pierwszego naboru podpisanych zostało 20 umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy na łączną kwotę 33 634 385 zł.
- ❖ RPO WiM- w ramach pierwszego naboru podpisanych zostało 20 umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy na łączną kwotę 54 632 854 zł.

- ❖ W ramach zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w 2015 roku rozpatrzono łącznie 342 wniosków indywidualnych, z tego: 109 zatwierdzono do wypłaty. Wypłacono świadczenia pracownicze na rzecz 581 osób na łączną kwotę 3 500 048,22 zł za 26 przedsiębiorców. W ramach dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku na rachunek bankowy Funduszu wpłynęła ogółem kwota 2 708 386,50 zł.
- ❖ W ramach zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych wydano 2 285 decyzji administracyjnych (o 14,8%, tj. o 295 decyzji więcej niż w roku poprzednim).
- ❖ W ramach sieci EURES umożliwiono wyjazd do pracy w krajach UE/EOG (głównie do pracy sezonowej) w Wielkiej Brytanii i Szwecji - 199 osobom poszukującym pracy.

Sporządził:

Wydział Polityki Rynku Pracy

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Bezrobocie w województwie warmińsko-mazurskim

PUP	Bezrobotni ogółem			wzrost /spadek w %		wzrost /spadek w liczbach	
	XII -2014	XI -2015	XII - 2015	4:2	4:3	4 - 2	4 - 3
1	2	3	4	5	6	7	8
Bartoszyce	5977	4 987	5 118	-14,4	2,6	-859	131
Braniewo	4196	3 708	3 873	-7,7	4,4	-323	165
Działdowo	5683	4 838	5 023	-11,6	3,8	-660	185
Elbląg grodzki	6598	5 550	5 454	-17,3	-1,7	-1 144	-96
Elbląg ziemski	5325	4 514	4 550	-14,6	0,8	-775	36
Elk	6976	5 553	5 861	-16,0	5,5	-1 115	308
Giżycko	3140	2 718	2 884	-8,2	6,1	-256	166
Gołdap	1991	1 657	1 784	-10,4	7,7	-207	127
Iława	3062	2 550	2 492	-18,6	-2,3	-570	-58
Kętrzyn	6216	5 227	5 475	-11,9	4,7	-741	248
Lidzbark Warmiński	3646	3 101	3 174	-12,9	2,4	-472	73
Mrągowo	3583	3 072	3 193	-10,9	3,9	-390	121
Nidzica	1896	1 507	1 611	-15,0	6,9	-285	104
Nowe Miasto Lubawskie	3122	2 184	2 340	-25,0	7,1	-782	156
Olecko	2871	2 420	2 501	-12,9	3,3	-370	81
Olsztyn grodzki	5929	4 988	5 138	-13,3	3,0	-791	150
Olsztyn ziemski	7714	6 423	6 649	-13,8	3,5	-1 065	226
Ostróda	7376	5 714	5 882	-20,3	2,9	-1 494	168
Pisz	5305	4 697	4 616	-13,0	-1,7	-689	-81
Szczytno	5413	4 126	4 074	-24,7	-1,3	-1 339	-52
Węgorzewo	2120	1 666	1 818	-14,2	9,1	-302	152
Ogółem	98 139	81 200	83 510	-14,9	2,8	-14 629	2 310

Załącznik 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim

(stan na koniec miesiąca)

PUP	grudzień 2014	listopad 2015	grudzień 2015	wzrost/spadek 4 - 2	wzrost/spadek 4 - 3
	2	3	4	6	7
podregion elbląski	18,7	15,8	16,0	-2,7	0,2
Braniewski	29,0	26,4	27,3	-1,7	0,9
Działdowski	23,3	20,4	21,1	-2,2	0,7
Elbląski	26,0	22,8	23,0	-3,0	0,2
Iławski	8,9	7,5	7,3	-1,6	-0,2
Nowomiejski	19,3	14,2	15,1	-4,2	0,9
Ostródzki	20,4	16,4	16,8	-3,6	0,4
M.Elbląg	15,3	13,1	12,9	-2,4	-0,2
podregion elcki	23,0	19,6	20,2	-2,8	0,6
Elcki	22,9	18,5	19,3	-3,6	0,8
Giżycki	17,0	15,2	16,0	-1,0	0,8
Olecki	20,9	18,0	18,5	-2,4	0,5
Piski	29,8	26,6	26,3	-3,5	-0,3
Gołdapski	21,3	17,9	19,1	-2,2	1,2
Węgorzewski	28,1	23,0	24,6	-3,5	1,6
podregion olsztyński	17,2	14,5	14,8	-2,4	0,3
Bartoszycki	27,5	24,2	24,6	-2,9	0,4
Kętrzyński	29,7	26,5	27,4	-2,3	0,9
Lidzbarski	24,8	21,8	22,2	-2,6	0,4
Mrągowski	19,9	17,2	17,8	-2,1	0,6
Nidzicki	18,1	14,5	15,3	-2,8	0,8
Olsztyński	20,2	17,0	17,5	-2,7	0,5
Szczycieński	22,4	17,8	17,6	-4,8	-0,2
M.Olsztyn	6,9	5,7	5,9	-1,0	0,2
Województwo	18,9	15,9	16,3	-2,6	0,4
Polska	11,5	9,6	9,8	-1,7	0,2

**Załącznik 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim
na koniec grudnia 2015 roku**

Powiat	ogółem bezrobotni	w tym													
		kobiety	udział 3:2 w %	młodzież do 25 lat	udział 5:2 w %	os. do 30 r.ż	udział 7:2 w %	mieszkańcy wsi	udział 9:2 w %	z prawem do zasiłku	udział 11:2 w %	długotrwale bezrobotni	udział 13:2 w %	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż	udział 15:2 w %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Bartoszyce	5118	2572	50,3	742	14,5	1 448	28,3	2825	55,2	864	16,9	3263	63,8	842	16,5
Braniewo	3873	2043	52,7	655	16,9	1 201	31,0	2369	61,2	597	15,4	2529	65,3	518	13,4
Działdowo	5023	2899	57,7	891	17,7	1 643	32,7	3063	61,0	978	19,5	3005	59,8	649	12,9
Elbląg g	5454	2860	52,4	619	11,3	1 283	23,5	0	0,0	624	11,4	3269	59,9	690	12,7
Elbląg z	4550	2520	55,4	776	17,1	1 421	31,2	3452	75,9	671	14,7	2893	63,6	722	15,9
Elk	5861	2852	48,7	842	14,4	1 728	29,5	2467	42,1	1203	20,5	3250	55,5	766	13,1
Giżycko	2884	1574	54,6	462	16,0	876	30,4	1349	46,8	480	16,6	1374	47,6	325	11,3
Goldap	1784	1077	60,4	270	15,1	488	27,4	1052	59,0	283	15,9	1120	62,8	387	21,7
Iława	2492	1556	62,4	504	20,2	929	37,3	1182	47,4	499	20,0	966	38,8	464	18,6
Kętrzyn	5475	2611	47,7	855	15,6	1 662	30,4	2896	52,9	798	14,6	3572	65,2	853	15,6
Lidzbark	3174	1627	51,3	534	16,8	953	30,0	1492	47,0	548	17,3	1895	59,7	519	16,4
Mragowo	3193	1525	47,8	515	16,1	911	28,5	1712	53,6	483	15,1	1616	50,6	468	14,7
Nidzica	1611	913	56,7	280	17,4	499	31,0	1060	65,8	396	24,6	764	47,4	327	20,3
NML	2340	1398	59,7	540	23,1	908	38,8	1825	78,0	529	22,6	1217	52,0	668	28,5
Olecko	2501	1283	51,3	386	15,4	706	28,2	1563	62,5	437	17,5	1520	60,8	488	19,5
Olsztyn g	5138	2534	49,3	505	9,8	1 257	24,5	0	0,0	748	14,6	2581	50,2	904	17,6
Olsztyn z	6649	3482	52,4	1018	15,3	1 924	28,9	4681	70,4	1268	19,1	3649	54,9	1444	21,7
Ostróda	5882	3214	54,6	1007	17,1	1 851	31,5	3574	60,8	1207	20,5	3043	51,7	1214	20,6
Pisz	4616	2486	53,9	760	16,5	1 369	29,7	2144	46,4	930	20,1	2640	57,2	731	15,8
Szczytno	4074	2115	51,9	720	17,7	1 306	32,1	2675	65,7	789	19,4	2229	54,7	756	18,6
Węgorzewo	1818	942	51,8	263	14,5	508	27,9	1110	61,1	320	17,6	1110	61,1	231	12,7
ogółem	83510	44083	52,8	13144	15,7	24 871	29,8	42491	50,9	14652	17,5	47505	56,9	13966	16,7

Załącznik 4. Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim

Stan na koniec miesiąca

Wyszczególnienie	LISTOPAD	GRUDZIEŃ	GRUDZIEŃ	zmiany	zmiany	zmiany w %	zmiany w %
	2015	2014	2015	4 -3	4-2	4:3	4:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Bezrobotni ogółem	81 200	98 139	83 510	-14 629	2 310	-14,9	2,8
Kobiety	43 451	50 985	44 083	-6 902	632	-13,5	1,5
% do ogółu bezrobotnych	53,5	52	52,8	0,8	-0,7	x	x
bezrobotni do 25 roku życia	12 894	16 852	13 144	-3 708	250	-22,0	1,9
% do ogółu bezrobotnych	15,9	17,2	15,7	-1,4	-0,1	x	x
bezrobotni do 30 roku życia	24 317	0	24 871	0,0	554	0	2,3
% do ogółu bezrobotnych	29,9	0,0	29,8	0,0	-0,2	x	x
długotrwale bezrobotni	46 381	57 562	47505	-10 057	1 124	-17,5	2,4
% do ogółu bezrobotnych	57,1	58,7	56,9	4,2	-0,5	x	x
mieszkańcy wsi	40 894	49 695	42 491	-7 204	1 597	-14,5	3,9
% do ogółu bezrobotnych	50,4	50,6	50,9	0,8	0,5	x	x
bezrobotni z prawem do zasiłku	13 800	16 348	14 652	-1 696	852	-10,4	6,2
% do ogółu bezrobotnych	17,0	16,7	17,5	0,9	0,2	x	x
bezrobotni powyżej 50 roku życia	21 955	24 981	22 772	-2 209	817	-8,8	3,7
% do ogółu bezrobotnych	27,0	25,5	27,3	1,6	0,5	x	x
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	25 996	30 279	26 790	-3 489	794	-11,5	3,1
% do ogółu bezrobotnych	32,0	30,9	32,1	1,2	-0,1	x	x
niepełnosprawni	5 016	5 921	5 148	-773	132	-13,1	2,6
% do ogółu bezrobotnych	6,2	6,0	6,2	0,4	0,0	x	x

Załącznik 5. Bezrobotni zarejestrowani w okresie styczeń – grudzień 2015 roku

PUP	Zarejestrowani w okresie styczeń – grudzień		Po raz pierwszy		Po raz kolejny		Po pracach interwencyjnych		Po robotach publicznych		Po stażu		Po odbyciu przygotowania zawodowego w miejscu pracy		Po szkoleniu		Po pracach społecznie użytecznych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bartoszyce	6115	2753	668	317	5447	2436	55	26	103	13	148	108	0	0	109	25	295	225
Braniewo	3888	1831	506	255	3382	1576	79	30	63	32	194	126	0	0	53	8	243	172
Działdowo	6098	2946	855	411	5243	2535	8	5	10	6	448	316	1	0	150	13	166	105
Elbląg grodzki	7909	3800	1304	639	6605	3161	1	0	7	4	819	527	0	0	78	21	106	61
Elbląg ziemski	5262	2601	715	345	4547	2256	3	2	53	31	596	418	0	0	61	18	74	55
Elk	8672	3923	965	450	7707	3473	12	7	175	46	947	630	0	0	120	8	94	56
Giżycko	4785	2292	709	356	4076	1936	38	20	57	36	180	140	0	0	113	34	51	19
Goldap	2698	1271	282	136	2416	1135	10	6	28	12	215	151	3	1	22	0	94	70
Iława	7036	3452	1092	528	5944	2924	12	8	16	0	322	243	0	0	301	72	130	107
Kętrzyn	7712	3517	763	390	6949	3127	32	20	372	153	220	163	0	0	221	22	1426	769
Lidzbark Warm.	4331	1937	547	263	3784	1674	2	2	56	9	435	285	0	0	103	15	79	46
Mrągowo	4781	2127	562	260	4219	1867	28	13	0	0	304	176	0	0	88	18	129	50
Nidzica	2975	1369	428	200	2547	1169	6	3	8	3	137	98	0	0	100	36	153	118
Nowe Miasto Lub.	4035	1976	605	308	3430	1668	8	4	16	7	312	226	0	0	67	13	152	93
Olecko	3400	1504	394	177	3006	1327	11	7	109	74	184	147	0	0	160	58	73	40
Olsztyn grodzki	8796	4249	2080	1126	6716	3123	4	4	22	12	418	313	0	0	280	87	253	176
Olsztyn ziemski	9350	4547	1722	878	7628	3669	18	10	185	68	493	357	0	0	253	73	331	215
Ostróda	8932	4260	1186	603	7746	3657	35	13	54	24	630	447	0	0	243	41	152	107
Pisz	7692	3755	690	318	7002	3437	20	10	964	590	549	350	0	0	74	11	337	206
Szczytno	6450	2996	825	409	5625	2587	50	29	78	23	343	268	0	0	211	74	202	147
Węgorzewo	2462	1210	266	157	2196	1053	21	14	3	0	163	112	0	0	33	16	207	141
Województwo	123379	58316	17164	8526	106215	49790	453	233	2379	1143	8057	5601	4	1	2840	663	4747	2978

Załącznik 6. Bilans bezrobotnych ogółem w okresie styczeń – grudzień 2015 roku

POWIAT	NAPŁYW		ODPŁYW		Podjęcia pracy																		
					Ogółem	Kobiety	Niesubsydiowanej				Subsydiowanej						Rozpoczęcie szkoleń	Rrozp.pracy społecznie użytecznej	Rozpoczęcie stażu	Niepotwierdzenia gotowości	Rozpocz.przygotow. zawodowa		
	Ogółem	Kobiety	W tym:				Ogółem	Kobiety	w tym:														
			Ogółem	Kobiety					Interwencyjne publiczne dotacje														
									Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Bezrobotni.	Pracodawcy									
Bartoszyce	6115	2753	6974	3133	3439	1499	2518	1171	0	0	921	328	321	175	219	48	106	182	102	318	285	1248	0
Braniewo	3888	1831	4211	1977	2038	939	1391	659	42	16	647	280	362	172	110	53	35	101	54	250	242	879	0
Działdowo	6098	2946	6758	3181	3906	1796	3417	1569	210	106	489	227	132	71	105	71	107	64	155	177	646	1220	5
Elbląg G.	7909	3800	9053	4336	4304	2180	3783	1930	0	0	521	250	74	32	19	16	98	231	86	100	796	2124	0
Elbląg Z.	5262	2601	6037	2992	2796	1428	2374	1234	0	0	422	194	70	32	77	44	70	149	68	88	702	1184	0
Elk	8672	3923	9787	4469	5213	2422	4526	2172	0	0	687	250	112	49	210	56	72	202	120	127	1010	1345	0
Giżycko	4785	2292	5041	2445	2437	1284	2030	1067	0	0	407	217	230	138	76	48	36	50	113	85	279	1301	0
Gołdap	2698	1271	2905	1379	1546	719	1284	581	964	489	262	138	120	81	46	20	24	54	24	94	241	648	1
Iława	7036	3452	7606	3795	4115	2100	3475	1828	0	0	640	272	216	131	20	0	171	217	326	167	321	1579	0
Kętrzyn	7712	3517	8453	3838	4099	1970	3144	1523	0	0	955	447	126	92	521	209	82	50	225	1456	284	1545	0
Lidzbark W.	4331	1937	4803	2222	2516	1178	1966	1001	56	30	550	177	88	48	207	47	54	122	93	83	613	785	0
Mrągowo	4781	2127	5171	2241	2621	1237	2314	1131	0	0	307	106	112	45	0	0	50	119	92	144	371	932	0
Nidzica	2975	1369	3260	1509	1657	716	1314	588	0	0	343	128	141	68	52	17	31	58	97	153	188	628	0
Nowe M. L.	4035	1976	4817	2458	2425	1276	1970	1070	0	0	455	206	156	92	93	44	99	96	65	160	450	991	27
Olecko	3400	1504	3770	1689	2175	990	1715	774	705	349	460	216	104	52	133	73	70	71	161	81	226	638	0
Olsztyn G.	8796	4249	9587	4653	4840	2523	4240	2200	0	0	600	323	123	85	51	26	224	119	285	294	622	2466	0
Olsztyn Z.	9350	4547	10415	5047	5193	2651	4491	2322	11	7	702	329	201	117	240	102	150	55	256	371	753	2638	0
Ostróda	8932	4260	10426	4948	5289	2620	4408	2204	0	0	881	416	336	192	116	52	139	182	246	159	669	2311	22
Pisz	7692	3755	8381	3917	4357	2166	3123	1555	2222	1136	1234	611	234	143	734	375	73	138	74	378	393	1912	0
Szczytno	6450	2996	7789	3627	3634	1766	2885	1419	333	179	749	347	343	207	118	34	79	131	214	247	387	1642	0
Węgorzewo	2462	1210	2764	1362	1093	560	810	413	0	0	283	147	182	114	45	7	19	27	33	254	207	766	0
Województwo	123379	58316	138008	65218	69693	34020	57178	28411	4543	2312	12515	5609	3783	2136	3192	1342	1789	2418	2889	5186	9685	28782	55

Załącznik 7. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w okresie styczeń-grudzień w latach 2014-2015

PUP	2014					2015					Zmiana w %		
	Oferty pracy ogółem	Subsy- diowane	Niesubsy- diowane	3 : 2 w %	4 : 2 w %	Oferty pracy ogółem	Subsy- diowane	Niesubsy- diowane	8 : 7 w %	9 : 7 w %	7 : 2	8 : 3	9 : 4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszyce	1509	1041	468	69,0	31,0	1468	1056	412	71,9	28,1	-2,7	1,4	-12,0
Braniewo	1441	1145	296	79,5	20,5	1313	1024	289	78,0	22,0	-8,9	-10,6	-2,4
Działdowo	1730	950	780	54,9	45,1	2110	1075	1035	50,9	49,1	22,0	13,2	32,7
Elbląg Grodzki	3083	1674	1409	54,3	45,7	5105	1724	3381	33,8	66,2	65,6	3,0	140,0
Elbląg Ziemski	1547	1070	477	69,2	30,8	1586	966	620	60,9	39,1	2,5	-9,7	30,0
Elk	2952	1953	999	66,2	33,8	2905	1745	1160	60,1	39,9	-1,6	-10,7	16,1
Giżycko	1799	792	1007	44,0	56,0	1803	780	1023	43,3	56,7	0,2	-1,5	1,6
Goldap	1245	662	583	53,2	46,8	931	550	381	59,1	40,9	-25,2	-16,9	-34,6
Iława	4615	915	3700	19,8	80,2	4527	990	3537	21,9	78,1	-1,9	8,2	-4,4
Kętrzyn	4175	2946	1229	70,6	29,4	3888	2526	1362	65,0	35,0	-6,9	-14,3	10,8
Lidzbark Warm.	2114	1087	1027	51,4	48,6	2263	1131	1132	50,0	50,0	7,0	4,0	10,2
Mrągowo	2008	854	1154	42,5	57,5	2106	767	1339	36,4	63,6	4,9	-10,2	16,0
Nidzica	1131	556	575	49,2	50,8	1270	633	637	49,8	50,2	12,3	13,8	10,8
Nowe Miasto Lub.	2763	855	1908	30,9	69,1	2832	1063	1769	37,5	62,5	2,5	24,3	-7,3
Olecko	1439	614	825	42,7	57,3	1662	685	977	41,2	58,8	15,5	11,6	18,4
Olsztyn Grodzki	5718	1250	4468	21,9	78,1	5372	1233	4139	23,0	77,0	-6,1	-1,4	-7,4
Olsztyn Ziemski	3315	1636	1679	49,4	50,6	3678	1637	2041	44,5	55,5	11,0	0,1	21,6
Ostróda	3186	1486	1700	46,6	53,4	4142	1581	2561	38,2	61,8	30,0	6,4	50,6
Pisz	3528	3066	462	86,9	13,1	3090	1953	1137	63,2	36,8	-12,4	-36,3	146,1
Szczytno	2115	1337	778	63,2	36,8	2147	1356	791	63,2	36,8	1,5	1,4	1,7
Węgorzewo	1041	762	279	73,2	26,8	887	651	236	73,4	26,6	-14,8	-14,6	-15,4
Województwo	52454	26651	25803	50,8	49,2	55085	25126	29959	45,6	54,4	5,0	-5,7	16,1

Załącznik 8. Kwoty środków FP na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych w 2015 (tys. zł)

Powiat	Podział środków FP wg algorytmu w 2015 roku			Dodatkowe środki FP pozyskane w 2015 roku		Zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta) - zmniejszenia/zwiększenia kwot środków (limitów) FP		Ogółem w 2015 roku samorządy powiatowe dysponowały kwotami środków FP	
	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej		na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	na inne zadania fakultatywne	na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (2+5+7)	na inne zadania fakultatywne (4+6+8)
	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bartoszyce	10 869,5	4 659,7	634,4	2 722,9	0,0	0,0	0,0	13 592,4	634,4
Braniewo	7 874,4	3 375,6	463,1	1 426,7	0,0	0,0	0,0	9 301,1	463,1
Działdowo	10 755,4	4 610,8	623,9	1 212,7	0,0	0,0	0,0	11 968,1	623,9
Elbląg (z m. Elbląg)	21 403,5	9 175,7	1 227,2	1 613,8	90,0	0,0	0,0	23 017,3	1 317,2
Elk	12 763,3	5 471,8	736,3	1 839,8	0,0	0,0	0,0	14 603,1	736,3
Giżycko	6 475,3	2 775,6	368,4	458,2	69,0	0,0	0,0	6 933,5	437,4
Gołdap	4 837,8	2 074,1	280,1	777,6	38,4	-153,6	0,0	5 461,8	318,5
Ilawa	8 060,3	3 455,4	423,2	2 219,1	102,9	0,0	0,0	10 279,4	526,1
Kętrzyn	10 792,2	4 626,4	621,0	3 253,4	45,0	0,0	0,0	14 045,6	666,0
Lidzbark Warmiński	7 796,2	3 342,3	447,0	1 511,6	37,5	0,0	0,0	9 307,8	484,5
Mrągowo	7 140,8	3 061,1	405,4	915,7	315,2	0,0	0,0	8 056,5	720,6
Nidzica	4 517,9	1 936,6	261,7	639,8	9,0	0,0	0,0	5 157,7	270,7
Nowe Miasto Lub.	7 323,5	3 139,7	408,0	1 497,3	0,0	0,0	0,0	8 820,8	408,0
Olecko	6 534,2	2 801,0	375,0	136,9	30,0	0,0	0,0	6 671,1	405,0
Olsztyn (miasto)	12 480,7	5 350,5	669,7	2 177,0	0,0	0,0	0,0	14 657,7	669,7
Olsztyn (powiat)	13 769,6	5 903,1	785,0	2 367,3	0,0	0,0	0,0	16 136,9	785,0
Ostróda	13 713,7	5 879,1	782,3	2 055,1	19,5	0,0	0,0	15 768,8	801,8
Pisz	9 762,8	4 185,2	571,6	2 697,6	280,0	0,0	0,0	12 460,4	851,6
Szczytno	10 449,3	4 479,4	605,2	1 422,4	38,0	0,0	0,0	11 871,7	643,2
Węgorzewo	4 677,7	2 007,3	276,8	300,8	0,0	0,0	0,0	4 978,5	276,8
Województwo	191 998,1	82 310,4	10 965,3	31 245,7	1 074,5	-153,6	0,0	223 090,2	12 039,8

Załącznik 9. Dodatkowe kwoty środków FP przyznane w 2015 roku dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (tys. zł)

Powiat	Programy rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej								
	młode osoby bezrobotne, w tym:		osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia	osoby bezrobotne tworzące lub przystępujące do spółdzielni socjalnej	Program Aktywizacja i Integracja	roboty publiczne w regionach wysokiego bezrobocia	osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art.49 Ustawy	osoby bezrobotne w wieku 30-50 lat	Ogółem
	do 25 roku życia	do 30 roku życia							
Bartoszyce	272,0	497,1	347,5			659,3	844,1	102,9	2 722,9
Braniewo	200,2		104,0	75,7		271,9	195,7	579,2	1 426,7
Działdowo	263,6		144,0				560,8	244,3	1 212,7
Elbląg (z miastem Elbląg)	457,5		349,9		57,8		535,3	213,3	1 613,8
Elk	306,4	675,0	333,1		9,7		303,8	211,8	1 839,8
Gizycko							112,4	345,8	458,2
Gołdap	89,0	387,7	63,1			57,9	84,4	95,5	777,6
Iława	194,5	664,9	176,5				1 132,5	50,7	2 219,1
Kętrzyn	274,2	330,1	168,2	75,0		889,8	1 122,3	393,8	3 253,4
Lidzbark Warmiński	171,3	730,5	219,8	75,0			157,2	157,8	1 511,6
Mrągowo	152,4		239,5	150,0			313,8	60,0	915,7
Nidzica	97,5		82,9		100,0		313,2	46,2	639,8
Nowe Miasto Lubawskie	191,7	847,3	68,0				336,3	54,0	1 497,3
Olecko			84,0					52,9	136,9
Olsztyn (miasto)	187,0		399,6				209,0	1 381,4	2 177,0
Olsztyn (powiat)	368,7		440,8				296,7	1 261,1	2 367,3
Ostróda	347,1	592,6	324,9			310,2	293,0	187,3	2 055,1
Pisz	260,5		362,6			805,0	1 057,1	212,4	2 697,6
Szczytno	298,5	701,8			69,0	45,1	217,0	91,0	1 422,4
Węgorzewo				75,0			93,8	132,0	300,8
Województwo	4 132,1	5 427,0	3 908,4	450,7	236,5	3 039,2	8 178,4	5 873,4	31 245,7

Załącznik 10. Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego) w latach 2014-2015 (algorytmiczne)

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej				Zmiana do 2014 roku (tys. zł)		Zmiana do 2014 roku (%)	
	2014		2015		Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS
	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bartoszyce	10 398,6	7 292,2	10 869,5	4 659,7	470,9	-2 632,5	4,5%	-36,1%
Braniewo	7 631,8	5 354,1	7 874,4	3 375,6	242,6	-1 978,5	3,2%	-37,0%
Działdowo	10 068,9	7 053,7	10 755,4	4 610,8	686,5	-2 442,9	6,8%	-34,6%
Elbląg (z m. Elbląg)	20 398,0	14 250,1	21 403,5	9 175,7	1 005,5	-5 074,4	4,9%	-35,6%
Elk	12 960,0	9 081,7	12 763,3	5 471,8	-196,7	-3 609,9	-1,5%	-39,7%
Giżycko	6 354,5	4 480,3	6 475,3	2 775,6	120,8	-1 704,7	1,9%	-38,0%
Gołdap	4 681,3	3 309,2	4 837,8	2 074,1	156,5	-1 235,1	3,3%	-37,3%
Iława	8 324,4	5 869,1	8 060,3	3 455,4	-264,1	-2 413,7	-3,2%	-41,1%
Kętrzyn	10 703,2	7 517,3	10 792,2	4 626,4	89,0	-2 890,9	0,8%	-38,5%
Lidzbark Warmiński	7 183,8	5 049,9	7 796,2	3 342,3	612,4	-1 707,6	8,5%	-33,8%
Mragowo	7 209,4	5 081,8	7 140,8	3 061,1	-68,6	-2 020,7	-1,0%	-39,8%
Nidzica	4 350,0	3 085,9	4 517,9	1 936,6	167,9	-1 149,3	3,9%	-37,2%
Nowe Miasto Lub.	6 596,8	4 632,6	7 323,5	3 139,7	726,7	-1 492,9	11,0%	-32,2%
Olecko	5 873,4	4 143,7	6 534,2	2 801,0	660,8	-1 342,7	11,3%	-32,4%
Olsztyn (miasto)	11 346,3	7 967,5	12 480,7	5 350,5	1 134,4	-2 617,0	10,0%	-32,8%
Olsztyn (powiat)	13 150,5	9 213,5	13 769,6	5 903,1	619,1	-3 310,4	4,7%	-35,9%
Ostróda	13 817,3	9 674,1	13 713,7	5 879,1	-103,6	-3 795,0	-0,7%	-39,2%
Pisz	10 497,6	7 370,0	9 762,8	4 185,2	-734,8	-3 184,8	-7,0%	-43,2%
Szczytno	10 075,4	7 073,0	10 449,3	4 479,4	373,9	-2 593,6	3,7%	-36,7%
Węgorzewo	4 339,8	3 073,5	4 677,7	2 007,3	337,9	-1 066,2	7,8%	-34,7%
Województwo	185 961,0	130 573,2	191 998,1	82 310,4	6 037,1	-48 262,8	3,2%	-37,0%

Załącznik 11. Kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego) w latach 2014-2015

Powiat	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (tys. zł)						Zmiana do 2014 roku (tys.zł)			Zmiana do 2014 roku (%)		
	2014			2015								
	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta)	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta)	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta)	ogółem	wg algorytmu	dodatkowe pozyskane środki FP + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta)	ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bartoszyce	10 398,6	2 887,3	13 285,9	10 869,5	2 722,9	13 592,4	470,9	-164,4	306,5	4,5%	-5,7%	2,3%
Braniewo	7 631,8	741,5	8 373,3	7 874,4	1 426,7	9 301,1	242,6	685,2	927,8	3,2%	92,4%	11,1%
Działdowo	10 068,9	2 160,6	12 229,5	10 755,4	1 212,7	11 968,1	686,5	-947,9	-261,4	6,8%	-43,9%	-2,1%
Elbląg (z m. Elbląg)	20 398,0	704,5	21 102,5	21 403,5	1 613,8	23 017,3	1 005,5	909,3	1 914,8	4,9%	129,1%	9,1%
Elk	12 960,0	839,4	13 799,4	12 763,3	1 839,8	14 603,1	-196,7	1 000,4	803,7	-1,5%	119,2%	5,8%
Gizycko	6 354,5	680,6	7 035,1	6 475,3	458,2	6 933,5	120,8	-222,4	-101,6	1,9%	-32,7%	-1,4%
Gołdap	4 681,3	779,1	5 460,4	4 837,8	624,0	5 461,8	156,5	-155,1	1,4	3,3%	-19,9%	0,0%
Iława	8 324,4	1 974,0	10 298,4	8 060,3	2 219,1	10 279,4	-264,1	245,1	-19,0	-3,2%	12,4%	-0,2%
Kętrzyn	10 703,2	2 135,4	12 838,6	10 792,2	3 253,4	14 045,6	89,0	1 118,0	1 207,0	0,8%	52,4%	9,4%
Lidzbark Warmiński	7 183,8	1 036,0	8 219,8	7 796,2	1 511,6	9 307,8	612,4	475,6	1 088,0	8,5%	45,9%	13,2%
Mragowo	7 209,4	260,0	7 469,4	7 140,8	915,7	8 056,5	-68,6	655,7	587,1	-1,0%	252,2%	7,9%
Nidzica	4 350,0	789,5	5 139,5	4 517,9	639,8	5 157,7	167,9	-149,7	18,2	3,9%	-19,0%	0,4%
Nowe Miasto Lubawskie	6 596,8	1 498,7	8 095,5	7 323,5	1 497,3	8 820,8	726,7	-1,4	725,3	11,0%	-0,1%	9,0%
Olecko	5 873,4	619,3	6 492,7	6 534,2	136,9	6 671,1	660,8	-482,4	178,4	11,3%	-77,9%	2,7%
Olsztyn (miasto)	11 346,3	1 224,4	12 570,7	12 480,7	2 177,0	14 657,7	1 134,4	952,6	2 087,0	10,0%	77,8%	16,6%
Olsztyn (powiat)	13 150,5	1 447,0	14 597,5	13 769,6	2 367,3	16 136,9	619,1	920,3	1 539,4	4,7%	63,6%	10,5%
Ostróda	13 817,3	1 474,7	15 292,0	13 713,7	2 055,1	15 768,8	-103,6	580,4	476,8	-0,7%	39,4%	3,1%
Pisz	10 497,6	4 624,7	15 122,3	9 762,8	2 697,6	12 460,4	-734,8	-1 927,1	-2 661,9	-7,0%	-41,7%	-17,6%
Szczytno	10 075,4	1 446,1	11 521,5	10 449,3	1 422,4	11 871,7	373,9	-23,7	350,2	3,7%	-1,6%	3,0%
Węgorzewo	4 339,8	257,5	4 597,3	4 677,7	300,8	4 978,5	337,9	43,3	381,2	7,8%	16,8%	8,3%
Województwo	185 961,0	27 580,3	213 541,3	191 998,1	31 092,1	223 090,2	6 037,1	3 511,8	9 548,9	3,2%	12,7%	4,5%

Załącznik 12. Wykorzystanie kwot środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (bez Krajowego Funduszu Szkoleniowego) w latach 2014-2015

Powiat	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta) ¹ (tys. zł)				Poniesione wydatki FP ² (tys. zł)				Wykorzystanie środków FP (%)			
	na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015		na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015		na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015	
	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS	Ogółem	w tym na finansowanie projektów realizowanych w ramach EFS
Bartoszyce	13 285,9	7 292,2	13 592,4	4 659,7	13 176,1	7 277,4	12 129,9	3 229,4	99,2%	99,8%	89,2%	69,3%
Braniewo	8 373,3	5 354,1	9 301,1	3 375,6	8 308,1	5 309,8	7 726,0	1 999,6	99,2%	99,2%	83,1%	59,2%
Działdowo	12 229,5	7 053,7	11 968,1	4 610,8	12 191,2	7 036,0	11 790,1	4 452,9	99,7%	99,7%	98,5%	96,6%
Elbląg (z m. Elbląg)	21 102,5	14 250,1	23 017,3	9 175,7	20 932,6	14 234,4	19 447,3	5 690,5	99,2%	99,9%	84,5%	62,0%
Elk	13 799,4	9 081,7	14 603,1	5 471,8	13 642,0	9 061,4	12 465,3	3 620,3	98,9%	99,8%	85,4%	66,2%
Giżycko	7 035,1	4 480,3	6 933,5	2 775,6	6 887,2	4 397,1	6 191,4	2 194,8	97,9%	98,1%	89,3%	79,1%
Gołdap	5 460,4	3 309,2	5 461,8	2 074,1	5 444,0	3 301,6	4 471,1	1 083,5	99,7%	99,8%	81,9%	52,2%
Iława	10 298,4	5 869,1	10 279,4	3 455,4	10 297,0	5 869,1	9 890,6	3 441,2	100,0%	100,0%	96,2%	99,6%
Kętrzyn	12 838,6	7 517,3	14 045,6	4 626,4	12 234,4	7 476,4	11 589,7	2 582,6	95,3%	99,5%	82,5%	55,8%
Lidzbark Warmiński	8 219,8	5 049,9	9 307,8	3 342,3	8 172,3	5 039,9	9 171,4	3 252,8	99,4%	99,8%	98,5%	97,3%
Mragowo	7 469,4	5 081,8	8 056,5	3 061,1	7 467,7	5 081,8	6 722,6	2 029,0	100,0%	100,0%	83,4%	66,3%
Nidzica	5 139,5	3 085,9	5 157,7	1 936,6	4 780,0	3 043,2	4 211,3	1 264,5	93,0%	98,6%	81,7%	65,3%
Nowe Miasto Lub.	8 095,5	4 632,6	8 820,8	3 139,7	8 051,9	4 622,9	8 730,8	3 103,8	99,5%	99,8%	99,0%	98,9%
Olecko	6 492,7	4 143,7	6 671,1	2 801,0	6 448,0	4 103,8	6 615,0	2 750,1	99,3%	99,0%	99,2%	98,2%
Olsztyn (miasto)	12 570,7	7 967,5	14 657,7	5 350,5	12 469,0	7 952,6	11 970,5	3 523,4	99,2%	99,8%	81,7%	65,9%
Olsztyn (powiat)	14 597,5	9 213,5	16 136,9	5 903,1	14 550,7	9 204,2	13 200,7	3 843,1	99,7%	99,9%	81,8%	65,1%
Ostróda	15 292,0	9 674,1	15 768,8	5 879,1	14 969,1	9 592,4	13 857,4	0,0	97,9%	99,2%	87,9%	0,0%
Pisz	15 122,3	7 370,0	12 460,4	4 185,2	14 955,8	7 370,0	11 771,7	3 548,0	98,9%	100,0%	94,5%	84,8%
Szczytno	11 521,5	7 073,0	11 871,7	4 479,4	11 488,9	7 073,0	10 954,9	3 571,7	99,7%	100,0%	92,3%	79,7%
Węgorzewo	4 597,3	3 073,5	4 978,5	2 007,3	4 579,2	3 070,2	3 372,0	601,5	99,6%	99,9%	67,7%	30,0%
Województwo	213 541,3	130 573,2	223 090,2	82 310,4	211 045,2	130 117,2	196 279,7	55 782,7	98,8%	99,7%	88,0%	67,8%

Załącznik 13. Wykorzystanie kwot środków FP ogółem przez powiatowe urzędy pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (wraz z KFS) w latach 2014-2015

Powiat	Przyznane środki FP algorytm + dodatkowo pozyskane + zmiany na wniosek Starosty (Prezydenta) ¹ (tys. zł)				Poniesione wydatki FP ² (tys. zł)				Wykorzystanie środków FP (%)			
	na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015		na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015		na koniec 31.12.2014		na koniec 31.12.2015	
	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Ogółem	w tym na finansowanie Krajowego Funduszu Szkoleniowego
Bartoszyce	13 285,9	0,0	13 747,6	155,2	13 176,1	0,0	12 275,5	145,6	99,2%	-	89,3%	93,8%
Braniewo	8 454,6	81,3	9 396,5	95,4	8 334,6	26,5	7 819,5	93,5	98,6%	32,6%	83,2%	98,0%
Działdowo	12 229,5	0,0	12 187,6	219,5	12 191,2	0,0	12 009,6	219,5	99,7%	-	98,5%	100,0%
Elbląg (z m. Elbląg)	21 140,2	37,7	23 717,3	700,0	20 970,3	37,7	20 036,6	589,3	99,2%	100,0%	84,5%	84,2%
Elk	13 861,4	62,0	14 861,3	258,2	13 701,2	59,2	12 721,0	255,7	98,8%	95,5%	85,6%	99,0%
Giżycko	7 061,0	25,9	7 178,1	244,6	6 912,1	24,9	6 425,5	234,1	97,9%	96,1%	89,5%	95,7%
Gołdap	5 500,4	40,0	5 491,2	29,4	5 484,0	40,0	4 499,5	28,4	99,7%	100,0%	81,9%	96,6%
Iława	10 331,8	33,4	10 425,0	145,6	10 304,8	7,8	10 035,4	144,8	99,7%	23,4%	96,3%	99,5%
Kętrzyn	12 845,7	7,1	14 171,9	126,3	12 241,5	7,1	11 715,3	125,6	95,3%	100,0%	82,7%	99,4%
Lidzbark Warmiński	8 260,9	41,1	9 460,0	152,2	8 213,4	41,1	9 323,6	152,2	99,4%	100,0%	98,6%	100,0%
Mragowo	7 473,9	4,5	8 207,0	150,5	7 472,2	4,5	6 866,8	144,2	100,0%	100,0%	83,7%	95,8%
Nidzica	5 139,5	0,0	5 444,3	286,6	4 780,0	0,0	4 489,7	278,4	93,0%	-	82,5%	97,1%
Nowe Miasto Lub.	8 109,5	14,0	8 882,1	61,3	8 065,9	14,0	8 792,0	61,2	99,5%	100,0%	99,0%	99,8%
Olecko	6 517,7	25,0	6 788,7	117,6	6 461,7	13,7	6 732,6	117,6	99,1%	54,8%	99,2%	100,0%
Olštyn (miasto)	12 770,7	200,0	15 612,6	954,9	12 668,0	199,0	12 924,5	954,0	99,2%	99,5%	82,8%	99,9%
Olštyn (powiat)	14 647,5	50,0	16 540,5	403,6	14 600,7	50,0	13 601,6	400,9	99,7%	100,0%	82,2%	99,3%
Ostróda	15 387,5	95,5	16 064,8	296,0	15 064,6	95,5	14 107,3	249,9	97,9%	100,0%	87,8%	84,4%
Pisz	15 339,4	217,1	12 656,3	195,9	15 167,9	212,1	11 948,3	176,6	98,9%	97,7%	94,4%	90,1%
Szczytno	11 591,8	70,3	12 070,2	198,5	11 559,2	70,3	11 153,4	198,5	99,7%	100,0%	92,4%	100,0%
Węgorzewo	4 600,1	2,8	5 010,7	32,2	4 582,0	2,8	3 402,6	30,6	99,6%	100,0%	67,9%	95,0%
Województwo	214 549,0	1 007,7	227 913,7	4 823,5	211 951,4	906,2	200 880,3	4 600,6	98,8%	89,9%	88,1%	95,4%